

ipſū deum. i. iustum hominez potē
et existimare. **Nath.** xxvi. **Vere**
filius dei eāt iste. **C** **V** die q̄
in littōe religiomis solet demones
serpētī illos acerius p̄ temptatōes
mordere: quos vident de naue mū
di maris periculū euafisse: et de
mūdo ad religiomis vel penitentie
littora trāffugisse. **Nel** dic quādo
paul⁹. i. bonus platus. aliquē ser
pentem. i. aliquē malū subditū in
ignē tribulationis p̄ correctionē
mittit. statim cōtra eum si potest
insurgit. et eū diffamat et pun
git q̄ dicitur. **Eccī.** x. **Qui** diffi
pat sepe mordebit eū coluber q̄
quādo platus mītur in malis sub
ditis sepe malaꝝ excusationū spi
nan et vīto ⁊ p̄ correctionez de
struere talis coluber solet eū inua
dere. **Qd** vīdes platus ipſū debet
in istū ignē fortit̄ excutere: et ad
subeūdū correctionē acerius apel
lere et a tali morbi. i. rebelliōe ope
scere et artere. **Ps.** In ignem ei
ties eos in miserijs non subsistet.

Expliūt Moralitatōes sup act⁹
Apostolor⁹. Incipiunt Moralita
tōes sup librum Apocalipſis.

Capitulū. Primiū.

Ohannes
in filiaq̄
dic̄t pa
thmos q̄
adhuc ē
xp̄e ephe
sum in a
fia mino
u q̄ nūc

wcatur turchia vidit raptūs in
spiritu septem candelabra aurea
in quorum medio erat similis fili
o hoīs vestit⁹ podere p̄fectus ad
mamillas zona aurea: caput ⁊ pi
li candidi tāq̄ lana alba et tamq̄
mix. oculi eius sicut flāma ignis.
pedes similes auriculō in camino
ardenti. vox eius sicut vox aqua
rum multar⁹. ⁊ in dextera ei⁹ sep
tem stelle. et ex ore eius exibat
gladius bis acutus. ⁊ facies ei⁹
lucebat sicut sol in virtute sua.
qui dicebat omnibus p̄ hēc verba
ego sū p̄m⁹ ⁊ nouissimus. fui mor
tu⁹ et ecce sū viu⁹ in secula secu
lor⁹. **Apoc p̄mo.** **Mor.** **I**sta ī ūla
est ecclesia que mati. i. amans tri
bulationib⁹ velut ī ūla circuic.
ista dicit̄ pathmos. i. separatio hosti
um l̄ palpātium q̄ exinde debent
separi hostes. i. detraactores. pal
pātes. i. adulatores. **I**lle vir mira
bilis qui ibi videtur est vir iust⁹
et perfectus. l̄ qui pro certo filio
hominis dicitur similis pro eo q̄
cristo filio virginis per bona opa
conformatur. **Psaye.** xiiii. **Simil**
ero altissimo. **S**eptem candelabra
signant vniuersitatem bonarum
et honestarum personarum q̄ per
septem vniuersitates teste gregō.
designantur. et isti dicuntur au
tei quantum ad valorem sancti
tatis et q̄tum ad splendorem sci
entie et sagacitatis et apparentie
et honestatis. **Quia** pro certo in
medio istorum id est in societate
vītor⁹ p̄fector⁹ debet iste platus et
p̄fectus ambulare et uiuere. q̄a
bona societas honesta et discreta
maxime ad prelatos religiosos

G **i**

et alios vicos perfectos nescit p
tinere. qz cum sancto factus eris
In medio niquit candelabrum au
teoz. **Ecc** . iij. In medio cogita
tum legē dei assidu⁹ esto. **I**ste er
go circa mamillas. i. m pectorē et
m corde debet habere zonam aure
am. i. rubore feruide caritatis. **C**a
put eius. i. intellectio debet eē ad mo
dum mius alba ut lana: p cando
rem innocentie et puritatis. et
p mollicem lanee simplicitatis.
Debet habere vestimentuz poderis
. i. decorum exterioris honestatis.
Oculi intellectus sui debet esse ig
nei p splendorem discretionis et
veritatis. **P**edes eius. i. affectōes
detent esse ardentes et ignei. et
sonare per clamorem feruide ora
tionis desiderij et spūalis cupidi
tatis. **Apo** . x. **P**edes eius tāq̄ co
lūpna ignis. **V**ox debet esse so
nora p clamorem predicationis.
et p ostensionē autoritatis. qz ip
sum dect̄ loq̄ autentice et seuere
ne sua autoritas cōtempnatur.
Daniel . x. **V**ox sermonū eius si
cuit vox multitudinis. Et bene mī
titudinis qz i omni actu vox vni
us solēpmis psone eq̄pollere debz
multitudini aliorum. **I**te debz ha
bere septē stellas. i. vii. dona spūs
facti per pfectōem sanctitatis.
Apo . ii. **Q**ui tenet. vii. stellas in
dextera sua. **F**acies ei⁹ debet splē
dere per decorum leticie et dulcore
affabilitatis. qz in omnibus debz
se ostendere letū affabilez et ben
ignum. **Math** . vii. **V**nge caput
tuū oleo et facie tuā laua. Et tñ
ipse debet habere in ore gladiuz
bis acutum. i. pugnacem duplizis in

sticie et seueritatis. qz ipse debet
malos corriger. s. cōminando a
missionē glorie. et immisionē pe
ne etēne. **ps**. **L**igua eo⁹ gladi⁹ a
cut⁹. qz viu⁹ debet eē kmo dñ⁹ et
efficax et penetrabilior oī gladio
acipiti. **H**ebre. nij. **E**t tūc t̄les p
ēto dicē possūt. **E**go fū pri⁹ et no
uissim⁹ et fūvi⁹ et fū mortu⁹.
Qui pmo mortui fūt et nouissimi
in hac vita p vilitate deiectōis et
hūilitatis finalit̄ in padiso fūt vi
uetes et pmi p virorē ppetuedig
nitatis et p vigorē felicitatis et p
petue firmitatis. et tūc erūt pmi
nouissimi et nouissimi pmi. **Mat**
xx. **I**lli q̄ mō fūt p hūilitate mor
tu mundo. i. nihil volētes uegze
putati quo ad mūdū et nouissimi
quo ad dignitates et mūdū pspē
ritates. erūt pmi et feliores. **E**t
ecūverso illi q̄ mō i pspēntabz
dignitatibz honoribz reputati fūt
p̄mirerūt tūc t̄pis m̄desolatōe et
miseria vlti et de p̄ssi inferi⁹stz in
īferno. qz de⁹ esuriētes repleuir
bonis. **F**ui inq̄t mortu⁹. et ecce fū
vuiens quasi diceret de morte ad
vitā deuenit. et de mortificatiōe car
nis paupertate et hūilitate ad glo
riam p̄trālitur. **¶** **H** **V**l die
q̄ t̄les ita pfecte psone pmo fūt
mortui in statū humilitatis. tñ si
nalit debent viuiscari. i. promoue
ri ad statū prelatōis et digni
tatis. **V**l dic q̄ septē candelab
ra fūt septē spūs sc̄i dona. **S**e
tem vero stelle septē fūt pietat
is opa. **V**l septē candelabra fūt
vii. sacramēta. vii. stelle fūt sep
tem virtutum remedia sicut sup
p̄. **V**l dic q̄ prelatus debet dicere

ego sum primus et nouissimus. qd
dato qd sit primus in dignitate de-
bet tamē eccl nouissimus in humili-
tate iuxta illud Eccl. in. Quāto
maior es humilia te in omnibz. di-
cat ē. tñ ego fui mortuus et ecce su-
viuens qd qnq debet appare mor-
tuus et nō aduertes multadissimu-
lado. tandem debet monstrare se
viviente; pumendo scelera et ma-
lis obuiando. ¶ C¶ Vel dic qd il-
le filius h̄is ē xp̄s misticus filius
virginis. Vel papa qd xp̄o debz es-
se similis Corpus ei⁹ signat statu
curie romane vel statum ecclesie
militantis. dic ēgo qd ī illo corpo-
re xp̄i misticō. caput sunt prelati
qd debent esse p̄ innocentiaz candi-
di. p̄ mollem clementiaz lanei. p̄
frigidam et rigidam iusticiam ni-
uei et austeri. Vnde de isto capite
dicitur. Caput ei⁹ optimū. et ca-
pilli isti capitū adherentes sūt pre-
latorū familiares qd debent esse al-
bi et innocentes mudi casti et cō-
tinētes. Eccl. ix. Omni tpe sint
vestimenta tua candida. Oculi illi-
us corporis sunt auditores et iu-
dices qd debent esse per lucem dis-
cretions flāmei. p̄ iusticiaz et rā-
gorem ignei. Damelis. x. Oculi
eius ut lāpas ardens. Vox isti⁹
corporis signat predicatorēs. qui
ad similitudinem aquarū multarū. i.
multiplice vōce scripturarū et sciē-
cianū debent clamare et suo clamo-
re viā dominī demonstrare. Joh.
pmo. Ego vox clamatis indesto.
Zona isti⁹ corporis signat corre-
ctores qd cingunt corpus ecclesie
examinando. et ne defluat p̄ via
constrīngendo. qd debent esse aucto-

iusticiā obsecuādo. Eccl. xl. Cir-
cuminxit eam zona iusticie ut pa-
pa et plati figurent ī illis ange-
lis. Apocā. xv. Qui erant p̄ sancti
zōmis aucto. i. correctoribus san-
ctis. Dextra corporis signat clere-
tos qd tenent locū primū ī corpo-
re ecclie militatis. Vñ. ps. Dextera
domini fecit virtutem. Ita ergo
dextera septem stellas. i. septez do-
na spūs sancti vel septē virtutes
debet habere. qbus totam noctez
. i. statum secularem debet exēpla-
riter illustrare. Gene. i. Stellas po-
suit ī firmamento. i. ī statu eccles-
ticō. Facies h̄ corporis signat docto-
res. ī qbus oēs sēsus discretōnis
sicut ī facie debet vigere. et qd p̄
honestam cōuersatōz ad moduz
solis lucere debet. Math. xvij. He-
spidēuit facies ei⁹ sicut sol. Pe-
des h̄i⁹ corporis qd corp⁹ susten-
tant sūt īferiores agnōles. qd
ad modū auricula debet ēē sonori-
deo regiāndo. et sicut ignis per
caritatē ardere ī camino tabula-
tionis et doloris viuedo. Damie. x.
Pedes qd sp̄es eris candētis. Os
vero qd loqtur signat aduocatos
qd glādiū lingue debet habere bis
acutum. ī qptū debent allegare
p̄ iusticia vni⁹ ptis et de iniustica
a alterius. Vel in qptū ipsi tenent
intēdere p̄ motōi bonorū et puni-
oni malorum. Luce. xxij. Dñe ec-
ce glādn duohic. Candelabra que
istum et mēbra isti⁹ illustrabant
signat spūalia dona dei que totis
corp⁹ ecclie illuminant qd xp̄s et m̄
bra sua sūt qd abulāt ī medio sep-
tē cādelabron⁹ aureor⁹. de qd dicit
capitulū sequēti.

G. n

Oāgelo ephesi. **V**nus angelus amendat a fi-
lio hoīs de multis. **S**cio inquit laborem tuūz.
dpa tuā. et pacētiā tuam. et q
nō potes sustinē malos. et temp-
tasti mendaces apostolos. et sus-
tinuisti p̄tē nomē meū. et facta
micolaitaz quos odio odisti. **S**ed
reprehēdit ī uno. caritatem ī
quā tuā p̄mā reliq̄sti. sed me-
mor esto vñ excēns a p̄ma opa
fac. alioquin mouelō candelabrum
tuū de loco suo. misi penitētiā ege-
ris. a tūc p̄mittitur sibi q si vice
rit dabit sibi edere de ligno vite
qđ ē ī padyslo. **A**po. 11. **M**or
Vic recte angelus designat vitā
platī. **P**relat⁹ em̄ p̄fect⁹ ecclē p̄t
dici angelus. qz de let̄ esse āgelic⁹
et celestis. **I**ste debet habere bō
opa. laborem. pacētiā et iusti-
tiā; malos nō debet sustinē sed
corrīgere et punire. micolaitas e-
tiam q̄ int̄pretant̄ stulti ecclē lan-
guētis. i. malos clericos v̄l religi-
oso s. etiā mendaces ap̄los ypo-
critas et fictos debet tēptā et p̄
dei noīe sine defensiōe oia sustinē
Sustinete et vigilate meū. **M**at
xxvi. **S**ed qñc accidit q ipse per-
dit caritatē suam p̄mam. q̄ ml̄ti
p̄ supbiā òdiūz et vñdictā p̄dūt
virtutem sepissime caritatis. na;
sepe accidit q̄ platī p̄dūt grāz dei
superbiendo de dignitate. p̄sumē
do de sanctitate. et dicit eis xps.
Memor esto vñ excēns et age
penitētiā. et p̄ma opa fac. q̄ si

dicēt. retrahē te ab istis. et hoc
duplič mō incep̄at. s. timore et
amore. timore q̄ misi hoc fecerit
mīnat ei q̄ candelabrum fuū. i. fu-
am lūcē et p̄spēritatē clericalem
mouebit et cassabit temporalitē et e-
ternaliter dissipabit. **I**te amore.
q̄ p̄mittit ei. si ad gratiam et ca-
ritatem rediens peccatū vicent.
et p̄ma opa bene fecerit. q̄ dabit
ei de ligno vite padysi edere. i. de
sacietate glorie s̄p̄tēne. et breui-
ter nullus ē ita p̄fectus q̄m pos-
sit cadere ī peccatum. recuperatū
penitētiā debet fac̄. et p̄muin
statū recordari timore pene. et
anore glorie p̄ma opa p̄petrare.
Ibe. xxii. **D**irige cor tuū ī viam
rectā ī q̄ ambulasti. **B**

Angelus simirne cōmendaē de
paupertate. ēbulatōe duiens
spūalibus. hic blasphemāt ab il-
lis qui se dicebant ēsse iudeos et
nō sunt. sed dicitur sibi q̄ non ti-
meat q̄ passur⁹ est. nec etiam
dyaboli tēptationes aut carceres
sed sit fidelis v̄sq̄ ad mortē et si
vicerit dabit sibi corona et nō le-
det a morte sedā. **M**or. **S**ic q̄
sustinēt hic miseras. paupertates
tēptationes malorum cōceptus. blas-
phemias. vexatōes. si sint fideles
et p̄seuerauerint v̄sq̄ ad mortem
dabit eis corona vite. i. gloria ce-
lestis et seruabunt a morte sedā.
et a morte īferm̄ et dāpnatōe aie
Nihil inq̄t hor̄ timeas q̄ passurus
es. s. esto fidel v̄sq̄ ad mortē et
dabo tibi coronā vite. **C**

Angelo pergami dicitur.
sco ubi habitas. ubi se-
des est satiane. et tenes

nomē meuz et non negasti fidem
meā **P**ropter q̄busdam cōfēndit
dicit sibi q̄ si p̄mitentiam egerit
et vice r̄it dabit sibi māna abscondi-
tum et calculuz cōfidū. vbi no-
mē dei scriptū ē qd̄ nō mōo sit nisi
q̄ accipit. **M**or. **T**ales sunt
multi existētes boni et moram cō-
trahentes in mala societate. vbi
sedes est sathan. ibi tamē boni
p̄seuerāt. nomē et fidei suāt
nec eū denegāt p̄ peccatuz. a ideo
talibus si vincit. i. si in bōitate
sua p̄seuerāt. nec per peccatum
succubunt p̄mittitur māna abscondi-
tum. i. dulcedo eterne glorie que
a nob̄ nunc abscondit. p̄mittit
tur etiam sibi calculuz cōfidū. i.
soliditas perpetue duratiōis p̄
tum ad gloriam corporis. Nā calcu-
lus est durus et cōfidus lemis et
rotundus. sic et gloria corporis
habz duriciem impassibilitatis cā-
dorem claritatis et lemtatē subtilitatis rotūditatē agilitatis. **I**deo
nomē dei. sua eterna potentia vñ
maiestas ibi dicitur ēē scriptum:
q̄ in p̄mio eterne beatitudinis p̄
p̄cipie dei virtus. q̄a turris fortis
sima nomen domini. ad eā fugit
uistus et saluabit. **P**roverbiorū.
xvii.

Hagelo simirne dicit a deo.
Habeo aduersū te pauca. q̄
habes tecum tenētes doctrinam
balaam qui docebat balach ponē
scandalum coram filiis israhel. **S**z
age p̄mitentiam. alioquin pugbo
tecum in gladio oris mei. **M**or.
Sic vere angelū. prelati reprehēdū
tur. qui habent secū malas perso-
nas. et eas nō pumūt imo souēt

et maxime q̄i fuit i scandalō ple-
bi israhel. i. populo et eccl̄e dei. **I**s
ti ergo tenētes doctrinam balaaz
signant fornicatoēs et idolatras
. i. sacerdotes et clericos luxuriosos
. i. mulieres de pictas adorantes
Quos si platus nō corrigit et ci-
to p̄mitentiam agat ipse de⁹ gla-
dio oris sui. i. sua diuinia sētentia
eos in eternū occidet et illum p̄la-
tū qui fuit negligens in pumēdo
Quia sicut dicit. **A**d romam. i. **T**a-
les digni sunt morte nō solū q̄ ta-
lia agūt. sed et q̄ eis vñetiunt. **N**ō
sufficit em q̄ angel⁹. i. platus sit bo-
n⁹. immo necesse est q̄ ipse nō su-
stineat secuz malos. qd̄ ē hodie cō-
tra multos qui q̄uis in se sint bo-
ni nō tamē studēt extirpare ma-
los subditos. immo p̄ce l' precio a-
liquotiens souēt eos. **T**E

Hagelo thyatire dictum est.
Novi opa tua. fide. caritatē
ministeriuz paciētia. et opera tu a-
nowissima plura prioribus. **Q**ui
vicerit et custodient usq̄ infinē-
talo ei potestatē sup̄ getes et reḡ
Mor. **S**ic illi q̄ in eccl̄ia l' religio-
ne habēt fide et caritatē. etiā quo
p̄nowissia sep̄ fuit p̄oribz meliora
semp̄ vuūt in em̄dando in meli⁹
Isti dico q̄ si vicerint et hoc custo-
dierint et usq̄ infinē p̄seuerauē-
rint. dignū erit q̄ p̄moueant tē
paliēt et etnaliēt. et q̄ accipiant a
deo potestatē sup̄ getes et reḡ et
fiant plati et alioz magistri. **T**a-
lis em̄ decebat ut nob̄ cēt p̄tisfer-
scūs innoces impollut⁹ segregat⁹
a pecōribz. **V**ebro. v.
Enāt thiatire secunduz vñio
nē iohāns. apostoli. mulier
G ij

iezabel· que p̄phetabat · et suos
dei seducebat· et docebat comedere
de ydolatris et fornicari. Et da
to q̄ esset ei datum tēpus penitē
tie· ipsa tamen nullatenus penite
bat· sed dicitur q̄ ipsa ponere t̄ i
lectum et illi q̄ mechati sūt cū ea
essent in tribulatione maxima.

Mor. **I**ezabel que int̄p̄tefacit
fluxus sanguinis signat mundum
a quo sanguis. i. carnal voluptas
quotidie emanat. **I**sta quotidie
doceat et p̄phetizat fornicari· et y
dolatia. i. mudi bona demonibus
dedicata p̄ auaricia; m̄ducate et
imitationē incorpare. Et qd̄ p̄ei
est q̄ cum tempus huius vite sit
ei accessum ad penitentiā· ipsa ta
mē nūq̄ penitet· sed sep̄ in suis
iniquitatibus p̄seuerat. **J**ob.
xxxiij. Dedit ei locum penitentie·
et ipse abutit eo in superbia. Sed
p̄ certo ista mulier. i. mundū una
cum amatoribus suis q̄ per duces
vicia quotidie mechanet· finalē
t̄ ponent in lecto mortis eterne·
vbi pro certo in tribulatiōe max
ima. i. penitus infernalibus affligen
tur. **G** **V**l̄ dic trālit q̄ talis
ē mulier luxuriosa alios seduces
et in luxuria p̄seueras impentes
Eccā. xxiiij. Domini formatio
omnis pams dulcis· nō fatigabitur
transgredies v̄sq̄ in fine. Sed taz
ipsa q̄ formicatores in lecto mor
tis et infernū ambulabunt finalē
Et nisi penitentiā fecerint in hac
vita in eternū dāpnabunt. **L**uce
xij. Nisi penitentiā feceritis oēs si
mūlē pibitis.

Cap̄lm tercium.

T **A**

R Eprehēditur āgel⁹ sar
dis sic. **S**ao opa tua·
q̄ nomē hēs q̄ viuas
et mortu⁹ es. **S** vigila
et cōfirma cetera q̄ mortuā fūt
et i mēte habe q̄liter accepis· ali
oquin veniā ad te sicut sur hora q̄
nescis. **A**po. in. **M**or. **I** Sic
ergo multi fūt ecclastici· qui nomē
et famā habent q̄ viuant p̄ grās
et virtutes· q̄ credūtūr esse mul
ti sanctitatis et p̄fectionis et ta
mē mortuī fūnt p̄ ex peccatū. **I**stis
ergo et oībus alīs platis dicitur
q̄ ipsi vigilent per diligentiam pa
storalem super gregē dñi· et ipſi
cōfīment docendo et āmonendo il
los· qui per imbecillitatem et xp̄c
vicia putrescent et moriunt. **D**i
catur etiā eis q̄ i mēte habeāt qua
litē accepit curā et regimē aīaz·
alioq̄ sup̄ ip̄os subito veniet ieo
dei. Vigilate ergo nescis q̄ hora
sur veniet. **L**uce. xij. **B**

Ommēdat āgel⁹ sardis· q̄
secū habet illos q̄ n̄ iq̄naue
rit vestimenta sua· et ideo sibi et
alīs p̄mittit. q̄ si vicerint ābulā
bunt cū filio hominis in vestimē
tis alb̄ et erūt sc̄pti in libro vite.
Mor. **I** Sic vere platus omēdat
quādo habet subditos et honestos
et castos· q̄ vestimenta carnis sue
pluxuria; nō inq̄nant. ideo si vi
cerint et p̄seuerauerint· p̄mittit
eis q̄ cum xp̄o ambulabūt surfū
in celo indui vestibus alb̄. id est
dotibus eterne glorie· et in libro
ētne p̄destinationis sc̄pti erunt.

Actuū. Ecce duo viri steterunt
in vestibz albis. **C**

Angelo philadelphie dicitur.
Hoc opa tua et de di corā te
hostiū aptū qd nemo p̄t claudē
qz modicam habēs virtutē et sif
masti verbū meū et non negasti
nomen mēum. et ego seruabo te
ab hora temptationis q ventura est
Tene qd habes ne aliis accipiat
coronā tuā. qz qui vicerit faciam
illum colūpnā in templo dei mei

Mor. **I**ste angel⁹ gerebat psō
nā infirmor⁹. nā isti habēt modi
cam virtutem resistēdi. ideo deus
dat hostium aptū venie et penitē
cie. illud sēp aptū ē p tpe hui⁹ vi
te. **S**im⁹ em̄ ecclē qui recte est ho
stium padysī semper ē aptus et
nūq̄ in vita ista claudē penitē
ti. et hoc qz infirmi modicā habēt
virtutē resistēdi vicijs et peccatis
quare necesse ē q habeant facilij
remedium penitēdi. **I**ntra. xx.
Porte ciuitatis non clauden̄ die
ac nocte. **Q**ui em̄ nō intrat p ho
stiū. i. p venia et penitēti ille fur
ē et latro. **J**ohā. x. Illud em̄ non
p̄t claudi alicui qdū durat mi
ha vita p̄sens. **Q**uaz p̄t infirmus
q̄tūcūq̄ fragilis et ad via sit p
eliu⁹ desperare nō debet. nā sibi di
cāt qz faciat qd in se est et qz fuet
verbū et preceptum domini. nec
denegat p heresim nomē eius et
sic p̄erto deus seruabit eum ab
hora temptationis qz sic de⁹ faci
et cū temptatione pūetū. **C**orin.
x. **N**ō pmitret vos temptari vltra
qz potestis. Teneat ergo quilibz
illud qd habet. i. grām et pfectōez
ne forte pdat coronā suaz. i. hono

rem et p̄mū glorie qd sibi debet.
et ne alū habeat successorē q ipō
reprobato habeat coronam glori
e loco sui. Nam si vicerit vicia eit
in tēplo dei. i. in padysō l' ecclā co
lūpna. i. psōna stabilitis et eterna.
et foras iquit nō egredieſ ampli
us qz in padiso perpetuo remane
bit. **V**el ad lēam in ecclā fit q illā
qui peccata vincunt colūpne. i. sta
biles viri fūt et ea in tm vincēte
assuescunt. qz de tēplo. i. de statu
gratiae nō exēunt amplius seu ca
dunt. **D**

Angelo laodicie talie omittat
Vinam inqt frigid⁹ es. a calid⁹. s qz tepid⁹ es. i. neqz frigi
dus neqz calidus. inapiam te euo
mere de ore meo eo qz dicas dues
fū et nulli⁹ egeo a nescis qz sis mi
ser paup et tec⁹ et nud⁹. suadeo
tibi emere aur⁹ et argētū ignitū
et pbatū a me ex locuples fias. a
vestimentis alb⁹ induaris ut nō ap
peat confusio nuditatis tue. Et
collirio inunge oculos tuos ut vi
deas qz qui vicerit dabo ei sedem
mecū in throno meo. **M**or. **T**ales angelī sunt multi qz pecto
nō fūt calidi p feruorē deuotionis
neqz frigidī per algorem dīm̄ ti
moris et subiectiomis. s̄ sunt me
di qz tepidi et indeuoti qz nec p
feruorē dēū perfē diligūt. nec p
timorē ei obediunt pfecte. sed sub
duima misericordia cōfidentes te
pidi et medij sic incedūt. et ideo
tales negligentes et tepidi ab o
re dei sepius euomuntur id est a
statu gratiae et veritatis cadere p
mittuntur. Aliquando accidit qz
quidam tales sunt ita p̄suptiosi
G. m̄

et de p̄p̄m̄s meritis confidētes. q̄
credūt se diuites in virtutibz eē.
et nullius auxilio mōdigere. a tñ
scdm̄ rēntatē sepe accedit. q̄ ip̄i
spūalibz geatns fūt nud i. et vir
tutibz miseri et paupes quo ad
de um. ignorantes et ceci. q̄ non
vidēt nec aduertūt illa que debēt
• s. morte. īfernū. padysū. mun
dū peccatum. occulē dei p̄uiden
cie ope. l̄ p̄p̄ia insufficiētiam. r̄c.
Luce. xvij. Cœcis sedebat secus
vīā. Iſtis ergo suade t̄. vt a deo e
mant aurū. i. dīſcretionē l̄ valorez
sanctitatis et p̄fectionis. que fint
ignita per caritatēm probata per
ēbulationē. vt sic in domis et gra
tis locuples esse possit. Precipit
euilibz tali q̄ ipse colitio. i. aliqua
amaritudine spūctionis iungat
oculos cordis sui. vt visum spūa
lis dīſcretionis recipiat quam a
misit. Precipit xīā sibi q̄ alb̄ re
stibz. i. honesta ouersatōe induat
se. ne nuditas imp̄fectionis sue
apparet. ne q̄lītēt ip̄i irideat a
cōtempnat. q̄ vix est ita sanct⁹ qn
habet in corde et ope plura irtatio
ne digna. si vita sua videat nuda
et si honestatis velamie nō fuerat
copt̄a. Ideo consolādo ēbulatos
et desperatos loqtur deus hec ec
clesiē Quos amo arguo et castigo
Eccesto ad hostium et pulso. si q̄s
audient vōcē meaz et apuerit ia
nuam. ītrabo ad illum et cena
bo cum illo et ille mecum. ac si
dicat paratus sum inspirando v̄l
predicando pulsare. et si aperi
atur cor per geatiam subimte
re.

Capl'm quartum.

¶ 2

Tohānes raptus i spū
vidit hostium aptum
in celo. et ecce inquit
sedes. a sup̄ sedē sedē
et qui sedē bat similis aspectui la
pidis iaspidis et sardinis. a ynas
erat in circuitu sedis similis visio
m̄smaragdīne. et circa sedem sedi
lia. xxiiij. et desuper sedebant vi
gintiq̄tuor seniores. habentes in
capitibz suis coronas aureas. et
de throno p̄cedebat fulgura vōces
et tonitrua. ante thronum erant
septem lāpades ardentes. et in
dorso sedis mare vitrū sile cris
tallo. a in circuitu sedis q̄tuor am
malia plena oculis ante et retro.
Apo. nni. ¶ **M**or. ¶ Dici ē ego
de p̄mo q̄ vidit in celo. Celū est
ecclā. sicut em̄ in celo ē solet luna
et planete et stelle q̄ sep̄ voluūt a
nūq̄ cadūt. sic in ecclā lucet et in
fluūt. sol. i. xps. luna. i. beata vir
go. planete et stelle. i. sancti et sāc
te et licet voluaē per ēbulationes
continue. nūq̄ tamen ipsa deficit
neq̄ pit. Quia ego rogaiū p̄ te
vt nō deficiat fides tua ait dñs.
Lu. xxij. ¶ **V**l̄ dic q̄ sol est
papa luna impator et reges pla
nete. cardinales et plati. stelle fūt
clericī et ceteri xp̄ianī. sedes q̄ eāt
ibi est dignitas ecclastica v̄l secu
laris. sedens super eam est prela
tus iudex official̄ vel princeps q̄
sup̄ dignitatis sedem iudicat.
Sup̄ cathedraz mōysī sedēt scri
be et pharisei. Math. xxij. ¶ S; p
certo q̄cūq̄ sit sessor iudex v̄l pre
latus multa sunt sibi necessaria a

primo iste debet esse simili iaspidi
et sardini q̄ sunt lapides preciosi .
q̄ debet eē similis xpō l̄ sanctis vi
ris perfectis preciosis et virtuosis
quia bonus superior debet sup om
nia conari q̄ possit bonis suis p̄de
celloibus assimilari amaxime il
lis q̄ fuerunt iaspis q̄ resistit ma
leficis . qui om̄is male fac maliciā
si sit presens cohieret . illis bonis
prelatis qui malefici hominib⁹
restiterunt et tutam patriaz red
diderūt . **N** **C** **S**ecundo dicitur
q̄ ynis erat in circuitu sedis .
Per ynidem arcum celestem vbi
teludent oēs colores intelligo re
gulā religiomis et processu⁹ iudi
ciane potestatis . qui quidez arc⁹
celestis dicitur p̄ eo q̄ p̄ ipsum
impr sagittā et correctionis ia
culis feriuntur . **P** **S** arcū suū tē
dit et p̄auit illū . quia platus vel
iudex mediante iusticia regia . ēl
iudicatio ordine habet sagittā
et pumice eos et accusatos ; a fa
cere iusticie cōplemētū . et ibi p̄c
to habent relucere multi colores
. multe cause multe rationes mlti se
leges multe sanctiones mlti se
fus multe opinōes . atē q̄ aliquē
punit de delicto . vt sic tali prela
to dicat illud . **A**pocalipb⁹ . x . **V**idi
angelū amictū nube et ynis erat
in capite eius . Et sicut ynis vide
tangere celum et terraz . sic vere
rigo iusticie debet tangere celuz
. nobles sublimes trā . i. infimos
atq̄ viles sine acceptiōe psonaz
D **V**el dic q̄ sicut ynis magis
tangit terrā q̄ celum . quia duo
bus suis cornibus pendet versus
trā . sic rigo iudicante potestatis

plus debet tangere et vulnerare
terraz . terrenos peccatores q̄ ce
lum . q̄ viros spūales et celestes
Sed dicitur q̄ ynis similis erat vi
sionī Imaragdome qui est viridis
lapis cōficans oculos quia ordo
iudicatus debet fieri ita mature
a iuste q̄ oculi . i. iudicia aliorum
non ledantur . sed magis confor
tentur et quicqđ agit oculos alio
rū delectet ut ab omnib⁹ cōmēdet
Math . v . **V**ideant opa vrā lō et
glorificant patrem vestru⁹ q̄ in
celis est . **E** **T**ercio dicitur q̄
circa sedem erant . xxiiij . sedilia a
de sup . xxvij . seniores . Per ista
sedilia intelligunt mīnora officia
benēficia v̄l p̄bende que p̄elatus
iudex habet sub se a i sua iusdic
tione . Et p̄ certo i istis debet sede
re seniores . v̄m discreti et ma
turi a tales etiā debet habere sedē
tes secum **E**zech . viii **S**enes iuda
sedebāt corā me . Qd tamē ē con
tra multos iudices q̄ pessimos ho
mines p̄nūt in officijs et contra
platos q̄ pueros i benefiēs suis
assumūt **F** **Q**uarto dicebat
q̄ senes coronas ī capitib⁹ suis ha
bāt . Sic etiā plato vel iudex senes
habebit in societate sua vt eoz co
filii fulciat Talib⁹ debet dari co
rone ī capitib⁹ . l . honores et dig
nitates nō p̄nuī ignorātib⁹ et iu
uenib⁹ insensati . Ideo plato di
citur . **E**ccl . viii . In medio sensa
torum assiduus esto : vt sic prela
tus dicat illud . **E**zech . octauo .
Sedebam ī domo mea et senes
iuda . zc . Et senes habebant āte
se . nn . lampades et de throno exi
bant fulgura voces et tonitrua .
G v

Lāpades iste signat septem dona
spūs sācti que iudex et platus de-
bet habere. ut mens eorū per ea
illuminet. et in suis actib⁹ diri-
gat. l septē lāpades cū igne cari-
tatis et oleo pietatis sunt septez
opa misericordie. q valde decet iu-
dicem l plati. **A**po. n. dixit ille
q ambulabat in medio septez cā
delabrorum. r. Et sic de trono is-
to. i. de talib⁹ psomis l eoz domi-
bus aut iudicis detent exire ful-
gura. splēdor bonoz exemploz
vel fulgor splendentis ouersatio-
ns. woes dulcis cōsolations. et
tomtrū alte predicationis corre-
tiōns et reprehēsiōns. ps **V**ox
tomtrui tui in rota. **V**l fulgura
feuere discipline. woes predicationis
alte. tomtrua reprehēsiōns
dure. **G** **Q** uinto dicitur q
in circuitu erat mare seu lauato-
rium vitreū simile cristallo. Et
illud signat sacram sc̄pturam. q
dicitur mare xp̄ter profunditatem
imperceptibilez. vitreū xp̄ter p-
spicuitatē intellectualez. cristalli
num xp̄te soliditatē imutabilem.
Ista em̄ debet iudex habē et in ea
facta sua lauaē. In mari via tua
et semite tue in aq̄s m̄ltis **A**bacuc
in. **S**exto dicit q circa sedez erant
animalia oculata. **I**sta signat as-
sessores et cōsiliatores prelatorū
q debet eē animalia. i. aiati p gra-
tiam et virtutes. qtuor etiā debet
esse. q qtuor virtutibus cardina-
libus debent esse dotati. et pleni
oculis. i. claritato sapientie et dis-
cretiōnis. ante et retro qtuoz ad
considerationē presētiū et futu-
rum. iuxta illud **E**zech. i. **T**otū

corpus in circuitu erat plenū oculis. **V**l dicit q iuste sedens
in se de ē xps in humanitate. Qua-
tuor animalia sūt quatuor euāge-
liste. sc̄z homo matheus. lucas. vi-
tulus. leo marcus. aquila iohannes.
Viginia quatuor seniores.
sūt patres veteris testamēti et no-
u. xii. dicūt eē ibi de lege veteri
qz a. xii. patriarchis descendēt. xii.
etiā dicūt patres noui testamēti qz
xii. articul⁹ fidei crediderunt. **M**āc
est sc̄ptura. ynis ē pfectio. etcete-
ra vt supra. Et pcerto tales debet
iudex secū habere. et eoz cōsilios
et societate vti et regi. et p eos
gubernari. nō p adulatores et ini-
quos. Dicit q ibi āte tronuz erat
nn. animalia plena oculis āte et
retro. et habebat singula alas su-
as. **V**nū tamē erat q quociē
sc̄uq aialia oculata dabat gloriā
deo. statim. xxiii. seniores p ci-
debāt in facies suas et deponebat
coronas suas et adorabāt viuētē
Aiaia ista signat platos et cleri-
cos. et autenticas psomis in sta-
tu religiōnis vel in ecclia cōuersa-
tes. q vere illi qui sūt circa sedez
et āte thronū dei. i. q in ecclia sūnt
et vacat regimini et platiōni alio-
ru. isti debet eē pleni oculis. i. cla-
ritate discretiōnis āte et retro. i.
q̄tum ad preterita vel futura. de-
bent etiā habē alas. qz ipsi debet
volare p cōfēlationē in celū. **E**t si
vis nichil exponē de sex aliis. vi
de. **P**sa. vi. rbi dicit. **S**ex ale vī et
sex alteri. Sz qn̄ ista animalia. i.
qn̄ plati et autentici dāt glaz deo
et faciūt bō opera. statiz iferioes
et subdit̄ bōm et maturi. q super

sedilia inferiorum sedent. accipiunt
bonū exēplū. et exēplo eoz ipsi
finalē honorant p bō opera deum
celi. et coronas glorie mundane
deponunt et in corde suo vili pen-
dūt et deum honorāt et adorant.

R **¶** **Vl** dic aialia sūt clētici et
celigiosi. qui sūt propīnqui cōptuz
ad gradum sedi xpī. Nā exēplo
istotū qñ sūt boni. sēmores. i. pñ
cipes nō obstantibus coromis glo-
rie tpalis. deum celi glōificant.
Et breuit ad exēplū clētici geri-
tur vita secularum psonatuz. si
ue bonum fecerint siue malum. Si
cut p̄ls sic sacerdos. Osee. nn. **¶**
L **¶** **Vl** die q circa sedē aliuū
prelati l̄ principis sūt quatuor co-
filiariū siue p̄ncipaliores. quib⁹
p̄certo loquētibus et sentenziām
suam dīctebus. alii inferiores p̄
ius sūt sapientes et senes. solent
tñ adulādo ipsoꝝ dictis alludere.
coronas et bireta capitib⁹ eoz de-
pone et ipsoꝝ dicta et cōfilia vñ-
date. Eccā. xiiij. Dives locutus ē
et omnes tacuerunt. verba eius
vñq ad celos extulerunt. Et expo-
ne q isti ecclastici et subtileſ ma-
li consiliariū habent sex alas. i. sex
spūalia vicia. s. adulatiōne et ma-
liciam quibus volat ad fiuos domi-
nos decpiendos. appetitiū laudis
et auariciam quib⁹ volant ad se
ipsoꝝ ditandos. rapinaz et super-
biā quibus volant ad subditos
opprimendos. et iste sunt ille sex
ale de quibus dicitur. **Psa**. vi.
Sex ale vni et sex ale alterie et
cetera.

Capitū quīntūm.

A

Tdit Iohannes in dex-
tra sedentis super tro-
num librum septuā in
tus et foris. signatum
sigillis septem. et nemo inuētus
est dignus nec in celo nec in tra-
librum respicere capire et solue-
re signacula eius. excepto leone
de ēbu iuda. qui est radix dāuid
qui venit apice librum et eius si-
gnacula soluere. Apocalypſ. v.

Mor. **S**edens iste
est deus p̄t qui ab eterno sedet
in throno glorie sue. Iste liber sig-
nat mundum et ordinet eoz. p
cessusq eacum. qui pro certo a pñ
cipio semper est in manu dei. q
tum ad eius ordinatiōne et pro-
missionem. Et ille est sc̄ptus itus
et foris. intus q̄tum ad causas
rerum nobis occultas. que sunt
in mente diuina. et foris quantū
ad creaturas et apparētes euēt
rerum. Iste est signatus signillis
septem. septez etatibus mūdi.
quia qđiu durat septē etates
vite presentis mundus est nobis
clausus. Vel etiam signatur sep-
tem planetis quorum influentis
regitur mundus. quia nemo est
inter homines neq; in celo neq; in
terra qui per se mitiūtue videat
veritates rerum in existentia p
pria. nisi leo crūstus dei fili⁹ qui
de ēbu iuda. de progemē dāuid
fuit natus q̄ propt̄ vñionez beatā
fīcā quā hab; anima sua cū verbo
nō obstantib⁹ signillis. res in pro-
prijs essentis mitiūt. Psa. xxix.
Dabitur liber scientias et dicit
nestio legere. signatus est.

B **¶** **Vl** dic p̄ledens

est deus pab. de xterā eius ē dei fi
lī q̄ dicit dextera patris per quā
fecit oēs creaturas. **I**sta de xterā
habet vnum libeū. neām humani
tatem quam assūpsit in virgine.
que dicitur liber quia intus ibi in
cōsciētā. et extērā in appēcia om
nes v̄tutes pfectōes ḡtie et exem
pla scrubunt. **I**ste liber fuit nobis
clausus signat⁹ et relat⁹ in sacra
mēto altaris. q̄a p̄ certo ibi fuit si
gilla septē. i. septē accidēcia q̄bus
substantia corporis xp̄i occultat⁹
Ista fuit. sapor. odor. color. figu
ra. q̄titas. actio. **N**emanet aut̄
idem color. idem sapor. idem odor.
eadem figura rotunda v̄l q̄dra. e
adem q̄titas magna vel p̄ua. ea
dem actio q̄a ita p̄t agere nutri
re mebriate ponde rate sonare r̄c
sicut ate passionē. et ita p̄t tāgi
a ita ducum inueni p̄t sicut an.
et sub istis accidentibz et sigill⁹ ce
lat⁹ et abstōdit⁹ corp⁹ crūsti. **P**saie
xlv. **V**ere tu es deus abstōdit⁹ in
tū q̄ nō est hō neq̄ in celo neq̄
in tra q̄ telict⁹ p̄p̄ns naturalib⁹
possit soluere et cognoscē p̄ se ista
accidēcia et sigilla. nescim⁹ n. quō
sub istis latitat corp⁹ crūsti q̄dū
sumus in r̄ia. **E**t erat nob̄ visio o
mū sicut liber signatus. **P**saye xxii
Excepto tū leone de tribu iuda q̄
hec sciuit q̄ iste sol⁹ inēt homines
hoc vidit et cognouit p̄ spēm et
nos p̄ fidē. **C**
Ohānes vidit in medio trō
m̄ et q̄tuor aīaliū xxii. seni
ores habentes singuli cytharas
et phialas et cecidētū a. a. agno
et cātauerūt cāticū nouū. **M**or
Iste agn⁹ benignissim⁹ est xp̄s q̄

quasi agnūs duct⁹ ad victimā
Psaye. lin. **I**ste ē in throno sacre
scripture vbi fūr quatuor anima
lia. i. quatuor euāgeliste. et xxii.
seniores. i. xxii. libri veteris tes
tamēti. scđm expositōes hebreoz
Iste fit q̄si occiſus p̄ passiōez. sed
mō est stās et immortāl p̄furre
ctionē. **I**ste habet cornua septē
. i. potestatē in septem mūdi cli
matib⁹. p̄ cornu potētia designat⁹
Dabit etiā septē oculos. i. septē do
na sp̄s sācti. **Z**acha. in. **S**uper
lapidem vnum septem oculi sunt
Iste de dextera sedētis. i. dei patris
accipit librum. i. omnē sapientiaz
Et cū apuiss⁹ sigillū p̄mū. i. cui
homim⁹ reuclasset p̄mū secre
tum diuīne sapiēcie. sc̄z dū fidem
sancte trinitatis predicaret mun
do. tunc animalia. i. euāngeliā et
xxii. seniores. i. libri veteris tes
tamēti. cū catharis. i. cum laudib⁹
duūmis. cui⁹ fialis adornatis. i. cū
sanctorū meritis hystorīs et vi
ris famolis laudem agno. i. xp̄o
dederunt. inq̄tū canticū nouū
et p̄phetias de suo aduētu iā reue
lata facie tecinerunt. **p̄s.** **C**ācate
canticum nouum. i. prop̄heciās de
suo aduentu q̄ mirabilia fecit. **I**
D **V**el dic q̄ agnus est bon⁹ p̄
latus qui debet eē humilis et paci
ficus sicut agn⁹. ille em̄ in throno
maiēstatis sūe sedēns debet eē cir
cundatus et associatus animalib⁹
q̄tuor oculatis. i. bonis et discretis
clericis q̄tuor virtutibus cardina
libus adornatis. et seniorib⁹ iō ē
personis maturis atq̄ subditis
mōgeratis. Ille in representati
one sua debet eē quasi occiſus. q̄

pre humilitate debet se reputare
mortuum et occasum. i. quasi statim
moriturum. debet habere coronas
septem. i. septem principales vir-
tutes. et septem oculos. i. septem
dona sp̄s sancti. Ille debet accipere
liberum. i. sacram scripturam p̄ma-
ribus. et ipsam a sedete in trono
. i. a xp̄o p̄ deuotione et oratione
acquicere. Ille debet aperte sigil-
la libri. i. obscuritates scripture et
cas subditis suis reuelare docen-
do. et tunc vere animalia et semi-
ores. i. cleria et seculares et que-
rūg bone et honeste persone. et
maxime ille que habent citharas
penitentie et canticum diuine lau-
dis et gratiarum actionis. et phi-
alias cum odoramentis. i. fragran-
tiam deuotionis et orationis. ta-
les ipsum adorabunt et laudabunt
et canticum laudis et recomedati-
onis sibi in cunctis p̄ibus reso-
nabunt. Eccl. xxiiij. Laudem⁹ pa-
tres nostros viros glorioſos. Et
scdm q̄ dicit ibidem cū animalia
et semores laudarent deum. au-
dita est vox milia milium angelorum
q̄ benedixerunt agnum. sic
vere q̄ inueniuntur talis agnus. i.
bonus prelatus. q̄ ab animalib⁹
. i. a senioribus et honorabilibus
personis bñdicatur et laudatur.
pro certo milia milium angelorum
. i. multitudo secularum populorum
ipſi simili bñdicunt et de hoc de-
um glorificant et extollunt. et
cetera.

¶ Capl'm. vi.

¶ 2

Quoniam aptuz fuisset vnu
de sigill libri. vidit Johanes vnum equum
album et qui sedebat
super eum habebat arcum. et da-
ta est ei corona et exiuit vincens
ut vinceret. Apocalipsis. vi.
I Mor. **E**quus est caro
nostra. Psalme xxxi. Equi eorum
caro et non sp̄s. Sessor eius est
anima que carni mento debet p̄-
fidere. et breuiter sessor iste cum
suo equo albo signat hominem q̄
per castitatem corpus habet can-
didum et purum. Iste quāoq; ha-
bet arcum. i. rigorem iusticie et
equitatis. quia p̄tum ad sagittā-
dum et corrīgendum delinquētes
tales sunt iusti et rigidi. in se ve-
ro sunt innocentes et casti. Eccl.
ix. Omni tempore sine vestimenta
tua candida. Ideo pro certo tali-
bus personis castis et iustis debet
dari corona. i. honor et celitudo re-
gie potestatis. q̄ tales p̄sonae q̄n
sunt promote ad dignitates vni-
cunt primo se et cupiditates su-
as. et tandem vincunt et superdi-
tant omnes malos. et preualent
aduersus principes et tyrannos.
Exiuit inquit vincens ut vincet.
Qui em se p̄mo vicent alios fa-
cilius vincere poterit. ideo bene
dicit aplus. Noli vinci a malo si
vincere in bono malum. vñ Seneca
in libro de morib⁹ fortior est qui
cupiditates suas vincit. q̄ q̄ hos
tes suos subiecit. **I**dit Johanes equū rufum
et q̄ sedebat sup eum habe-
bat gladium magnum. et datū
ē ei ut sumeret pacē de terra. et

Pvt hoīes inūcē se iſſicerēt // **M**or
Rarissimi color euf9 teste aristo.
i phisonomia signat maliciā frau
de fallaciā et liuorē. Illi ergo qui
habet equum eufū sūt illi q̄ sūt fal
lacies inūdi malicioſi a p̄certo iſti
hodie habet gladiuī maximū. i. li
guā et loq̄itatem quam ita habet
magnā latā lōgā et diffusā q̄ per
detractōni ad oēs p̄sonas et sta
tus attingit ſez de oibz detrahēdo
et accusatoria verba reſerēdo. Et
ideo p̄certo talibz daf hodie potes
tas a diabolo q̄ iphi tollat pacē de
tra: q̄ p̄pet verba et dicta talium
iniquoz̄ et ipōz̄ falsas accusatio
nes et relationes pax et concordia di
ſipat et lites et discordie it̄ hoīes
ſemian̄. **Eccī. xxvii.** Suſurrio
et bilinguis maledict⁹ m̄ltos tur
bavit habētes pacē. // **C**

Quid Johānes equū m̄igeruz
et q̄ ſe debat ſup eū habebat
ſtaterā et audita ē vox inter aīali
a dices bilibris ētici denario vno.
et tres bilibres ordei denario v
no. vīnū et oleū ne leſeris // **M**or
Equ⁹ hic ē corpus xp̄i q̄ m̄iger vi
lis et deſpect⁹ exſtitit p̄ tornētis
Pſaye. lin. Viđimus eū et nō eāt
ei aspect⁹ ſeffor iſtius ē fili⁹ dei
q̄ habet ſtaterā. i. librā eq̄tatis et
iusticiē in manu sua. q̄r habet po
tentiatē iudicariā a p̄t p̄derate a
librate merita ſingulor⁹. ideo di
cti ſibi denario vno bilibris ētici
rele ētici signat perfectos q̄ medul
lā deuotionis et ap̄ſionis habet
et iphi ſit plen⁹. **O**reū signat im
perfectos q̄ cū medulla meritorum
et virtutū habet admixta corticē
venialiū p̄tōz denari⁹ ē p̄mīuz

effēiale etne beatitudis qd ē p̄mi
ū cōe. **M**ath. xx. Accepunt ſin
guli ſingulos denarios dicat emz
q̄ bilibris ētici. i. due libre ētici
et tres bilibres. i. ſex libre ordei.
emūtūr denario vno. q̄r pua q̄tā
tas pfectoz̄ q̄ p̄ duo ſignat et
magna q̄tā impfectoz̄ q̄ p̄ ſex
ſignat oēs emūtūr ab iſto ſeffore
xp̄o denario. s. p̄mīo etne beatā
tudinis q̄r oēs bēati p̄ſciunt eādē
viſionē tamē diuerſimode ſcdz di
uersa merita. alij clarius: alij ob
ſcurius videt deū. Ideo bene dicat
q̄ due libre perfectorum tantum
teportant: q̄tum ſex ip̄fectorū
vel ordeace orum. quia licet habe
ant eundem denarium et idem p̄
mīum q̄tum ad effēia. tamē p̄l
habent pauci pfecti q̄ plures mi
perfeci q̄tum ad modum perfec
tionis et q̄tum ad diſtinctiā
dei munificenciam quā in domo
patris mei multe mansiones ſūt
Johannes. xiii. Et ſequitur q̄
vox dixit illi ſeffori et liberatori
cristo vīnum et oleum ne leſeris
Vīnum enim quod letificat cor
hominis ſignat viros letos et con
ſolatores et aliorum informatōes
et ad bonum incitatores qui ſcili
cet auditores inebriat verbo dei
Oleum autem quod lenit et nu
trit ſignat viros pios et compa
cientes. qui pauperum infirmita
tes leniunt et contempnunt. et ip
ſos per elemosinas nutriunt et
educaſt. Quādo ergo xp̄e p̄derabit
et librabit orbem t̄re in die iudi
cij mediante ſtatera iusticie: ubi
merita ſingulor⁹ decretet. quan
do etiam perfectis et imperfectis

gloriam habet distribuere et tue
vere vīnum et oleū. i. viros sapiē
tes et misericordes nō ledet. s. pē
terne dampnatiōns sententiaz
et rigorem. quia qui vice ut non
ledetur a morte scda s. n.

Vl' dic q̄ equus miger est eccl̄ia l̄
religio. que dicit equ⁹ ppter habe
nas iusticie quib⁹ ligat⁹. dicit m̄
iger ppter squalorem tribulatiō
ms et abstinentie qua sua sp̄es ob
sturatur. iuxta illud Cātico. No
lite me considerare q̄ fusca sim. q̄a
decolorauit me sol. i. t̄bulatio. Se
ñor istius equi est peccatus. qui
debet habere statuam iusticie et e
quitatis. q̄ debet ponde rare et co
gitare merita singulor⁹. vt vide
at quis sit bonus. quis mal⁹. q̄s
promouēdus. quis rep̄ robādus
sed tamē qualitatemq̄ sit. tantu⁹
denarium. i. tantaz portionē bono
rum eccl̄ie et bñficior⁹ debet habē
due libre trutia. i. due psonē pfecte
et bone. q̄ habet medullam de
uotionis et op̄assionis q̄tum sex
orde i. q̄tum sex imperfecte et im
mature psonē exemplo ioseph.
Gene. xliii. Qui beniamī fratri
suo cōtulit plures ptes. Vīnum et
oleum. i. viri discreti et p̄n non de
bent ab eo ledi. sed potius sustine
ri. **V**l' dic q̄ vīnum et oleū m̄
telliguntur agricultore. de quoru⁹ la
boribus oleum et vīnum acquiri
tur. isti ergo a superioribus non
sunt ledendi v̄l molestādi. sed po
tius diligendi. Eccū. vii. Nō ope
ris laboriosa opa et rusticatōem
ab altissimo creatā.

Hohānes vidit apto quarto
sigillo equū pallidū. a q̄ sedebat

sup dūm nomē illi mors. i. ferē
seq̄bat eū. et data ē illi potestas
sup quatuor plagas t̄re. inficē gla
dio. fame et morte. et bestijs ter
re. **M**or. **Equ⁹** iste ē peccator
q̄ dicit palid⁹. q̄ caret rubore ca
ritatis et albedine castitatis. **S**el
sor illius ē dyabol⁹. mala volun
tas. v̄l peccatum qui p̄l'm ducit
circūquaq̄ p̄ mala suggestōe; m
clinationē et iste dicit mors q̄ ho
minē r̄palit et sp̄ualit occidit et
ideo dicitur q̄ infernus. i. inferna
lis pena ipſū sequit̄. vñ ipſe potest
dicere illud. Osee. xiii. Mor
sus tu⁹ ero inferne. **I**sti ergo da
tur potestas sup quatuor ptes ē
re. i. sup quatuor affectiones cor
dis humani que sunt dolor. timor
sp̄es. et gaudium. naz exquo pec
catum dyabolus l̄ mala volūtas
homini dommat. necesse ē q̄ sup
affectiones ipſī principet̄. et q̄
admirilet omnis hois grās atq̄
perdat. fame. i. auaricia. bestijs. i.
carnalitate et sensualitate luxuri
e. gladio ire et suidie. morte ocn
et desidie. **F**ames q̄ desideriuz af
fligit est auaricia. bestia q̄ sensu
. i. ratōe caret ē luxuria. gladius
q̄ acute pungit ē iracūdia. mors
que insensibilem et immortalem
facit est desidia. **I**sta est ergo
quadruplex mors culpe. qua ab
isto malo fesso ē occiditur anima
peccatoris. q̄tum ad quatuor p
tes affectionum cordis sui unde.
Iheret. xv. Visitabo sup eos q̄tu
or sp̄es dicit dñs gladiū ad occasi
ōne. et canes ad lacerādū. et vola
tilia celi et bestias terre ad deuo
rāndū et ad dissipandū.

Et paulo ate i eode capitulo dix
erat. Qui ad morte ad morte. et qui ad
famem ad famem. ic.

Idit iohannes sib altari dei
animas infectorum aperte vez
bū dei et ppter testimoniū qd habe
bat. et clamabat vocē magna ad
dominum Quare nō vndicas sa
guinem nostru. et accepterunt di
uinū responsum q expectarent
adhuc modicum tēpus donec nū
met frattum suorū q intericeret
opleat. et date sūt singulis stole
albe. **M**or **I**sti signat marti
res quorū anime sunt in altari pa
disi deo pfectate. **I**sti em̄ occisi sūt
aperte testimoniū fidei et ppter verbū
dei qd pdicabant. **I**sti em̄ zelo ius
tice nō vindicte petunt remire iū
dicū. et sc̄z eoz saguis beatorūq
tribulatōes vindicent. **S**pērto
respōdet q needū cōplet⁹ est uu
merus electorū l martirium q sunt
p occasiō em ad deū mīgtū vñl alii
orū qui sc̄m ordinē pdestinatōis
dei in hoc seculo sūt morituri. et i
deo interā dantur eis stole albe
sc̄z in dūmetū glorie padisi quā
nūc habet anima separata q dicitur
stola prima. **L**uce. xv. Cito af
ferte stolam primam et induite
eam. **G**

Herto sexto sigillo vidi mqt
iohānes. Et ecce terremot⁹
magnus factus est. et sol fact⁹
est niger tanq̄ sace⁹ alicin⁹ et lu
na facta est tota sicut saguis. et
stelle ceciderunt de celo sicut fucus
emitit grossos suos cum a vento
mouetur. et celū recessit quasi li
ber inuolutus. et omnes mōtes

et filiae de locis suis moſe sunt. **E**c
oēs reges terre pncipes turbarū.
viiutes et fortes. et omnis fu⁹ et li
ber. abscondit se in speluncis suis
in petris mōtiū et dicunt mōtib⁹
et petris cādite sup nos. et abscond
dite nos a facie sedentis sup thron
um et ab ira agni. quoniam vē
m̄t dies magnus ire peccator et
quis poterit stare! **M**or **I**ste
terremot⁹ signat motū temptati
ōnū et tribulatiōnū huius mūdi
et eoruī inualeſcentiā in hoc mūdo
sol clarus signat statu⁹ platorū.
luna mutabilis signat statu⁹ p
cipum laytorū. stelle statum et p
sonas bonorū subditorū. Celum est
ecclia. mōs signat statu⁹ perfectio
nis. insula maris circūdata signat
statu⁹ religionis. Dico ergo q sol
et status platorū in mltis p vicia
denigratus est. luna vero. statu⁹
pncipū seculariū p crudelitatē a
rapinā in sagūmē cūfusus ē. et ideo
celuz ecclia iā a statu pspertatis
recessit et ipsi⁹ tribulatiō circum
uoluīt. stelle etiā. i. bone perso ne
per peccatum iā vident̄ cadere. et
mōs cui⁹ cung⁹ pfetionis. insula
cuiuscūq̄ religionis. iā de loco si
o et oditōe prime fundatiōnis vi
dent̄ penitus omote. i. omutate.
Qui em̄ bene consideraret qles fue
rūt et qlit̄ se habuerunt mōtes
. i. dignitates ecclia. et insule. i. sta
tus religiosorum qui fuerunt in
ecclia primitiuā. reuera bene pos
set dicere q sunt mōte de loco su
o. et q̄tū ad xp̄i⁹ vīte perfectio
nem. et q̄tū ad morum et habi
tuum qlitatē. ps. **M**ouebūt omnia
fūdamenta terce. Ideo propter

mala exēpla istorū reges diuitos
fortes fui liberi ab amore diuīmo
desererunt. et ideo in cauernis ē
re. i. in amore terrenorū se penitus
incluserunt. Iosue. x. Abscōdeūt
se quicq; reges in spelunca. // **V**

Vl dic q̄ sol est intellectus. q̄ ho
die p̄ obscuritatē erroris et igno
ratię demigrat. luna mutabilis ē
voluntas. q̄ sāguinea p̄ carnalez
amorē efficit. stelle sūt potētie sen
situe. que hodie per praua delecta
bilia et diuersa peccata cadere o
probantur. Celū ē ratō. q̄ hodie
obnubilat v̄l exēcatur. **V**l dic q̄
stelle sūt virtutes et grē. que ho
die cadūt et pōūt p̄pt tēremotū a
rentum suggestionū quo a diabo
lo cōcutiunt. Quāxp̄ iam deficiē
mōtes cōtemplationis. iam cessat
insule orationis que est in medio
maris. i. in medio cordis amari.
iā reges et p̄ncipes. i. iusticia et
iudicuz. diuites. i. sufficiētia. for
tes. i. cōstantia liberi. i. caritas. fui
. i. humilitas se abscōdunt et desis
tūt. // **I** **Q** **V**l dic q̄ sol est veri
tas que splēdet. luna est pietas q̄
humorem p̄bet. Celū qd̄ oia celat
est verecundia que honestatez ce
lat. Stella ē prudētia que oia illus
trat. Quia ergo iam inualescente
terremotu tēptationis sol verita
tis oueris est in mīgrēdīne igno
ratię. luna pietatis ouersa ē in sā
gumem crudelitatis et seuicie. ce
lū verecundie iam recessit. stella
prudētia iam cecidit. ideo pculdu
bio iam moti sunt montes. i. vi
ri emīnētes in pfectiōne. insule. i. vi
ri maturi et amari p̄ dolorosa con
tritione. // **R** **Q** **V**l dic eo q̄ mō

tos et insule. i. status ecclē cōbulatū
omibus cōcutiunt et a stabilitate
quam habuerunt amouent. serui
liberi. i. iuites. paupes. reges et
ēbum. generalit omnes. tam sub
diti q̄ plati iam miserabiliē a di
uina presentia i. a diuīmo seruicio
abscōdunt. et i cauernis terre. i.
tēpalium amore recluduntur.
Timent em̄ coram agno mimacu
lato. i. corā xpo in ecclē seruicio cō
pere. Qd̄ patet q̄ vere nisi pro
distributionibz nolūt i ecclā sub
intrate. s̄ i cauerna terte cū tal
pis. i. in tenebris et terremis cū
piditatibus cū auaris et secula
ribus cecis habitare. p̄mo Hegū
xii. Abscōderunt se in spelūcis.
Timent enim ut dicūt iram ag
m̄. i. duricaz diuīmi seruicien quā
q̄ placabilis et bēmgm Vnde isti
vidēt dicere de eo illud. i. Hegū
v. Non maneat apud nos archa
dei israhel. quia dura est manū
eius.

¶ Caplū septimū: // **a**

Q uoit Johannes q̄tuor
angelos stantes super
q̄tuor angulos terre.
qui tenebant vētos ce
li ne flarent super terram. neq; su
per mare. neq; sup vllam arbore.
sed istis dictum est a quodaz an
gelo habēte signum dei viui. qui
ascēdebat de ortu solis. q̄ ipsi nec
nocerent terre. nec mari. neq; ar
boribz. quousq; signarentur fui
dei in frōtibz eorum. Et fuit mlti
tudo maxima signatorū tā de filijs

israhel q̄ de turbā et de oībz p̄plis
et gentibz ḡgregata. Et erat oēs
in cōspectu throni īduti stol' al
bis et palme in manibz eorū qui
deū et agnū bñdicebat. // Qor

Isti quatuor āgeli possūt signare
balliuos officiales principū. qui
in q̄tuor ptibz mūdi sūt locati. a
qui stant in diversis officijs sup
angulos t̄re nostre. Isti dāt a
principibz et platis nocere terre
maris et arboribus. i. omnibz gene
ribz hōi subditoz. terte. i. villis
a ciuitatibz. mari. i. collegis et cō
uenientibus. arboribz. i. personis et
hōibus Qui ad hoc breuit̄ ponun
tur in officio ut noceant subditis
et ut rapiant quicquid possūt. i
fra. ix. Potestas eartū nocere ho
mīnibus mēsibz q̄nq. Et isti ipē
duunt ne venti flent super terraz.
q̄ oīnem cōsolationis flatum. a
omne refrigeriū rel auxiliuz qd
principes v̄l plati debent subditis
ip̄si impediūt q̄ptum possunt Sed
qd vere ibi est ali⁹ angelus. i. ali
us cōsiliarius et familiaris q̄ por
tat signum et sigillū principis ut
pote cōsiliarius v̄l similis cū quo
dōportet secrete loqui. q̄ breuit̄
nullus est immunis a documento
alioz nisi quos ip̄se signauerit li
berandos. et t̄les sic signati p̄ do
na vel fauores a magistris curie
acceptati ab huiusmodi quatuor
malis angelis. i. ab huiusmodi mi
quis nō ledunt̄. immo stant in cō
spectu throni. i. in p̄sentiā prima
p̄um et prelatoroz īduti stolis et
vestibus eorūdem. et in eorūz cu
rījs et officijs ordinati. Alij autēz
q̄ nō sūt signati nec in gratia ma

iorum spēaliter recepti. nō dīmē
to talium malorum angelorū. i. in
ferorum balliuoz executorz et cō
missarioz crudeliū exponunt̄. Et
breuit̄ istud est verum q̄ nullus
hodie ballinorum in alia cōcūtātē.
nisi alicui⁹ magni āgeli. i. alicui⁹
magni cōsiliarij fauorem procu
ret. Isti enī mali īferores illos
nō audēt tangere. quōs vident
maiōrūz gratiā obtinere. // B

V̄l dic q̄ iste sc̄ds āgel⁹ est beat⁹
francis⁹. q̄ ab ortu solis. i. a statu
gratiae et virtutis. ascendit super
terram ipsā et terrena calcando
et etiā predicando. Iste enī po
rat signum dei. i. stigmata domi
niciē passionis. et per doctrinā su
am impediūt ne angeli mali noce
rent illis q̄ signum characteris et
crucis p̄ penitentiam et passionis
memoriam secum portant. Multos
etiā signo et ymagīne xp̄i
signauit. i. fratres suos quos cre
sto viuendo siles et cōfōrmes sibi
esse voluit et mandauit Sunt nō
hodie tā de israhel q̄ de gentibz. i.
tā de nobilibz q̄ de ignobilibz
maxima turba que p̄ eum coram
deo p̄sentat̄. in statu. i. religiōis
et p̄fectionis. q̄ amicti stolis can
didis castitatis. et habentes pal
mas victorie p̄seuerancie atq̄ fir
mitatis. deū et agnū cōtinue bñdi
cūt et ip̄su p̄ pdicatores suas ab a
līs faciūt bñdia Act. vi. Multa ē
ba sacerdotū obediebat fidei. // C

V̄l dic q̄ iste p̄t signat̄ quēlibet
vir p̄fcm signo caritatis munītū
q̄ sibi deuotos simili signo cōsigē
et eos a malā āgeli liberat et desē
sat. V̄l dic q̄ i die iudicij illi soli

a mal angelis tuebūtur. q̄ signo
caritatis et grē signati inuenient
Vel dic q̄ illud signū signat me
mōriam dñce passionis quo qui
signati apparuerint a demōb⁹
nō ledētur. **D**icit ergo q̄libet illud
ps. Fac meū signum in bonū vt
videāt q̄ odetūt me. **¶**

Ixit iohānes q̄ ipse vidit
corā deo et angelis animali
bz et semonib⁹ turbam magnā
quā dīnumerare nemo poterat.
ex omnib⁹ tribub⁹ populis et lin
guis. q̄ erant amicti stolis albis
et palme in manib⁹ eoz. q̄ ince
ssant de um cum agelis collaudāt
et dicit ei vn⁹ semior⁹ **V**n q̄ amic
ti sunt stolis qui sunt et vnde ve
nerunt! **V**n sunt enim q̄ venerūt
ex magna tribulatione. et laue
rūt suas stolas in sanguine agm
et seruient ei in templo eius die
ac nocte. Et nō esurient neq̄ sci
et apli⁹. neq̄ cadet super eos sol
neq̄ estus neq̄ dolor. qm̄ agn⁹ q̄
est in medio thronū reget eos. et
deducet eos ad vite fōtes aquaz
Mor. **I**sti signant sanc
tos qui sunt in patria. qui ante
thronum maiestatis eterne per
petuō habent stare cum angelis.
et cum animalibus. i. cum euāge
listis et semonib⁹. cum patruac
chis et sanctis. **I**sti sunt turba ī
numerabilis. sūt etiam ex cūctis
populis congregati. et isti deum cō
tinue benedicūt et amicti sūt stol
alb. i. eterne glorie clāritate. **I**sti
palmas inaccessibilis victorie se
cum portant. **S**z q̄ sūt isti. p̄cē
to nulli nisi qui venierunt ex mag
tribulatiōe. quia in mūdo penas

et imserias xp̄c deū habuerunt:
q̄ quotquot deo placuerunt per
multas tribulationes transierūt
Judith. viij. **I**sti stolas suas. i. sc̄
ciētias lauerunt et p̄mo a vicis
purgauerunt. et hoc in sagume
agm. i. passione et memoria ihesu
xpi. **I**sti em̄ fursū in templo padi
si cuiūt agno. i. xpo q̄ eos regit.
et ideo nō esuriēt neq̄ flebūt. s̄
ad fontē vite et p̄spēritatis ētē
aq̄s voluptatū om̄i se replebūt
ps. Quomā apud te est fons vite
et cetera.

Cap̄lm octāuum. **¶**

Idit iohānes angelum
vnū āte altare aureuz
qd̄ ē in celo. a data sūt
ei incesa m̄lta. a ascen
dit fūmus aromatū in ospeū dei.
Apo. viij. **M**or. **S**ic āte alta
re padiſi ascendit fum⁹ odor et
fragācia bonor⁹ meritor⁹ orato
nū et maxime qn̄ i thuribulo cor
di s̄ nr̄i ardet ignis et frouor inti
me caritatis. tūc enim angel⁹ nos
ter orationes nostras eleuat co
raz deo sicut pat̄z de agelo thobie
Thob. xij. **¶**

Vidā angelus accepit thu
ribulū et impleuit illud ig
ne altaris aurei qd̄ ē in ospeū
dei. a misit illud in terra. a facta
sūt tom̄ria w̄ces et fulgura et c̄
remotus magn⁹. Septē ageli q̄
habebāt septem tubas pauecunt
se ut tub̄ canerēt **M**or. **I**ste angelus est deus pater. q̄
thuribulum id est filium suum
plenū igne et frouore caritatis

misit in terra p̄ incarnationem: qui
fumum orationis et fragraniam o-
donat et fame et sanctitatis inge-
mittebat. Et per hoc quod iste fu-
missus in terram tunc ad predica-
tionem eius audita sunt templa-
.mine. voces. i. suasiones. fulgura-
.miracula et exempla. et sic in cor-
dibus auditorum factus est terre
motus atque timor amaritudi-
nis et meroris. Septem etiam angeli
parauerunt se ut tuba caneret. i. emi-
tatas predicatorum extitit incepit predi-
care et tuba predicatoris p̄ mundum re-
sonare. ¶ **V**nde dic q̄ angelus qui ac-
cepit thundrum est aliquis magnus
princeps vel platus qui aliquid mit-
tit in aliquam terram p̄ aliquod offici-
o aliquod tribulum. i. officiales ples-
nu igne cupiditatis et auaricie.
Et tunc peracto in aduentu eius fi-
unt templa. i. mine et tribulaciones
fiunt etiam fulgura. i. invasionses
rapine et extortiones quod omnia obu-
cuntur et inflamantur nihil tem-
net post ipsum. **J**ob 1. 7. Ante ipsum
ignis vorans et post ipsum obures
flama. Et ideo tunc audiunt voces
.placitus subditorum. et fit terre
motus magnus. quod tota terra totaque
patria p̄ ipsum accutum et turbatum
quod sicut dicit. **P**rouer. xxviii. Ne
gnatibus impensis mine hominum.
Vnde si quis queret quae talis turbatio
auditur in terra posset respondere il-
lud. **M**ath. xxviii. Ecce tremotus
factus est magnus angelus a domini
descendit. ¶ **V**nde dic contra platos
et principes qui quando de novo pro-
uenient. solent subdidia petere et sic
totam subiectam patriam turbare. et
tunc magis quam alias rapinis et ex-

actibus molestare.

Quoniam nō primo angelus cuius tu
habua facta est grande et ig-
nis mixta cum sagamine. et missa fuit
in terra et terra per terram obusta est
et tercia pars arborum: et omne
senum viride obustum est. ¶ **O**mor

Iste angelus signat adulatores qui
sunt in cunctis principum et mag-
natum. Nam quādo isti in auribus
ipsorum faciunt resonare tubam elo-
quentie et adulatio quādo istos
misticant. et alios coram ipsis ac-
cusant. tunc vere per eos falsa verba
generant gradū crudelitatis et
seuicie ignis cupiditatis et auaricie
sanguis carnalitatis et luxurie.
Quia per verba malorum adulatorum
sunt principes raptiores crudeles ad
ulteri et luxuriosi. **I**deo bene seq̄e
quod terra per ab ipsis oburata per
rapinam. Ab ipsis arbores. i. ipsis ex-
cellentes nobiles diuitiae et poten-
tes oburantur et infestantur. et ad voces
taliū tribulatibus molestatur. Et
maxime omnium senum tunc. i. populū in-
firmitate ceteris molestari et devorari

E¶ **V**nde dic quod quoniam Christus magnus consi-
lit angelus primus et nouissimus alpha
et omega in iudicio tuba sua autentice
scēnitie resonabit. tunc fieri grā-
do. i. tormentorum invasio peccati
et ignis inextinguibilis torques sa-
guis etiam. i. seuitia et occisio seui-
ens. quod oburatur terra. i. tenuos et a-
varos. arbores. i. altos elatos et
superbos. senum. i. lasciuos molles
flondos et luxuriosos. **I**sti enim di-
cuntur obusti quod oburatur in inferno
finali. et isti dicuntur terraps quae
perfecti et minus perfecti iusti et
penitentes. vel illi qui sunt in

cto et i purgatorio facūt duas
ptes. etiam facūt dāpnati pecca-
tores. Tercia vero ptem angelus
obvnt cū xp̄s dampnatos conte-
rit. qui nunc i purgatorio lan-
guētibz pat. Eze. v. Tercia pars
gladio pibit.

Secundus agelustuba cecinit
et tāg mons magn⁹ igne
ardens missus est in mare. et sc̄a
est t̄cia ps ipsius maris sanguis
et t̄cia ps creature q̄ habebat ani-
mas in mari mortua est et tercia
ps nauū interit. **M**or. **I**ste
mons ē mal⁹ plat⁹ v̄l uidex qui
dicitur magn⁹ p supbiā. ardens
p auariciam iracūdiā et inuidiā.
iste enim qñ in mari religiom⁹
eccie preficitur tunc vere p eius
prava documēta et exēpla terciā a
ps maris. i. religiom⁹ vel patre
de molitur. **M**ulti enīz i sāguinē
. i. carnalitatē per luxuriām con-
uertūtur. naues. i. viri pfecti vir-
tutum mercimonis onerati per e
orum neq̄ias destruunt. **E**t bre-
uit̄ illi q̄ habent animas. i. qui per
spm grē viuiscant fūnt mortui
et destruci. qñ tales mali homines
pincipatur. **D**rouer. xxviii. Reg-
nantibus imp̄ns rūme hōim. **V**l
dic generalit̄ q̄ qñ auarus et ar-
dens prelatus i mari. i. pat̄a
p̄ficitur. **V**l enīz qñ i aliquo offi-
cio l collegio aliquis officialis l
dex auarus et crudelis extollitur.
tunc p̄ certo torcia ps hominū sub-
ditoy. i. pauperes ḡuissime mole-
stātū. **G** Vl dic q̄ mons iste
signat afflētiaz diuīcāz et lono-
rū. qui recte dicitur ardens q̄ ar-
do: ambitionis auare est i eis i

clusus. **N**am quādo ille mons. i. t̄
palis facultas fieri missa i marū
. i. in ecclā. tūc apparet illud macte
q̄si totaliter infectum. **Q**uia eius
tercia ps ex habūdāti a et prospē-
ritate i sāguinem. i. in luxuriām
est ouersa et expone ut sup̄.

Ecclā em̄ habet tres ptes. i. lay
cos. religiosos. et seculates pre-
sbiteros l platos. **S**i reuera quasi
t̄cia ps. i. status clericorum i sā-
guinē luxurie hodie est cōuersus
ps. Cōuerit aquā i sāguinem. **C**
Vel si vis p terciā ptem intellige
quēlibet alium statum. i. religio-
sos vel laicos q̄ ex habundancia
intereūt et v̄ertūtur i sāguinem
carnalitatis. naues enīz. i. viri p
fecti sunt destructi. et illi qui per
gratiam viuebāt p peccatum fūt
mortui et cōsūpti. Ideo qñ cōstan-
tin⁹ impator dedit reddit⁹ ecclāe
audita ē w̄x i aere dicens. hodi
e effusū est v̄ enēū i ecclā dei. **C**
Vel dic q̄ ille mons elatus est dy-
abol⁹ lāti xp̄s ad cui⁹ aduētūm
i mari mundi vel ecclā t̄cia ps l
forte plus q̄ t̄cia pibit.

Tercius agelus tuba cecinit.
et stella maḡ tang⁹ facula ardēs
cecidit i etiam ptem fluminū
focū. et aquaz et stelle nomē ab-
sintiū. **E**t facte sunt aq̄ i absintiū
et multi hōies mortui fūt ex aq̄s
q̄ amare fēt fūt. **M**or. **S**tella
ista sit̄ p̄cenī auaricie q̄s more
ignis inflamat. ista etiā dicit̄ ab-
sintiū q̄ amaritudo laboris angu-
stie v̄l timoris auaricie est anexa
et ista p̄ certo mitatur i aquis
et fluminibz id est prosperitati
bz et diuīcys hiu⁹mūdi. q̄ ardor

Vl i

auaricie mundi pspēris mixtus ē
hodie et conūct⁹. Ideo aq. i. mun-
di prosperitatis sunt hodie ama-
re et dol orose ad acquicend⁹ et
seruād⁹. ppter ista; stellam. i. ppter
auariciam ōmī tante. a ideo ml̄
ti hōies. s. illi qui in mundi pspē-
ris ponunt desiderium et spēz su-
am. ppter tēna moriūtur. quia
pter mundi pspēra sunt auari-
luxuriosi et superbi. et sic morte;
spūalem mārre dīmōscūt. Imos
vim. Multi morient⁹ in omni lo-
co picietur silentiū. || I. ¶ Vel
dic q̄ ista stella ē antīxps v̄l here-
ticus doct⁹. igne malicie et securie
inflāmatus. q̄ facit aq̄s sacre sep-
ture amaras et corrupeas eas ob-
lique exponendo. et ideo ml̄ti ho-
mmes. s. auditores sui fūt in pi-
culo mortis misi caueant caute. ¶
¶ Vl̄ dic q̄ talis stella est diuīs vel
malus c̄filiarius. qui de celo. i. de-
cūria alicui⁹ p̄ncipis v̄l prelati
cadere v̄l v̄enice dicitur. q̄ ē per
inmundiciam et sapiētā clar⁹
et stelleus. per auariciā ardēs et
flāme⁹. p rapinā et exactōem in
tolerabilis et amarus. Iste em̄ de
aq̄s. i. de populis q̄ i tres p̄tes di-
uidunt. s. in maiores mediocres
et minores. ipsā tēcā p̄tem. s. ip-
sos īferiores aggrauat. in q̄tu; z
rapinis et molestn̄s ipsoſ grauat
ideo sc̄ptura absinthiū mento ip-
su wcat. ¶ Vl̄ dic q̄ talis stella ē
pulchra et mala mulier īcupisca-
tis ardēs et luxuēisa. q̄ qm̄ de celo
. i. de statu grē cadit. magnā ptez
aque. i. populi amaricat et corrum-
pit. ¶ Vl̄ dic cōtra apostata; anige-
lū. s. satanaz lucifer⁹ q̄ p sciētaz

et grām p̄mo fuit stella. s. p̄casū
fact⁹ est absintiū. q̄ sepe fit ama-
ricatio alioꝝ. Ideo de quolibet ta-
liū dicit Prou. v. Nouissima illi⁹
amara veld abilitiū. a acuta velut
gladius biceps. || R

¶ Anēte quarto angelō p̄caſa
ē tēcā ps sol et lune et stellā
vix et obscurata ē tēcā ps eon. di-
ei etiā tēcā ps. et noctis similiter
tēcā ps nō lucebat Tūc appariuit
q̄dam aquila volans p mediū et
lū clamans et dices Ve ve in trā
habitantib⁹. ¶ Mor. ¶ Dies signat
statum ecclāsticū in quo lux sapi-
ētie et prudētie solet lucere. Nox
signat statū secularē v̄bi solet er-
ror et ignorātia et viciꝝ obscuri-
tas habūdare. Sol signat p̄ela-
tos ecclāsticos q̄ diei et statū ecclā-
stico p̄fuit. Luna signat p̄ncipes
seculare qui per peccatum sep-
sime eclipsātūr et nocti. i. statū
seculi p̄cipiant. Stelle signant
subditos v̄triusq; status. Item q̄
libet istorū trium sc̄z solis et lune
et stellatū habet tres p̄tes. quia
nō est homo q̄ nō habet tres po-
tētias in anima sc̄z intellectu; me-
moriā. et volūtatem. Sed p̄ce-
to. tercia ps istorū est hodie p̄caſa
sc̄ilz potētia volūtatis. q̄ ve-
re dato q̄ intellectus et memoria
sint clari et lucidi per scientie cla-
ritatē. volūtās tamē est obscu-
ra et lucis gratia priuata. p ma-
locum appetibilium cupiditatē.
Et breuiū in die et nocte. i. in mu-
ndo et in ecclā. i. sole luna et stellis
. i. in prelatis p̄ncipib⁹ et subdi-
tis. tercia pars non lucet. q̄ qua-
si volūtās oīm hodie est p̄uersa

qz mde bite appetit diuicias et ho
nores. Ezech. v. Tercia ps tui pe
ste mortietur et fame consumet in
medio tui. ideo quando aquila. i.
xps dominus in medio celi in die
iudicis volitabit tunc vocis sue tri
bilis sententie triplex ve. scilicet tri
plicem maledictionem contra pecca
tores qz nunc in terra habitant fulmi
nabit. et ista sunt pculdubio pe
na damnationis. et pena sefuis et despe
ratio. que est gravior. Vl pena tempo
ralis. pena eterna. et amissio glo
rie padisi. Vl pena ignis. et re
mors. et absentia faciei diuinae.
Nam ista tria ve. i. iste tres male
dictiones damnationis per omnes inferi
tur. qz in terra. i. interrena prosperi
tate habitant et versant. Formi
do et fouea et laqueo super hoc qz ha
bitatores tre. Psaye. xxvii. //

Quante quinto angelo stella
cedidit de celo et data est ei clavis
putei abissi. et apuerunt puteum
et exiuit inde fumus sicut fornacis
magne et obscuratus est solet aer
de fumo putei. Methaforice lo
quedo vide qz stella signat diabo
lum qui de celo corruit per peccatum
puteus signat peccatores et max
ime luxuriosos. Prover. xxix.
Puteus angustus aliena. Tales
dicuntur putei abissi qz sicut abis
sus non potest faciari. sic nec luxu
riosus qz viuunt. ideo. Ezech.
xvi. Formicata es cum amatoribus
nec sicut satiata. Isti ergo stelle
i. diabolo datur clavis putei abissi.
i. potestas super personam luxuri
osam qz quocies vult dyabolus fa
ct eam per vanam desideria aperte.
ideo ad suggestionem dyaboli luxu

tiosi mittunt fumum. i. facta ver
ba luxuriosa in honesta sicut for
nacis ardencia et luxuriosa ita qz
sol. i. bone persona vel aer. i. tota vita
per eos obscuratur et fedanum
procerum qz nulla persona est ita sol
vel aer. i. sancta et pura: quoniam faci
lit inveniatur per puteum abissi. i.
per malam et luxuriosam personam
si fumus verborum suorum attin
git usque ad eam. Ecc. xij. Qui
tangit picem inquinabitur ab ea. ¶
Vl dic qz puteus iste est hereticus
cuius fumus. i. mala doctrina inficit
et corruptit aerem. i. bonas perso
nas et ecclesias. quod stella magis
i. dyabolus apertus illius per pra
dicationem. Corruptum bonos
mores colloquia prava. i. Corm
thiorum. xv.

Capitulum. nonū. // 7

Adit iohannes exire de
fumo putei abissi locu
stas similes equis ad
plum et super capita e
arum corone auree. et habebant
facies sicut homines: capillos sicut
mulieres dentes sicut leones. lo
cas ferreas. et vox eorum sicut
turrum et equorum cuirasse ad
plum. et caudas similes scorpio
num. et aculei erant in caudis eo
rum et potestas eorum sicut habet scor
pios. et perceptus est eis ne ledere
femur est nec oculus viride nec oculi ar
borum sed data est eis potestas nocere
homibus non habentibus signum dei vivi
in frontibus eorum et cruciat eum mens
ibus quinque et cruciat eum sicut
scorpionum. et tunc querent
10 7

homines morte et non iuenerint eā
Apo. ix. **Mos.** **I**sta siḡ plures habet p̄tes. p̄mo em̄ dicit q̄ ip̄e vidit in fumo putei abissi locustas p̄cas ad plū. r̄c. **Pute?** iste siḡ mūdum q̄ ad modum abissi ē obsecus p̄ ignorantia; insaciabil p̄ auaricia. **Proū. xxv.** **Infern?** et pdicio nō implebunt similit oculi hominū insaciabiles. **Fumus** istius putei est p̄spēratis mundi q̄ vere ad modū fumi facilē euā nescit. **ps.** **D**eficientes quēadmodū fum⁹ deficiēt. **L**ocuste signant diuitias officiales p̄positos. q̄ ad modū locuste sēp volūt furfū salire p̄ ambitōem ad officia et bñcia. et tamē facilē cadunt in fine in terrā p̄ tēp alem dep̄ssionē et eñalem dampnationē. **I**n fumo putei vise sūt locuste. q̄ vere locuste p̄capū. i. iudices hodie sūt p̄ ceteris in fumo mundane p̄spēritatis ibiq̄ habent cor̄nas aureas. i. dignitates prelature. pati ad preliū ōtra paupes et vienos et isti bene dicūt quasi equi q̄ si eut equus est animal luxuriosū a supbū sic tales p̄ceteris luxuria sūt infecti. **Ihere.** v. **E**qui amatores in feminas. vñusquisq; ad uxorem proximi inhiabat. **E**t si eut mediante fortitudine eq̄ ali qñ mal⁹ miles obtinet in p̄recio. sic medianib; balliuīs et aduocatis m̄lti obtinent et lucrāt causas suas. vnde de istis locustis dicitur in ps. q̄ deus dedit erugim̄ fructus eorum et labores eorum locustis. **B** **C** **S**cđo dicitur hic q̄ isti habebant facies sicut homines. capillos sicut muli

eres. **F**acies q̄e est prima p̄s appacens signat mittoitum et m̄gressum p̄cipū. **C**apilli qui te gūt caput signat paliatōes p̄p̄criticas et fictiones. q̄b; caput. i. int̄ntio talium est velata. **M**uli er que est animal amicabilissimuz et deceptorum siḡ t̄ eorū familia via et deceptiua colloquia. actus et gesti. **H**omo qui est rationalis signat eorum sensū et discretōez. **Q**uid ergo! pro certo isti in facie. i. in ingressu quando p̄m̄d appetivident astuti sapientes et discreti capillos habēt mulietum. i. appetiam amicabile. **I**stud appar; qñ tales volūt amicos paupes irretire in suis tractib; falsis et obligatib;. ostēdūt se eis familiaes p̄mittendo et applaudedo. balii etia; qñ volūt aliqd iuestigare mai p̄iunt applaudē. s. p̄cto isti nō sūt n̄ capilli mulier. i. fraudulēti paliatores. **Eccī.** xxv. **N**ō ē malitia suā p̄ maliciā mulier. i. illud pat̄z m̄ēcia p̄te figure. **T**ercio dicit q̄ ip̄i habebant dētes sicut leōes loricis ferreas. w̄cē t̄abilē. Per dētes p̄ quos hō deuorat cibos. in telligē w̄rax crudelitas et rapia q̄ dato q̄ isti vidēt hoies benigni et humiles. tñ habēt dētes. i. crudelitatē rapacitatē mordacitaz q̄ leoninam. qua oēs subditos ci piunt deuorate. idō loricis ferreis. i. adulatorib; vel amias caute los se muniunt et tegunt. **S**icut patet. quia ita cauelose faciūt fuos tract̄. a cauetis maliciaz ita se velat. q̄ ab omni iktu. i. ab omni querela illorum coram quōcunq; iudice se defendunt. **Ezech.** xxvij

Lorica et clipeo armabunt contra
te. maliciosa exercitatio. Et ideo
vocem habent terribilem sicut cur
ruum quia ita autentice loquuntur.
et ita paupibus comminatur
ut ipsos terreat verb et leonimis
dentibus qui in facie homines videba
tur et sic faciliter eos exheredant
Daniel. vij. Dentes ferreos hab
bat magnos. **Ecc.** xxii. Dentes le
onis dentes eius. Et ideo sequitur
quarta pars figure. **V** d. **Q**uarto
dictur quod habeat caudas sicut
scorpionum recte. Cauda quod est pars poste
rior signat finem alicuius negotiorum.
scorpio quod facie labit et cauda pug
nit signat predictores qui facie. i. in
principio labunt et applaudunt in
cauda vero. i. in fine lacerant atque
pugnunt. **I**sti ergo in cauda. i. in
fine sunt scorpiones inquit aperte ali
orum exhereditatem vexationes
puncturam illis et aculeis crudelita
tis infligunt ideo aculeus rapine
et crudelitatis insine talibus est annexus
Prouer. xxiii. Nouissime mor
debit ut coluber. **V**l. dic quod cau
da est status senectutis quod reuera
tales in senectute sunt scorpiones
falsi raptori. et aculeum crude
litatis avaricie et de tractionis a
crius infligentes. **V**l. dic quod est
in facie homines et in caudis scorpio
nes signant detractores qui in fa
cie. i. in presencia sunt adulatores:
in absencia scorpiones pugnantes.
Ezech. Cum scorpionibus habi
tas. **E** **Q**uinto dictur quod po
testas eorum est necesse hominibus
milibus quinque recte. **N**umerus qua
rius qui est imperfectus signat
mundanam vitam talium que pererto

victumque est imperfecta quod ut co
ter non perficiunt etatem suam quod mo
riuntur subito et male. **I**sti pos
sunt necesse homibus milibus quinque
i. aperte durat vita presens. Et
breuitate hodie sub manu talium per
acerbitate tormentorum et afflictionum
sua multi sunt homines qui de
siderant mori tamquam non inuenire
sicut optant. et finaliter isti habent
super se regem angelum abissi cuius nom
extremus. s. peccatum avaricie quod
dicatur extremus quod omnia extre
mat et corrodit. **V**l ad lemm angelum
extremus ipsos regit quod diabolus
in fine ipsos confundit. **p**. extre
mavit ea aper de silua. **F** **Q** **V**l
dic quod locuste sunt detractores: quod
contra omnes homines perhiciuntur. et e
orum facies. apparentia videtur a
micabilis et rationabilis et viden
tur esse homines quod in principio de
homine dicunt multa bonum. fingunt se
loqui ex caritate ut faciliter eis cre
dat. **S** vere finaliter appetunt eorum
dentes ferocitas et immixtia leoni
na quod vel more leonis alios lacerant
et diffamabant. et cauda. i. finis ver
borum suorum per cauda. i. retro in absen
cia est pugnans sicut aculeus scorpioidis
Licet enim in principio in presentia
blandiuntur tamquam in fine vobis de
tractionis et punctionis aculei in
uenientur. **E** isti habent potestate nec
esse suis malis verbis hominibus. i.
bonis et rationabilibus senum esse non le
dunt quod tales ut omnium non murmu
runt nec detrahunt de illis quod parvum
amplius valent sicut tamen de hominibus. i. bonis
pseudom. **E** et breuitate cruciat eorum est
similis scorponum inquit blandiuntur
punctum et finaliter pugnant detraherunt
et in

rector eorum est dyabolus exterminator
ad cuius ministerium isti alii iurant
quod bene dicunt exterminans pro eo quod ille
est mediator inter omnes homines punit et
exterminat. **V**nde dicit quod potestas e-
orum bene dicunt noce hominibus. quod ad
terram misericordia tua mali inferiores qui
solus habet potestate nocendi non possunt
perficiendi. **G**o. **V**nde dicit quod locus
sicut dyaboli. quod deputato abissi a
liquociens exentes de inferno profun-
do in huius aetatis caliginosi summo vo-
litant. **I**sti sepe pati sunt ad plenum
temptationum mouendos. isti sunt in faci-
e. in principio homines. quod multa fug-
geunt facie sub specie boni. ita quod vi-
deant ratonales et humanos. capillos. in
coopturas et velamenta sue intentio-
nis habent multa falsa et deceptio-
ria. sunt ergo homines per appendentem ra-
tionem. mulieres per fictam palliationem
tamen sunt leones per mordaces
temptationem. sunt scorpiones
in cauda. in fine per pungentem
et venenatam damnationem.
et habent aculeos in cauda. in tor-
mentorum afflictione. **I**sti habent
nocere per mortem et in vita hac illa
qui non habent signum dei vivi. in ve-
ritatem gratiae et caritatis. et me-
moriam sanguinis Christi. et ipsos
habent cruciare ita atrociter in in-
ferno quod mori et deficere concipi-
cent nec tam perpetuo morientur. **I**sa-
ye. lxvi. Verum est eorum non morientur
et ignis eorum non extinguetur. **V**el
isti non possunt nocere seno terre
in iacentibus in terra per humilitatem.
nec viridi. in floribus per honestatem.
nec ulli arboreis. in contemplantibus et eternorum felici-
tatem. et isti habent super se regem an-

gelum abissi. luciferum qui dicit ex-
terminans. quia omnia bona hominem exter-
minat et corripit pro posse suo.
Job. xl. Ipse est rex super omnes filios
superbie. **V**

Ohannes videt quatuor angelos
alligatos in flumine magno
Euphrate. qui paruerunt in hora die
et mensem et annum. ut interficerent
terram per terram hominem. et quodam angelus
qui habebat tubam soluit eos. et
habebant secum exercitum innumera-
bile et immensum. **M**or. **E**uphrates.
flumen babilonicum. signat mundi per-
petratorem. qui babilomios. in mundo
nos irrigat et fecundat. quod super fluit
et defluit sicut aqua. **A**ngeli qui
sunt ibi alligati signant mundi pri-
marios et potentes. qui in mundo prosperi-
sunt inclusi et ligati. et isti dicu-
tur quatuor. quod ipsi sunt in mundo qui
tuor peribus habitantes. **A**ngeli
qui habent tubam ipsorum balbiuos. et
florum malorum actuorum lauda-
tores. qui tuba sue eloquentis adulatio-
nis coram ipsis resonant incessanter
designant. Sunt ergo in flumine prosperi-
tatis huius mundi hodie quatuor an-
geli. multi principes et potestates
qui semper sunt pati in omni hora die me-
se et anno homines interficerent rapina
et extoritionem una cum exercitu suo
innumerabili. collegis et consor-
tius famulorum adiutoriorum qui tales
sunt ad hoc ut subditos deuociet
et infestet. Ex parte quoniam angelus so-
nat curialibus. qui adulatores et
falsi accusatores resonant coram
eis eos laudando et subditos accu-
sando. tunc isti et exercitus eorum
mouentur ad alios occidendum. et
ad alios molestandum. Et sicut

iohānes vidit equestre exercitu; cuius numerus erat vicesies milii es dena milia. et isti habebant loricasigneas et sulphureas et iacitmas sic hodie iste exercitus balliuoru; ē valde multiplicatus. Sunt et armati orea alios loricā maliciarū et caudarū sunt ignes p auariciam sulphuree p luxuriam. iactine. coloris celestis p supbiā. **V**l loricē malorū sunt aduocati q more loricarum malos defendunt a isti sunt ignei. auari. sulphurei. luxuriosi. iacinctimi. ornati p speritate et supbi. ps. Ignis sulphur. pars caloris eorū. // **I**

Iohannes vidit equos mirabiles i quodaz exercitu congregatos qui caudas habebant si miles serpētibz habentes capita cū qbus nocebant. capita eorū erāt sicut capita leonū. et de ore ipso rū pcedebat ignis sulphur et fumus. a tercia ps hoīm occisa est ab istis tribus plagis terre scilq igne sumo. et sulphuree. que procedebat de ore equorū. Potestas eorū erat in ore ipsoz et i caudis eorū. // **M**oz. **¶** Equi isti signant mundi diuites supbos et luxuriosos qz equi est animal supbū et luxu nolū. Isti em̄ habēt primo caput m̄tētōnis ad modū leonis qz iuuēt̄ eorū et pncipiū vite sue que per caput designat ē leoninū qz in iuuētute sūt crudelēs fortes et supbi. Leo fortissim⁹ bestiaruz ad nullius pauebit occurſū. Dro uer. xxx. **C**auda istorū. i. senect⁹ et finis vite similis ē serpentibus qz in fine sūt serpentini et tortuos p maliciam; a terre inhecentes

p auariciam: qz omūmē pl̄cipiunt auari in senectute qz in iuuētute. Et eorū cauda. i. malicia habet caput serpentinū. intentionē obliquā auarā et fallace. Et isti de ore suo mittunt ignē sumū et sulphur. i. tria genera malorū verborū: qz om̄a verba illorum aut pertinēt ad fumum. i. ad elationē superbie et iactātie. aut ad ignē. i. ad flammationem rapine et auaricie. a ad sulphur. i. ad fetore carnalitatis et luxurie. Ideo isti nōcēt m̄ltis hoībz p has plagas. Superbia enim eotum iuadit superiores. Auaricia minores Luxuria mulieres. Et breviter potestas ipsorum est in ore. i. in verbis et in cauda serpentina. i. in maliciis eorumdem. // **R** **¶** Vel dic qz isti sunt cuncti mali p lati moderni. qui sunt luxuriosi sicut equis quoru; caput. i. ingressus et principum est leoninum id est rigidum et austērum. quia in principio iuste et rigide volunt regnare. sed in cauda id est in fine sicut serpentini id est auari. in terram per auariciam m̄tētētos dona et munera diligentes. et cetera.

Capitulū decimū. // **A**

Iohannes vidit angelū fortē descendētē de celo amictu; nube et pnis erat capite ei⁹ et facies ei⁹ erat ut sol et pedes ei⁹ sicut colūpna ignis habebat in manu sua lū bellū aptū. et posuit pedē dextērū **V** **m̄**

hū sup̄ mare similem sup̄ trā.
et clamauit quādmodū leo ru-
git. Et cū clamass; locuta fuit sep-
tē tonitrua. et accepit Johānes
librū de manu āgeli. et fuit i ore
suo dulcis tanq̄ mel et cū illū de-
uorass; amaritac̄ē rent̄ eius. **I**
pō. x. **M**or. **A**ngel⁹ iste ē plā-
tus bon⁹ āgeli⁹ et celestis Nube s
que otinet humorē et pluuiā. sig-
uat dulcorē pietatis q̄ plāt⁹ deb̄
ē humectat⁹. et pluuiā bñficiorū
et elemosinaz debet alīs distilla-
re. **Job. xxvi.** Qui affert stillas
pluuiā et effundit ymbres ad m-
star gurgitū q̄ de nubib; fluunt.
Pris q̄ ē signū fedēs int̄ deū et
mundū. signa t̄ virtutē pacis et
vmitatis quā platus debet habere
et pēt quā debet subditos deo per
fuum patrocinū cōcordare et int̄
eos cōcordia et pacē generare. **T**
Vl̄ yris otinens oēs coloēs
signat picturā honeste cōversatio-
nis plati. in quo oēs colores. i. oia
bona exēpla virtutes et pfectōes
debēt relucere. **Apo. viii.** Et yris
in circuitū sedis erat. S; mare qđ
est amaz. signat amaritudinem
mortis et inferni. Terra q̄ est nu-
trix oīm vīuentium. signat ferti-
tilitatem et opulentiam padysi.
Pes dexter est timor. Simister q̄
faciliē claudicat ē amor. Liber sig-
nat sc̄pturā sacrā. Septē tonitrua
a signat vniuersitatē predicatorū
q̄ habēt peccatores moē tonitrua
conturbatē. Vidit ergo Johānes
āngelum. i. perfectum virum āge-
licum et spūalem. forte p̄ ostātie
hermitatē. descendētē de celo p̄ hu-
militatē. se nō rep utat dignū a s

tendētē in celū sed magis i infernū
descendētē. Amictum nube per ro-
tidā pietatē. et i capite. i. itētē ha-
bebit vnde. i. dimodā sātitatē pa-
cis et cōcordie vmitatē. **F**acies ei⁹
. i. itellēcūs debet lucēt̄ sol sapien-
tiae clantate. pedes eius. i. affectio-
nes debet eē sicut ignis p feruētis
simā caritatē. libz deb̄ habē. i. sa-
cra sc̄pture sagacitatē. **Ezech. iii.**
Ecce mandat̄ illa ē ad me. in qua
erat liber iuolut⁹. **I**ste debet habe-
re pētē dext̄. i. timorē. sup̄ mare
. i. sup̄ amaritudinē mortis et in-
fernī per iugē cōsideratōez. **D**ētē si
mistrum. i. amore et affectionē de-
b̄z habē sup̄ trā. i. ad padisū p et
noz desiderium et affectōem. **V**l̄
pētē dext̄. i. affectōem spūalem.
sup̄ mare. i. sup̄ affluētiam padysi.
et similem sup̄ trā. i. in cō-
sideratione mortis et inferni. ps.
In mari vita tua. Debet etiāz ha-
berē vocē sicut leo p rigoris et
autoritatis ostēsionē. Debet etiāz
facere q̄ septē tonitrua. i. vniuer-
sitas p̄dicatorū loquaē mūdo per
p̄dicatōē. Et de b; daē libz iohā-
ni. i. subditis et secularib; per sep-
ture doctrinam et expositionem.
quam iphi debent comedere. i. cor-
porare per auditum et deuo cōmētē
et in ventrem memorie retinere.
Et iste procerto erit eis dulcis si-
cūt mel per consolatōem et etno-
rum p̄missionem. amarum etiam
facit ventrem eorum et mētem
per infernaliū tornētorū cōsidera-
tōem ut sic de subditis dicat illis.
Baruch. iii. **V**ic est liber matida-
torū dei. et Eccl. xxvij. **V**ec oia
liber vite. **C** **V**l̄ dic q̄ hic

est xps q̄ angelus testamēti dicit
Malachie. in. **V**ic verit de celo p̄
icarnationē. amictus fuit nube. i.
putissima humanitate coronatus
fuit ynde. i. celesti deitate pes ei⁹
dex est deitas. et ille apparuit su
per mare qn ibi siccis pedibz abu
lauit. simster aut̄ est humanitas
et hic apparuit sume super tēā. s.
laborando et abulādo. **B**atuch. in
Postea in tēā v̄sus et cū h̄ib⁹
cōu ersatus ē. et iste clamauit si
cut leo per p̄dicacōem. p̄ ea septē
tomitra. i. vniuersitas p̄dicatorū
incepit loq̄ et p̄dicare. **I**ste habet
tū sacre scripture et ipſū ah̄s
per inspirationē porrigit et reue
lat.

Caplm vndecimum. **T A**

Hanm̄ dato sibi cala
mo mēsute admodūz
virge dictum est. **S**ur
ge metire tēplū dei et
altare et omnes adorātes in eo.
Atrū aut̄ qd̄ est foris nō meciāns
q̄d̄ datum est gentib⁹. et ciuita
tem sanctam calcabūt mēsib⁹ du
obus. **Ipo. xi.** **M**or. **I**ste est
xps in iudicio q̄ sibi dabitur cala
m̄ mēsute potestatis iudicarie. et
r̄gor iusticie et equitatis. mediati
bz q̄bus ipse mēsurabit et iudica
bit merita singulor̄. et tēplū ec
clesie altare religiomis adorātes
q̄ in eis. i. oēs fideles calamo dis
cretiomis meciēt. q̄ta sit in eis lō
gitudo spei l̄ongamittatis. alti
tudo cōtemplationis. et sublimitas
virtutū. **A**trū qd̄ ē foris eccl
esiam est collegium dampnatorium

maxime infideliū q̄ non sūt de do
mo ecclē. isti nō meciāns q̄ nulla
dictar̄ dimēsionum in eis inuenī
etur. et ipsi iā uidicati reputant̄
q̄ qui nō credit iā uidicat̄. **L**
hā. vi. **S**ed interim gentib⁹. i. sine
lege vniētibus. i. demomib⁹ dabant̄
ad calcādum et perpetuo crucian
dum. que gentes. i. demones calcā
bunt et affligen ecclēiam et ci
uitatem sanctam q̄ptum poterūt
et maxime tēpore antixpi mēsib⁹
xln. i. tribus annis cum dimidio ad
uerfus ecclāiam p̄teualebunt. **p̄s.**
Conculauerunt me inimici mei
tota die. **D** **F** **V**l dic q̄ iste
messor est uidex v̄l prelatus qui
calamo iusticie et virga directio
nis et correctionis singulor̄ meri
ta mecietur. ut sciat qui sūt pro
mouendi et corrigendi. **D** e atrio
quod est foris. i. de mūdo et de sta
tu secularium non se debet intro
mittere. nec de illis qui sunt foris
et extra urbis dictione m̄suaz aliq̄
liter contrectare sed ipsum genti
bus scilicet illis secularibus ad
quos pertinet dimittere mensurā
dum et gubernandum. **I**here. vi
Pascet vñus quisq̄ eos q̄ sub ma
nu sua sūt. **C**

Idit iohānes fuos duos xp̄i
helia et enoch q̄ prophetauerūt
diebus mille ducentis sexaginta.
et dicit q̄ isti erant due oīiae et
duo candelabra lucencia ante do
minum et habent potestatez clau
dere celū ne pluat et conuertere
aguas in fāguimē. et peccatore ter
ra om̄i plaga. **S**ed v̄enit quedam
bestia que ascēdit de abisso que
fecit contra eos bellum et occidit

D **v**

eos. et iactuerunt corpora eorum in
 medio ciuitatis. q[uod] sp[iritu]alit[er] dicit
 sodoma et egipcius et gauisi sunt
 oes hoies contra quos predicauerit
 in morte eorum. §; finaliter isti rece-
 perunt vitam. et ascenderunt in celum
 in nube. et timuerunt oes iniimi-
 ci eorum. ¶ Mor. ¶ Isti duo prophetarum
 et bestia quem contra eos mundanos
 et religiosorum theologorum et iuri-
 tan gerunt figuram. nam theolo-
 gi et religiosi homines dicuntur duo.
 p[ro] duplici caritate. oлиue p[ro] viren-
 te honestate. candelabra p[ro] lucem
 vite et doctrine claritate. dicuntur
 stare in conspectu dei p[ro] fidem et lo-
 gamitatem. Isti enim prophetant et
 predicant verbum dei. et redargunt
 ipios et mundanos. Isti claudunt
 celum. i. sacra scriptura quem celum dei ar-
 chana. q[uod]n[on] volunt quod pluuiie doctri-
 ne non defluat in trema corda. ¶ q[ui] sciz
 sciencias et scripturas mundanas
 vertunt insanguinem. i. spirituale nutri-
 metum q[uod]n[on] volunt. Quia isti soli ho-
 die habent celum sacre scripture in mai-
 bus suis. ad ipsos patinet predicatione
 vel cessare. cum pauci hodie stude-
 ant theologiam nisi ipsi. Et breuitate
 isti pertinunt redargunt corrumptam.
 i. terrenos peccatores. ¶ Isa
 ye. xi. Percutiet terram virginem
 sui et spiritu labiorum suorum inefici
 et impium. Sed pro certo bestia que
 de abisso venit. i. mundani et besti-
 ales peccatores maxime mundane
 sapientie professores pugnat hodie
 contra istos. sciz eos dissimilando et
 contempnendo. et multa falsa eis
 imponendo. Alij quod aliqui aliquos re-
 darguerunt de hoc gaudet. quod vere
 quasi oes mundani gaudet et ob-

loquitur quod audiunt aliquem re-
 ligiosum ab aliqua bestia. i. ab ali-
 quo malo hoie dissimilari. quod non
 amat pestilens eum quod se corripit
 Proph. xv. Ideo multi bene iacent
 hodie sine honore in platea huius
 mundi quod si mortui. p[ro]pt[er] huiusmodi in
 iustas famas. quod quidem mundus
 dicitur ciuitas sodoma quo dicitur
 pretatur pecus filiis. i. ciuitas mu-
 ta. egyptus. i. obscura. quia mun-
 dus est mutus quo ad dei laudes
 et obscureus per ignoratiam et er-
 rorem. sed finaliter in die iudicij ipsi
 reuiniscunt et in celum ascendunt
 videntibus et timentibus suis disfa-
 matoribus mutis et tenebris.

¶ ¶ xlvi. dic quod tales iniuste occisi
 et despissi in fine patescente verita-
 te resurgunt et redeunt ad hono-
 rem et in celum in dignitate et glo-
 riā ascendunt malis gratibus ini-
 micorum suorum qui de ipsis de-
 p[ro]fessionibus letabantur. ¶ Sapie. v. Sta-
 bunt iusti in magna constatia ad
 uersus eos qui se agustiauerunt.
 videtes turbabunt et mirabuntur
 dicentes. Unde sunt quos aliqui ha-
 buimus in derisum et in appetitum
 ecce quomodo computati sunt in me
 filios dei. ¶ ¶ xlvii. dic quod isti pro-
 phete signat aliquem bonum virum dif-
 cretum iuste regnatum in officio
 plature in religione ecclesia in curia
 principis secularis. quod recte dicitur
 olim per pietatem. candelabrum per ho-
 nestatem. terram. i. peccatorem per
 cutit per iusticie equitatem. Bestia
 ista signat malitiosum hominem ini-
 micum suum. qui quicquid de abris. i.
 de vili statu et humili plebe venit
 qui forte est in eadem religione

curia vel ecclesia qui insidiatur ei deo.
et quod pro certo quicquid accedit quod ista
bestia. et irrationalis persona prelia
tur contra illos prophetas. et contra bo
num iudicem vel platum. mouet
sibi litem. sed eum apud maiores ac
cusando infamando. ita quod finaliter
preualeat contra ipsum. quod eum facit
deponi ab officio vel beneficio. vel
facit eum lamian templiter vel oc
cidi. ita quod in platea huius mundi l
religionis iacet mortuus. sine po
testate et honore decessus. carnes
eorum. et illi qui erant de pentola
sua vel familiaritate ipsius disper
gunt per plateam. et quoniam prioratus
conventus ad Iesum ab eo excedan
tur tunc sui familiares cogunt per
plateam medicare. et tu ne gau
dent maluoli mimici sui. et max
ime illi quos corixerat et puni
erat quis uiste. contra illud Pro
ufer. xxiiij. cum occident immicu
tius ne gaudias. Sed pro certo
sepe accedit iusto dei iudicio quod ta
les ite non reuiseunt. et rediunt ad
prospectatem. et ascedunt in celum.
et ad maiorem quod ante fuerant di
gnitatem. et tunc quod de eorum casu
gauisi erant constantur. timet
admirantur et stupent. quod sepe acci
dit quod letantur in casu aliorum. ca
dunt postmodum ipsis resurgentibus.
quod sicut dicitur. Proufer. xvij.
Qui in curia letat alterius non erat
impunitus. **V**el dic quod isti sunt
boni. qui a bestiis. et a principibus
imiqus vel mundi potestatibus occidu
tur et exceditantur. ita quod eorum car
nes et filii iacent in plateis sine
honne. Sed finaliter in die iudi
ci resurgent et celum ascendent.

et cetera.

Capitulum duodecimum.

¶ A

Todit iohannes templum ap
pum in celo et visa est
archa testamenti in templo
et tunc sancta fuit fulgura
et voces tremotus et gradus. Apo.
xiiij. **M**or. Celum est ecclesia. templum
est religio. archa testamenti est bo
nus platus vel quecumque bona per
sona inhabitans. que ad modum
arche virtutes et merita in se ser
uat. **O**mnia ergo in templo religionis
apparet archa testamenti. et bonum per
latus vel perfectus homo. tunc exi
de procedunt fulgura bonorum exempla
rum. splendor honeste substatim. vo
ces diuinae laudis et alte predicationis
gradus asper correcti. et ex parte
aliorum tremotus timoris et afflictionis
voces etiam confessionis quod vere bona
prelati et bona persona in religi
one causat in aliis multa bona. per
fulgura multiplicabitur bona do
cumenta et exempla. et turbabit
eos. sed peccatores videntes et audi
entes.

Signum magnum apparet in celo
mulier amicta sole. et luna subpedi
bus eius. et in capite eius corona stella
et. xiiij. et eam illa mala pugnas puer
masculo et clamauit et cruciabatur
perturbata. **E**t a libro signum visum est in celo
s. quod a draco tuus quod insidiabatur mu
lier ut cum pepissit deuoraret filium
eius. sed filius eius raptus est ad deum et
mulier fugit in solitudinem. et draco
piectus est in terra. **M**or. **I**ta mulier est anima beata. quod a deo
desponsatur. Sol qui semper lucet

signat gloriā eternā q̄ in ppetuū n̄ mutat̄. Luna signat mudi pspetua-
tē. et mortale vitā mutabilē et de-
fectibilē. que facilē eclipsatur.
In celo ergo aia beatā mulier et
cōuinx dei patris amicē sole et te-
git. i. eterna claritate. **L**una. i. mor-
talis vita et mutabilis pspetua-
sub pedibz eius est. q̄ ipsā iaz su-
pauit et eā vili pedit et calcat. **I**n
capite autē eius corona stellarū du-
odecam. i. xii. gaudiorū que beat⁹
bernard⁹ in quodā sermone expo-
nens. s. coronam illi⁹ mulieris de-
clarat dicens. q̄ corona. xii. stella
rū i. patria erit memoria sine ob-
liuione. ratio sine deuia-
tate. volū-
tas sine perturbatōe. impossibilitas
sine corruptōe. corporis clāitas sine
offuscatōe. carnis agilitas sine
retardatōe. corporis subtilitas sine
obuiatōe. octauū erit diligē pxīz
sicut se ipſū. **N**onū erit videre px
imū in omni virtute. **D**ecimuz
xp̄ in pfecte diligē plusq̄ seipſū.
Vndecimū diligere seipſum tātū
modo xp̄ deum. **D**uodecamū vide-
re deū diligētem se plusq̄ homo
diligat seipſū. **I**sta v̄terius ē pg
nās q̄ filium masculū. i. xp̄m ha-
bet in se per dilectōem et deuoti-
onē. **S**ed p̄ certo draco magn⁹ di-
abol⁹ q̄ plurimū ei inuidet sed ip-
se nō pualet q̄ ipē fuit de celo p-
iectus et in terra cecidit ideo san-
ctos qui fuit in patria ledere non
valebit. **C****V**l dic q̄ hec mulier
est vir pfect⁹ qui dicāt q̄si mollis
aer. aer p̄ cōsciētē puritatē molle
p̄ benignitatē. et iste sole. i. clara
sagaciq̄ discretōe v̄l cōversatōis
honestatē amicitur. et lūta. i. mu-

tabil p̄spetua sū pedibz ei⁹ vili
pedit et calcat et in capite. i. in mé-
te illius duodecam stelle. i. xii articuli
li fidei firmi et tenaci radicati te-
nent. **A**po. xxv. Afferens fruct⁹
duodecam p̄ mēses singulos. **I**sta vi-
terius dictū p̄gnās q̄ vere tales
in utero cōscience cōtinēt filium
masculū. i. bonū et fieriū p̄posi-
tum q̄ē sume cupiūt p̄ete et mō-
strate p̄ bonorū opum exēctionē
et cōplēmentū. **J**ohā. xvi. Mulier
cū pit tristiciam habet q̄ remit ho-
ra eius s̄ cum p̄perit puerū iam
nō meminit p̄ssure sue p̄p̄t gau-
dium. **S**z q̄n̄ draco rufis. i. malici-
osus renenckis et infamis diabo-
l⁹ videt talem mulierem. i. bonaz
psonam p̄posito imp̄gnatā. et bo-
na ōpa parere cupientem. vere
ipse misericordiā ei p̄ malas suas fugi-
gestiōes. ipse mitiē deuorare et a-
michilare. et boni p̄positi sui par-
tum i. pedire ne exeat ad bonum
op⁹. **S**ed vere mulier ista nihil
mīn⁹ debet parere et suū p̄posituz
bonū adiplere. et illud debet deo
omittere. q̄ part⁹ eius debet esse
raptus apud deum. i. ad dei glori-
am ordinatus. cip̄se debet in deb-
tum religiomis v̄l p̄mitētē fugi-
re. et sic draco dyabolus cadet et
ipſum non poterit superare. **ps.**
Ecce elogium fugiens et mansi i
solitudine. **I** **d** **v**l dic q̄ ista mulier est ecclēsia que
ātiquis habuit solē. i. cōstū et bo-
na spiritualia pro vestimento.
Luna. i. mutabilis mundi prospe-
ritas sub pedibus eius tunc erat
scilicet contempta et calcata. q̄a
pro certo tunc sola spiritualia

diligebantur. cāduca vero a luna
rā spernebant. et hoc maxie in
principio qn̄ habebat in capite coro
nam stellarū duodecim. i. xii. aposto
los qui in capite. i. in principio ip
sam coronaueunt. et sic stellā duo
decim ornauerūt. sicut de ciuitate
noua dicit. Apo. xxii. q̄ habebit
pro. xii. portis duodecim margari
tas. Tunc draco. i. dyabolus vñ ty
rā minō potuerūt ip̄edire quin pē
ret p̄līn fidelium p̄dicando et co
uertendo et quin acquiteret lō tē
palia p̄ xp̄i paupes nutendo. Vē
tuptū. q̄ iā hodie videt̄ ecouersō
amicta luna. et solē sub pēdibz e
ius tenere. i. temporalia diligere.
et spiritualia calcare. ideo timen
dum est ne ipsam possit draco iſi
dians deuorare. Vñ dic q̄ tal
draco signat malos tyranos. p̄n
cipes seculares. quieccē vel perso
ne si quā pgnantē videbit. i. diui
tem m̄fidiātūr. ipsaq̄ capē conat̄
Quappter multotiens fugere co
pellunt̄. Sicut ad lēm pat̄ de s̄b
ditis tyrannoem. p̄s. Draco ille
quē formasti ad illudēdū ei. ¶ E
Ichabēl et draco p̄hiabant̄ i
celo. sed vinecente m̄chabe
le draco projectus est cum ange
lis suis in terram. habēs irā magnā.
sciens qn̄ et modicū tēpus
habet. Draco at̄ vidēs se p̄iectū ni
secut̄ ē mulierē q̄ pepit ma sculū
s dicit q̄ illi mulier da te fūt ale
due aquile magne vt volaret in
destum locuz vt alat̄ certo tēpe.
et tūc draco mulierem fugientēz
insecut̄ misit p̄ ipsā ex ore suo
fluum' magnū. vt faceret ipsaz
a flumine trahi. s tra adiuuitmu

lierē et aperuit tra os suū. et ab
sorbuit fluum'. Et iratus ē dra
co cōtra mulierem. q̄ vidit q̄ ei
nocere nō poterat. et abijt facere
plūm cum hys de semine eius q̄
custodiebat dei mādata. ¶ Oro
Draco iste signat dyabolum. q̄ cū
pugnaret in principio cū m̄chabe
le et angelis eius homis cōtra dīc
do et supbiendo. fuit i terra dāp
natus et reprobatus. et in aere
caliginoso inclusus. vbi pro certo
irā mūdiām desperatōem et ēsti
ciā magnam habet. Mulier ista ē
humana natura fragil' et debil' vñ
tra modu m. qn̄ ergo vidit se p̄ie
ctum inuidit mulieri. i. humane
nature. et ide o statim persecut̄
fuit eam i persona ade et eue. Ex
dei tamen benignitate finalit̄ da
te sunt isti mulieri scilicet huma
na nature ale due. i. duo sacramē
ta sc̄ baptism⁹ et p̄mittētia me
diantibus quibus p̄t volare usq̄
ad solitudinez et locū secretū pa
dysi. vt ibi alat̄ eterne glorie vo
luptate. Ideo ipsa p̄t dicere. q̄s
dabit mihi pēnas sicut tolube et
wlalo et requiescam. in p̄s. Sz
qd facit dyabolus qn̄ videt q̄ hūa
na natura potest in celū ascēdere
cū aliis istis. vere ipse emitit de o
re suo. i. de suis suggestionibz flu
mē magnū. i. mundaōnē fortius
temptationum. vñ flumiuž. i. aquas
carnaliuž vel tēpaliuž voluptatū
vt sic faciat eam ad se trahi. et
a volatu in celum impediri. et te
trahi. Et ideo statim qn̄ homo vi
det hunc fluum' terrea debzeuz
adiuuare. i. mēmoria tēstreita
nis amoralitatis nrē. et asperitas

penitentie et infirmitas humanae
nature. **V**el dic qn̄ terra. i. bta vir-
go maria ap̄it o s suū p̄ diui aux-
ilij imploratōez statim flumē tēp-
tationū erit absortū nec cōtra ho-
mines praealebit. **ps.** Aptā ē ter-
ra et deglutiuit dathan. **¶** **V**el
dic q̄ terra signat timorem dei q̄
perito multū iuuat peccatorem
ps. Terra tremuit. **¶** **¶** **V**el
dic q̄ mulier est bon̄ et simplex
homo cui dyabol⁹ misdiāt et mu-
det quādo videt q̄ m̄ h̄c seculo m-
no cōnciam et iusticaz fuit et de
multis criminib⁹ eum tēptat.
et cōtra eū multimode p̄ficiat. ideo
ipse debet assumere alas lom̄ p̄po-
siti v̄l alas aq̄linas elate discreti-
onis et alte contemplationis cōel
speculationis et volare et fugere
ad solitudinem religionis et ibi
nutri pabulo deuotionis. Et si
draco dyabolus mittit post ip̄fuz
fluum carnalis et temporalē delec-
tationis terra. i. corp⁹ suū p̄puz
adiūnet cū sc̄z sustinendo peniten-
tiā mācātēm culturam penitē-
tie. et maxime apiendo o s p̄ ora-
tionē confessionē et laudē diuinaz
Vl̄ si vis dic q̄ solitudo sitē para-
dyfi v̄bi debet volare p̄ desideriū
et affectū. **¶** **G** **V**l̄ dic q̄ mu-
lier p̄gnās est bon̄ et simplex lib-
ditus p̄gnans. i. plenus et diuīs.
draco ē princeps l̄ placit l̄ iude x
causidic⁹ malicioſus. iste ego dra-
co quādo videt iuxta se aliquaz
mulierem p̄gnantem. i. aliquam
simplicem p̄lōnam plenam diuī
ens tēpalibus statim misdiāt ei.
et cogitat modos et vias quomō
ab ista fetu m̄ suū. i. diuicias et

facultates extorqueat et acq̄rāt.
eas q̄ deuo r̄ et manducet fraude
ma licia v̄l rapinā. Sed quandoq̄
fit q̄ ista mulier. i. iste homo bon⁹
habz aliquas. i. aliquos amitos l̄
defensores qui ip̄fū portant et sus-
tinent. et quibus mediantibus il-
te qn̄q̄ fugit et euadit manus il-
ti⁹ m̄pñ draconis. a ideo iste dra-
co quando videt se nō posse nocē-
tūne mittit post eum flumē exoc̄
. i. impetū minarum accusatōnū a
impositōnū q̄ im p̄m̄t sibi m̄lta
cramma et accusat apud maiores
ut sic faciat eū trahi ad suū p̄po-
situm et inclinari. **I**here. li. Ab-
sorbuit me sicut draco. repleuit
ventrē suū tenetudine mea. et
rieat me. Et tūc non habet reme-
diū nisi terra ap̄iat o s suū. i. ad
uocat v̄l aliqui adulatores testes
vel de fensorib⁹ ip̄fū ore p̄prio ex-
cusent et fluuiū accusatōnū extir-
pent. Sepe tamē accidit qn̄ draco
. i. malicioſa p̄sona videt se nō pos-
se nocere mulieri. i. alicui p̄sonae
quā habet contrariā torue tūc ip̄ē
ipuḡt semē suū et amicos carna-
les notos et familiares qd̄ est cō-
tra ratōm q̄ filius non debet por-
re iniquitatē patris nec pat̄ iniqui-
tatē filii. **¶** **D** **V**l̄ dic ad littera
q̄ mulier quādo inuidit a dra-
co. i. a luxurioso veneno qui ip-
sa rogat de malo. que statiz debz
fugere et vitare consorcū suū. ex-
si ip̄se mittit p̄ eā fluuiū. i. leno-
nes v̄l fluuiū. i. molliciem verbor̄
et dictor̄ vere ipsa terra debet e-
am iuuare id est consideratio mot-
is et terrestrisitatis proprie qua-
debet h̄c omnia refutare. **E**

Licit ista mulier sit qnq̄ amicta sole. i. generis claritate. et luna sit sub pedibus eius. i. quis omnis defectus et rusticetas vltimā patra vel ciuitas ē ei subiecta. si coronata est stellis. i. amicis et parentibus. solū tamen remedium est fugere et tibi auxiliū petere. i. vitalitatis nostrae miseriā cogitare.

I **C** **V**l dic q̄ mulier est bon⁹ vel perfectus prelatus habēs solez discretionis. calcas lunā prosperitatis. coronatus et associatus stell⁹. i. bonus et honestis psonis claris nobilibus et discretis draco ē aliquis maliciofus subdit⁹ quē ipse habet venenatus et bellicosus. Quid ergo mulier ista. i. prelatus debet perire. i. aliquod beneficium alicui cedere. statim prelium et contumaciam in celo ecce vel religionis sit in dracom et michahelē. i. inter bonos et ambiciosos. nam draco. i. maliciofus subditus cupit istum fetum. i. beneficium deuorare et obtinere. sed qn̄ iste fetus rapit a deo. et ex dei voluntate alicui bono cōcedit. et draco ambiciosus eicitur in terram. i. dimittitur in statu infimo nec promouetur. tūc draco iste irascitur contra mulierē. i. contra platum et facit contra eum cōspiratores. et cōpellit eū fugere. i. adire curiā romanā ut ibi tueat̄ exēplo dāvid quē filius suis ambitiosus cōpulit fugere in desertū. et tūc iste draco. i. subditus ambitiosus immittit contra eū flumū. accusationē et criminaliū ipsionū. quem mīsi terra. i. deus vel beata virgo vltimā firmitas fuit veritatis. sanctitas iusticie. vel tra-

... aduocatorib⁹ sagacitas domis et p̄cab⁹ bñ culta ore suo excusaue ut. et huiusq; istar⁹ accusationū absorbuerat. vlt terra. i. terrenor⁹ donor⁹ multiplicitas cōfortauerat p̄certo in magnō periculo erat. at tunc draco iste videt se non posse sibi nocere. illos de semine suo amicos et familiates p̄cō posse psequi et luadit. Ez. xxv. Leonī gētiū nū assimilauit te.

Capitū decimūtū decimūtū **A**

Dicit Johānes bestia; vnā ascendēte de matre habentē cornua septē et capita decem. et super capita eius noia blasphemie. Ista bestia similis erat ursō p̄tū ad pedes. quia habebat pedes ursi caput p̄di. os leonis. et loquebatur grandia et blasphemias in deum et in sanctos. Et draco qdaz dedit ei potestatem maxiam in tatu; q̄ null⁹ erat in terra qui possit ei resistere. et ideo fecit bellum contra sanetes et devicit eos et blasphemias loquebat̄ contra illos q̄ in terra habant. Et data est ei potestas super omnem populū tribuz et linguā. et mirati sunt viuenter et adorauerunt draconem q̄ dedit potestatē bestie. Ista tñ bestia finaliter missa ē in stagnū ignis ardoris et sulphuris. Apoca. xvi.

Mor. **I**sta bestia ē baluus qui dicit bestia. q̄si vastia. q̄ tales solēt vastā oīa lō s̄bitor⁹. Mac si gnat statū huile paupe; et amaz;

Bestia ascendens de mari est bal-
liu⁹ officialis l⁹ aduocatus. qui re-
mit ex humili et vili plebe et pau-
pe statu qui scz tatum ascendet
qñq paulatim. q^p acquirit plura
officia et dignitates. habet etiaz
plura cornua. magistros adiuto-
res familiates. p quoz virtutez
oēs alios corrupit et iuadit. **Iba**
cuc **tercio.** **Cornua** in manibz ei⁹
ante faciez eius ibit mors. Tales
sunt similes pardo p crudelitate;
infestōis q̄tum ad corpus. Par-
dus em̄ e animal p̄p̄s ad sagiu-
nem sic isti nō gaudet nisi qn̄ pos-
sūt occidere l⁹ officiū sue crudelita-
tis exercere. **P**saye. **M**anus res-
tee plene sūt sagum. **T**ē sūt filez
vrsi p luxuriā q̄tu; ad pedes affe-
ctiōis. **V**hus em̄ diligit summe
dulcedinē mellis. **S**ic rē amor
et affectio istorū nō e misi ad mel
. ad dulcedinē luxurie et carnali-
tatis. **Canticō.** v. **M**el et lac sub-
lingua tua. **T**ē sūt similes leoni
p supbiam. et iactancie vanitati
q̄tum ad os locutionis. **L**eo em̄ e
animal supbissimum et os eius se-
per fetet sic isti semp habet os. i.
verba leonina. supba. luxuriosa
auctētica. iactācia. mīnācia. atqz
vana. fetida et luxuriosa. ps. Os
tuū habundauit malitia. **T**de o ve-
re tales locuntur grādia iactādo
blasphemias et cōtra deum et sa-
ctos mēciēdo. et contra sanctos
. cōtra bonas personas et simpli-
ces et cōmīdo et accusādo. **J**ob
xxix. Os meū implebo mīrepati-
ombz. Sed q^p p̄ certo tales habet
deaconē qui dat eis potestate. si
aliquē malū principe et magistrz

cū quo sūt in servitio et a quo de-
pēdet eoz p̄ncipal potestas. v^l a
liquē magnū cōsiliariū in curia
principis l⁹ plati qui eos sustinet
in tātu q^p nullus potest eis resistē
immo popul⁹ et lingua. oīa ge-
nera hōim timent et adorant talē
etia draconē et principe q^p eis dat
hui⁹ modi potestate. **E**t breuiter
ip̄i faciunt bellū contra sanctos
. cū bonis simplicibus et pauperi-
bz. sc̄is dico q^p sūt in tra. i. abiecto
statu qui scz sine terrena prospē-
ritate viuunt. ipsos q^p supant et
deuincut. **E**t contra illos q^p sūt in
celo. i. in statu religiosis v^l eccl⁹
v^l in celo. i. in statu dignitatē et
excellēcie. blasphemias. i. accusati-
ones et murmurationes ipie pro-
loquuntur. **E**t finalit totis p̄p̄s
mītature. tota patria loquitur de
eoz gloria maiestate excellēcia
et veritate. **S**z caueat ne accidat
illis sicut isti bestie que finaliter
posita sūt in stagno ardētis ig-
nis et sulphuris. sic vere isti i to-
mentis infernalibus comburētuz
etnahiter. et videmus tales sepe
igne tribulationis comburi tēpo-
raliter. et etiam deo iudice ad mi-
seriam veniunt finaliter. ps. **V**i-
di impium superexaltatuz et tra-
hui et ecce nō erat. Haro em̄ cō-
tingit q^p qui de nichilo veniunt
ad tāta; p̄spēritatē q^p finalit nō
decidat in mīfortunij penalitatem

Ho **Q** **V**l dic q^p ista bestia e clerici
bestia q^p a mari. i. ab humili plebe
et paupe statu venēsquādoz acq-
uit capita plura. i. dignitates et
prebēdas et quandoq^p cornua id
est pompam vel elationes et iste

pro certo acquirit magnas potestatē non a se sed a draconē. i. ab aliquo aīmō vēl auctore episcopo cardinali eius p̄motore. virtute cuius nullus potest sibi resistere quoquomodo. vt sup̄. ¶ **C** **V**l̄ dic q̄ bestia est atq̄ xp̄s quem draco i. lucifer introducit. et ei dabit maximā potestatē. iste a maria. i. a peccatorū amaritudine remīet et ascendet. quia i peccato erat conceptus et nutrit⁹. et ideo ille habebit septem cornua. i. septem peccata mortalia. vēl in actu v̄l i habitu. Item x capita. i. transgressiones decem mandatorum legis. Iste habebit corpus p̄di per crudelitatem. pedes. i. affectiones v̄si per factam benignitatem. quia v̄sus est animal quod amat ludere. sic iste alios terredo sicut p̄d⁹ alios ludendo. i. blandiendo sicut v̄rus seducet. **D**amie. vñ. Ecce alia bestia similis v̄rso. Os eius erit leoninum per superbiam iactanciam et blasphemiam contra deum. et tribus annis cū diuidio p̄ua febit et breuiē null⁹ poterit ei resistere. sed tib⁹ et lingue obediēt ei. et oēs mirabūt et stupebunt de isti⁹ potestate. sed finaliter pibit et igne et sulphure cōburetur in inferno.

Dicit iohānes scđam bestiaz ascēdēte de terra. et data ē ei potestas a p̄ma bestia. et oēm potestatē ip̄si⁹ faciebat. et fecit signa magna in terra. ita q̄ fecit ignē de celo descendente in terram i cōspectu oīm hominum. et fecit oēs habitates in terra pusillos et magnos. liberos suos paupes et dūites adō.

rare bestiam primam. et portare imaginem eius. et numerū noīs ei⁹. et characterē bestie i manu dērea. et in frontibus eorumdem In fine tamen p̄ma bestia et scđa missa sit i stagnū ignis ardētis et sulphuris. sicut dicit. Apoca. xix. Ista autem bestia habebat cornu a sicut agnus et loq̄bat sicut dea co. ¶ **M**or **P**rima bestia ē atq̄ xp̄s sicut dictum est. et ista scđa signat suos ministros pseudo prophetas q̄ cū magis potestate xp̄ia nos seducent. falsa miracula et signa facient. oīa genera hoīz ad eum convertent. et ip̄hi faciēt ab oībz credi et honorari nōmē eius et imagīne reuerteri. Et characterē eius. i. magnitudine sue potentie imp̄mi facient. i. tenaciter retinei in fronte. i. in mente. Dabebunt etiam cornua agni. i. factam benignitatem. et loquentē sicut draconē per ap̄eam crudelitatem. quia alios blandiendo sicut agnus. alios sicut draco seuēdo seducet. Finaliter tam cū magistro suo ignis incēdōs c̄remabunt. Ezech. xxxviii. Ignis et sulphur et pluvia sup̄ eos et super populū eius. ¶ **V**l̄ dic q̄ p̄ma bestia q̄ a draconē habet potestatē est mal⁹ iudex princeps v̄l prelatus habēs plura capita. i. plures dignitates i castra. a draconē s̄de a dyabolo s̄p̄ momiace introductus scđ in exercitū bonorum et malorum. Scđa bestia signat ipsorum iudices et baluos. qui ab ista prima bestia recipiunt autoritatem. Isti ergo habent maximam in hoc mundo potestatē. et faciunt prodigia et

signa in terra. Quia vere dabo quod
isti ascenderent a terra. et quod a statu in
fimo pauperes et humili nati sint ipsi
tamē faciunt edificia turres et pī
dia et alia mulae magna. ita quod o
pibus quod isti faciunt. alii vident̄ di
ceere illud. Dāmē. in. Signa et mi
rabilia fecit apud me deo ex celsus.
Isti faciūt ignē descēdere in terram
quod ignē rapine et excoartationis v
ture et auaricie faciūt pullulare
quod per eos suggestiōes et accusatiō
nes pīncipes et plati fuos sōbitos
depōdātur et eos ignē rapine deua
rat et inflāmant dicētes illud.
Math. x. Ignē remi mittere et quod
volo nisi ut ardeat. et breuit̄ isti
seducūt oēs habitantes in terra.
Et quod hoc quod ipsi habēt cornua si
cūt agnū et loquuntur sicut draco.
et tua enim que fūt pīma ps ad
caput bestie. signat mīcroitū et m
gressū et primapīu ipsoꝝ. quod pro
certo in cornibus in pīncipio offi
ciūt fūi ipsi videntur bēmīssimi
sicut agnus. Sed vere in fine quā a
līgōdiū fuerūt in officio et erueint
ipsi loquuntur sicut draco. et crudelit̄
et austētē. populū cū mūdīa ac
cūsādo et ad modū deādīis om
nem patrīa venenando. Unde po
pulus pī dicere Absorbut me si
cūt draco impleuit ventrē suū te
neritudine mea. Ihece li. Et bre
uit̄ in tota terra cui pīfunt nō re
manet seruus nec liber. nec rā
bigofus nec secularis nec diues
nec paup nec magnus nec puuis
quān istorū opulsiōnibꝫ malēns
et mūentōibus oportet ipsum
prīmā bestiam sc̄ pīncipem vī
prelatum adorare. et munera et

emēdas dare vel alias honorare
Isti emī faciūt pī suas exactōes. quod
ōes alii vēniāt honorēnt et ado
rent pīncipes et platos. s. mune
ra offērendo subuētōes pīstādo et
emēdas idebitē largiēdo adorādo
imagīnes eorū. et ipsoꝝ uxores fili
os filias nepotes et secretarios
eorū. Nō est emī quod se abscondat a
calore taliū in quoꝝ. Vñ iob. in.
Paruꝝ et magnus ibi fūt fūt et
liber. Sed finalē ista bestia pīma
sc̄ malus pīncipe et bestia sc̄da
sc̄ malī bahū eorū ignē et fulphu
re oburēt et in īferno perpetuo
eruiciabūtur. Eccī. vii. Vīdicta
carmīs impīgnīs et vēremīs. F
Vel dic quod pīma bestia cui nullū pī
resistere est peccatū luxurie que
faat hōiem bestiale. lē mulier
pulchra et luxuriosa. Isti emī
peccato pauci resistūt. nā luxuria
vī etiā luxuriosa et pulchra muli
er pīliatur contra sāctos et deūm
cit eos multotiens. sicut patz in
sapōne et salomone. Eccī. xxv.
Nō est malicia sup maliciam mul
eris. Sc̄da bestia signat vetulas
māqrelas que seducūt habitātes
in terra suis verbis et hoc quod ipse
funt sicut agnus dū blandiēdo be
mīgtē iuuēculas alloquunt̄. et si
cūt draco sc̄ insidiando venenādo
decipiēdo māgtū pī eas alie ad pīc
ata trahunt̄. Et breuit̄ quod omēs
habitātes in terra serui et liberi.
seculares et religiosi. diuites et
paupes obedīunt pīme bestie. et
pīcō luxurie sālicui metētrīa mu
lier. et quod oēs adorēt imagīne eorū
. et ipsoꝝ puichritu dīmē illud patet
quod modo oēs homines portant in

frōtibz suis. i. in appetia carac̄t̄os
istius bestie. i. in p̄ssioēs luxurie sc̄z
gest⁹ dicta et facta. Etiam ad lit-
terā m̄lti sūt q̄ portant' ear⁹ noīa
in vestibz suis et ipsar⁹ maḡnes
l̄signa. Vl̄ etiā maḡmē et carac-
terē habēt in frōte inq̄tū gerūt
m̄bra sui pulchritudinis i. aio et
in corde. numer⁹ etiā sui noīis deſe-
rūt. inq̄tū nomē suum in litteris
sc̄ptū secū gerūt. ps. Verūtū in
imagine p̄trāsiuit hō. Ideo tam
p̄ma q̄ sc̄da bestia. i. tam ipsa lux-
uria. v̄l̄ mulier luxuriosa. q̄ sua
vetula. ignis et sulphuris fetori-
bz finalit̄ in inferno cōburet. ps.
Ignis sulphur et spūs p̄cellaruz
ps calicis eoz. Vl̄ die q̄ sc̄da be-
stia est detractor. cui⁹ cornua. i. ex-
terior gest⁹ ē ad modū agnī. i. hu-
milis et bēmign⁹. ipse tñ detrahē-
do loq̄tū sicut draco ita q̄ ignez
discordie et rixē generat. et cete-
ra.

Capl̄m decam̄ quartum. // A
Idit iohānes sup̄mōtē
hiō agnū stante. et in
cōspectu ei⁹. c. xlviij.
ml̄lia halentia nomen
eius et nomē p̄ts eius sc̄ptū in
frōtibus eoz. Et audita ē vox in
celo q̄si aq̄n̄ ml̄taꝝ. tanq̄ vox ty-
tharedonꝝ cytharizantibz in cytha-
ris suis an̄ sedē agnī. Et catabant
canticū nouū in cōspectu agnī et
q̄tuor animaliuz et v̄gintiquatu-
or senior̄. Et dicit̄ q̄ isti sūt q̄ tu-
mulieribz nō sūt comq̄nati. et q̄
ēpti sūt de tra. et q̄ sequūt agnū
quocūq̄ ierūt. et in quoꝝ ore nō
ē muētū mendaciū. Apo. xiiij. //

Mor. Iste agnus signat h̄imi

nes imites humiles et bēmignos. q̄
p̄certo debēt eē oſtituti ſup̄ mōtē
et cōfētē ſeſtigioſis ſc̄z m̄ exœllētā
dignitatis q̄ ſep̄ ſut alns tales p̄
ferēdi. Iſti ergo debēt habē ſecū
in ſocietate plura genera hō iž ſc̄z
animalia plena ocul⁹ aī et retro
i. viros discretos. clericos clare
vidētes. Itē ſemōes et laycos ma-
turos et honestos moruz q̄ venu-
ſtate fulgētes. Itē citharistas. i. ca-
tores deū et ſaintos laudantes et
canticū nouū. i. diuumū officiū ſci-
nētes et m̄lta ml̄lia alior̄. i. bono
et ſubditor̄. Eccl. xij. Viri iusti
ſint tibi ſuīue. Et iſti p̄certo de-
bēt habē oſideratōes quatuor. q̄
nomē p̄ts eoz. i. virt⁹ nomimis
xp̄iam debet ſcribi in frōtibz. i. in
apparētia eoz p̄ honestaz ſūſatio-
nē. agnū etiā. i. bonū plātū ſuīuz
debēt ſeq̄ p̄ imitationē. nēc debēt
cū mulieribz comq̄nari p̄ luxuri-
abhoiatiōnē. Et debēt eē ēpti de-
tra p̄ auaricie ſteptū. Et moē eo-
rū nō debz muemri mēdaciū p̄ ali-
quaz malaz locutionē. Eccl. vij.
Noli velle mētiri oē mēdaciū. Et
tales p̄certo. i. viri discreti ecclā
ſtici et matuti et in dei laudibz e-
leuati et veritate ſuffulti. a tra. i.
auaricia ēpti et ſēgregati ſūt dig-
mī eē in ſpcū agnī et in ſpectu
bonor̄ et plator̄. i. diuerſis offi-
cīs et bñfīcīs p̄moueri. Et maxi-
mē oē mēdaciū ni ore ipſor̄ non
debz muemri utq̄ viri veraces et
ſine macula. Tales p̄cūdubio de-
bet eē fuitores plator̄ et quoru-
euq̄ maḡtor̄. vñ m. ps. Nō
habitabit in medio domus mee
qui facit ſuperbiā. Qui

loquitur nqua nos dice xi in conspe
ctu oculorum meorum Oculi mei
ad fidèles corre ut sedent meus;
Ambulās i via īmaculata hic in
hi ministrabit. Ecce quales debet
stare ante thronum et i officijs p
latorum. **Vnde Apoca.** vii. Stan
tes ante thronum. et in conspici
agni amici sunt stolis alb et pal
me in manibus eorum. **H**

Vnde q agnus est xp̄s qui tāq
agnus ad occasionem duxus est
Isaye. lvi. Mōs syon signat cel
situdinem paradyſi. syon enim i
terpretatur specula et in parady
so deus speculatur. Iste secūz ha
bet quatuor animalia euangelis
tas. et .xxiiij. semiores vniuersi
tatem scilicet patriarcharum et
prophetarum. Item citharistas
.clvrum angelorum et archage
lorum deum continue laudancuz
dicens. Cantate domino canticū
nouuz. Et quid? pro certo isti om
nes qui habent in frontibus. i. in
mentibus suis nomen dei patris
et fidem trinitatis scriptam et in
pressam et maxime q sine macu
la sine mendacio et sine mulieruz
contagio perseverant digni sunt
esse in conspectu eius sursum in
paradyſo. et maxime quando ep
ti sunt de terra. i. de terrena cupi
ditate. Quia rite tales sequunt
et seq̄ possunt agnum xp̄m quo
cūq ierit. i. vñq ad altitudinez pa
dyſi. **M**ath. viii. Sequar te mgz
quocunq iens. Sequuntur boni
xp̄z per omnes vias perfectionis
ipsum imitando. tandem sequuntur
eum in paradyſum ipsum conti
plādo **M**ar. xiiij. Sequimini eum

quocunq introicent. **E** **¶**
Vel dic q agnus est ignarus ui
uemis prelati. q vere multi ta
les stant hodie super monte s̄yō
in statu regis et in excellētia dig
nitatis. q hodie dato q in religi
one et ecclā fuit multa animalia
oculata. multi viri discreti semo
res prouidi. fit tamē q quādoq
in throno. i. in dignitate et prela
tione non ponunt hodie tales sed
magis agnī. i. iuuenes et ignari
hodie fauore et precio et prece oc
cupant ecclesiasticas dignitates
Isaye. in. Dabo pueros principes
eorum et effeminati dominabunt
eis. **E**cū. x. Vidi stultuz in digni
tate sublimi. Et ideo qd faciunt
isti? certe ipsi ponunt in conspici
fuo. i. in diversis prebendis et be
neficiis ecclā. m̄ta milia illorum
qui portant nomen patris sui. i. q
sunt de pentela sua et suorum de
partia et familia. Circa ipsos eti
am auditur maxima multitudo ci
charistarum. i. adulatorez q cacha
ris. i. linguis non cessant nouacā
tica resonare. Et breuiter quādo
tales prelati sunt sic in thronis et
prelationibus indigne promoti et
nolunt quemq habere secūz nisi
adulatores et malas personas. et
cū suis notis familiaribus et ami
cis parentibus replet totam ec
clesiam sanctam dei. Dicunt enim
illud catī. v. Comedite amici mei
et bibite. ita q tales conuocando
videntur dicere illud. **I**saye. lvi.
Vos autem accedithe hue filii au
gustatricis semen adulteri et for
nicarie. **D**icit iohānes quendā agelū

¶ **Q** uod latratus magna
est et multo sonans fue
pervenit p. **¶** **Q** uod

volantem per medium celum: ha-
bentem euangelium eternum ut
euangelizaret sedentibus super e-
ram. et clamauit vox magna di-
cens. Timete dominum qui fecit
celum et terram mare et fontes
aqua cum quoniam appropinquat
hora diei iudicij eius. || Mor.

Quod angelus est predicator q̄ debet dicit angelus. i. nuncius dei
patris: qui puerus et angelicus de-
bet esse. isti traditum est euange-
lium et officium predicandi. ut do-
ceat et informet sedentes super e-
ram. i. peccatores qui in hoc mun-
do super terram. i. amore terreno-
rum quiescent. Luce. i. Illumina-
re hys q̄ in tenebris et in umbra
mortis sedent. Istis autem dicit
q̄ timeant dominum et adorent e-
um qui fecit celum. i. eccliam triu-
phantem. terram. i. eccliam milita-
rem que sepe tentur tribulacioni-
bus. mare fluctuosum. i. statum
secularem. fontes aquatum. i. sta-
tus et conuentus regularium ubi
aqua dulcis deuotionis inuenient.
Iherem. x. Qui non timebit te
o rex gentium. Summa intentio
debet esse predicatorum quomodo
imprimant timorem diuum in
cordibus audientium. exemplo
thome: Ratio autem assignatur
quare debent timere. quia appro-
priquet hora iudicij. ubi impios
condemnabit. dominus uidica-
bit fines terre. primo. Regum.
secundo. || G.

Quidam angelus clamauit
q̄ babylon ciuitas magna
eredit q̄ de vino fornicatis sue
potauitones getes. || Mor.

Iste angelus signat oes predicato-
res q̄ peracto oes clamant et a pri-
cipio clamauerunt babilon. i. mū-
dū plenū confusione cecidisse et a
statu virtutū a principio corruisse
et vīno. i. consolatōe sue fornicatiois
. i. sue prosperitatis peccatores īne-
briatos huissē. Iher. v. De vīno
furoris eius bibebāt getes ideo co-
mote sūt. || F

Qlamauit quidā angelus q̄ q̄
cūq̄ adorauerit bestiam et
imaginem eius et accepit caracte-
rem eius oportebit eūz bibent de
vīno furoris dñi. et cruciabī igne
et sulphure ī cōspectu angelorum
et agm. Fumus eius ī secula al-
tendet. nec habebit requiem die
ac nocte. || Mor. **Q** Angelus
iste est sacra scriptura vñ cōmu-
nis sacerdoti. isti emm̄ p̄dicat atq̄
clamant q̄ illi q̄ adorant et hono-
rant bestiam. i. malā mulierē bes-
tiale luxuriosam. et q̄ eiusima-
ginem. i. pulchritudinē venerant
q̄ et caraterē. i. impressionē sui
amoris retinent at huant. tales
dico calicem furoris i. vīdictē dei
et austera sentenciam potabūt
Ezech. xxix. Cālicem furoris domi-
nū bibisti et potasti illum vñq̄ ad
fēces. i. vñq̄ ad eternā dampnati-
ōne. et igne et sulphure eterna-
bunt. i. erūt ī ardore et fetore ī
hoc mundo p̄ culpā. et finalit̄ ī m̄
ferno p̄ penā. et fum⁹ eoz. i. eoz
infama p̄petuo ascēdet et p̄petuo
ipsoz dolor et gemit⁹ nō req̄escet.
Tenor. nn. Lassis nō dabat re-
q̄es. Ad leā em̄ luxuriosus q̄ ē ī
fatuat⁹ de imagine et pulchritu-
mē mulierē p̄ ī igne accipitēcie
|| i.

et angustia labore et infamia et
finalitatem ipse erit in dolore et testi-
cia ipsius. Laborabit item. ¶

Isa est nubes candida in ce-
lo. et super eam similis filio
homini. et habebat coronam au-
ream in capite et falcem acutam
in manibus. et dictum est ei a
quodam angelico. quod ipse mitteret
falcem suam et meteret messem
terre que maturauit. Et misit fal-
cem suam et messuit terram.

Moraliter. ¶ Per nu-
bem que de vaporibus terrenis
et aquae constituitur. intelligitur
corpus humanum de terra et a
qua. et de carne et sanguine consti-
tutum. angelus qui est in nube ca-
vida est bonus prelatus et ange-
licus. qui in nube corporis habet
candorem castitatis. Iste habet
coronam auream. excellentiam
dignitatis. habet falcem in manu.
. acumen vigoris et iudicari potes-
tatis. Sed alius angelus. in alie-
p personae bone collegi sui. que ha-
bent zelum ecclesie vel religionis
debent euini stimulare. quod ipse mit-
tat falcem suam. quod ipse exerce-
at iusticiam et rigorem. et quod terram
id est subditos terrenos et auaros
metat abscindat et castiget. Un-
de pro certo quando ipsi vident
malos in patria habundare. ipsi
debent dicere et consulere princi-
api vel prelato illud. Jobelis. in
Mitte falcem quoniam matura-
uit messis. ¶ **V**nde
dic quod nubes hec est crux qui in
nube candida. in purissima virgi-
ne fuit visus. Iste enim habet co-
ronam auream. regiam potesta-

tem et honoris dignitatem. fal-
cem etiam acutam id est rigor
austeritatem. Quando ergo in
iudicio messis terre. et reproborum
multitudo maturauerit. satis cre-
uerit. tunc vere ad instrumentum
angelorum martirium et sanctorum
et per eorum ministerium ipse mit-
tet falcem suam id est vindictam
fui rigoris et sue iudicarie potes-
tatis. et falcabit et euillet de mu-
ndo messem terre. et collegi repro-
borum. Mathei. vicesimo quinto
Mitteret filius hominis angelos suos.
et colligent de regno suo omnia scandala. ¶ **I** ¶ Vel dic
quod iste est malus prelatus qui in
nube candida. in candore mundo
ne glorie conuersatur. qui cum
falte acuta austere correctio-
nis et crudelitatis ad vocem alterius
angeli. ad vocem angelorum suorum
b. aliorum et falsorum consili-
arioium falcat et colligit messis
terre. bona terre et subditorum si-
orum. quos tales excoitant proban-
tur. Dicunt enim mali angelii. ba-
hui dominis suis quando occasio-
nem noctandi adiuenerunt. Mitte
falcem tuam et mete. quia ve-
nit hora ut metae quam maturauit
messis. Vnde satis cito post seque-
re. Mitte falcem tuam et vide me botros vi-
nee tecum. et hoc maxime dicunt quoniam vi-
det eusticos pullulasse. unde de talibz
dicat. Job. m. Alii laborauerunt
a vos in labores eorum iteristis. ¶ **R**
Idit iohes quod angelus exie de
templo habet falcem acutam. et ve-
nit alius angelus aeternus qui habet pta-
rem super ignem. et clamauit vocem
magnam ad aliud angelum. Mitte

falcem tuam et vīndemiam botros
vīneē terre quoniam mature fūr
vīce eius. Et misit falcem suā; et
vīndemiauit vīneām terre. et mi
sit in lacum dei magnū. a calca
tus est lacus extra ciuitatē et eri
uit sanguis de lacu usq ad equos
frenorū per stadiā mille sexēta.

Mor **A**ngel⁹ ille est
xps qui de tēplo pādysī in die u
dien⁹ vīmet. iste enim habebit fal
cem acutam. i. potestatē acutū ri
gons et iudicariē potestatis qua
peccatores atrocitē de falcabit. **S**e
cundus āgelus signat āgeloſ dei
ministroſ. qui tunc temporis eīt
executores ſue ſentencie. et ide o
isti dicuntur habere potestatē
ſuper ignem eo q̄ igms et ardo
duime iuſtice per eorū minifteri
um exerceatur. Dicitur etiā iſte an
gelus venire ab altari. i. ab iſta ſe
de maiestatis duime a q̄ omnes
accipient potestatē. Iſto ergo
ſecundo in exercitu angelorū cla
mātē et miniftrante. vīmet fili⁹
dei angelus testamenti et mittet
falcem ſue iuſticie in vīneā terre
. i. in collegio hōi terrenorū. qui
dicuntur vīneā q̄ alios inebriat̄
dictis et factis ſuis malis. vīno.
ſcilicet in quo eſt luxuria. botros
etiam. i. homines ſuccindet et vī
ndemiat et a terra euellet. et vi
neam. i. mundum ſuis fructibus
. i. habitatorib⁹ denudabit. **T**re
non. pmo. Vīndemiauit me ſicut
locutus eſt dominus. Botros il
los. i. molles et ebrios pota tores
vīni in quo eſt luxuria mittet in
lacum dei magnū. i. in ifernum
vbi erūt decalciati et depreſſi. et ſa

giūs. i. pena et dāpnatio illius la
cus ifermi attinget vī ad equos
. i. vīsq ad carnales peccatores. et
vīsq ad frenos equoru;. i. vīsq ad
ipſos qui ipſos frenant et regūt
ſcilicet ad mundi principes et re
ctores. Et ſic in ſangume etiā
dampnationis erūt peccatores tā
ſubditū q̄ magni. Ideo dicitur.
Iſaye. xxiii. Cōgregabūtur in
congregatione vīnus fascis in la
cum. et claudentur ibi in carcere

VL dic q̄ pūmū an
gelus signat principes et tyean
nos. qui pro certo omni die de tē
plo. i. de amore et deuotione tem
pli ecclāe fugiunt et exēunt et re
cedunt. Iti dicuntur habere fal
cem acutam. i. potestatē in pūmē
di et autoritatē iurisdictionis.
Secundus angelus signat baliuos
baliuos et officiales. qui vere de
altari remūt. q̄ tales nō d̄ ligūt
nec iſſam nec altare. immo exe
unt fugiunt et recedunt. ideo di
cuntur ex altari venire: non ad il
lud ire. Secundus āgelus clamat
ad primum. i. malus baliu⁹ et co
ſiliarius clamat et confudit plato
principi et tyeano. q̄ ipſe mittat
falcem ſue potestatis in vīneam ē
re. i. in terram ſibi ſubiectam. et
in patria ſua. et hoc ut ipſe per
rap mam accipiat et colligat bo
tros vīneā. i. bona tempalia ſubdi
totum dīces cum iezabel illud. in
Hegū. xxi. Surge poſſide vīneam
nabot. Et iſti ſecundi āgeli id eſt
prau baliu⁹ et cōſiliarien dicuntur
habere potestatē ſuper ignem idē
ſuper ardorem auaricie et rapme
q̄ ad hoc te nentur a principibus

J n

ut alios igniant et inflament et
molestet. **D**omi. vii. **F**luuius igne
us rabidusq; egrediebatur a faci
e eius. **E**t ideo ad eorum istinctum
et consilium ipsi pmi ageli falcat
et spoliavit terraz suaz et totos
. i. bona temporalia subditos et
mittunt in lacum. i. in hospicium
suum. et ipsum exinde calcant et
replent. ita q; sanguis. i. huius ex
actionis et crudelitatis infamia.
necessa est q; exeat et appareat et
quoadog; pueniat vlg; ad frenos
equorum. i. vlg; ad superiores mu
di principes et rectores sc; ad re
gem et ad papam qui alios diri
gunt atq; frenant. mptum vide
lacet subdit sic de pressi coguntur
appellare. et talium crudelitates
superioribus intimate. **V**l dic
ad Iram q; hodie sanguis substi
tie subditorum vlg; ad frenos e
quorum peruent mptum falera
ti equi de bonis istorum emuntur
et mptum pompe dominorum ad
expensas istius sanguinis dedu
cuntur. ita q; istis potest dici illi
Psa. i. **M**anus vre pleni sunt san
guinea;

wluptatem. **E**t dicitur mare pp
ter habundanciam iexhaustibilez
Dicitur vitreum ppter claritatem
inoffuscabilem. Dicitur mixtum
igne ppter i cunctatem inextingu
bilem. In tali ergo mari. i. in eter
ne glorie claritate. videbuntur fi
naliter illi qui viceunt duz viue
rent bestiam. i. dyabolum qui om
nia vastat. seu filiam eius. i. pecca
tum superbie. et imaginem eius
. mulieres et peccatum luxurie.
et numeru nominis eius. i. nume
rationem pecunie. vel peccatum
auaricie. Tales dico erunt in isto
mari. i. in affluentia glorie sempi
terne. et ibi cantabunt canticum
moysi. i. canticum veteris testame
ti. et canticum agni. i. euangelii.
Moyses enim. et agnus. i. cristi
fuerunt duo legislatores. a quo
pendent lex et prophete. ideo tunc
quilibet anima beata poterit dice
re de illo mari illud. **E**zechielis
vicesimo septimo. Perfecti deco
ris ego sum et in corde maris sita
Econtra vero qui ista tria non vi
cerunt. sed accperunt nomen et
imaginem et numerum. i. super
biam luxuriam et auariciam. in
stagni ignis. i. in inferno ponen
tur et in ipso perpetuo comburen
tur. **A**pocalyp. decimonono. capi
tulo. Qui accepunt caracterem bel
tie et q; adorauerit imaginem bestie
vivi missi sunt duo in stagnu ig
nis ardentes et fulphuris.

Habentum est tabernaculum te
stimonij in celo. et exierunt. vni
angeli habentes septem pla
gas de templo vestiti lapide mun
do. et candido. amicti circa pectora

Caplm qndecimum. **A**
Quid Johannes mare
vitreum mixtum igne
et eos qui viceunt be
stiam et imaginem eius
et numerum nominis eius statim
supra mare habentes cytharae dei
et cantabant canticum moysi et
agni. Apo. xv. **O**ros
Mare istud signat eterne glorie

zoniis aureis. et dedit eis unum
ex quatuor animalibus septem fia-
lam aureas plenas iracundia dei
viventis. et tunc impletum est te-
plu[m] dei fumo a maiestate dei et
virtute. et nemo poterat introire
in templum donec consumeretur
septem plage angelorum istorum.

Mor. **I**sti septem angeli signant universitatem predicatorum et virorum perfectorum. qui de templo ecce vel religiosis in mundum exirent et mittuntur. **I**sti habent septem plagas. quia auditoribus suis possunt inferre plagam et dolorem contumelias de septem vienis capitalibus que fecerunt. **E**t isti vestiti sunt lapi-
de. i. duritia et firmitate propositi
qui lapidis. i. constata debet esse mu-
da ab omni prauitate et candida
castitate. **I**sti debent esse cincti zo-
nis aureis circa pectus. quia circa
cor et pectus debent zonam habere
auream. i. legem amoris. i. euangelium
et caritatis vinculum. que ipsos
debet stringere et angere ne per
vanos defluant cogitatus. **A**ureu-
lubet et est cinctis metallis pre-
dictis et signat tuborem caritatis
que omnibus super eminet. sup.
i. Precinctum ad mamillas zona
aurea. **I**sti ergo septem accipiunt
falias aureas. i. predicationes su-
as que sunt fiale ad potandum a
mebrandum auditores; et hoc
ab uno de quatuor animalibus. i.
a quatuor euangelistis et euangeliis e-
orundem. de quibus debent predica-
tores accipere thema suum. **I**ste
at fiale ire dei dicunt. quod quoniam in predica-
tionibus doctoz et in scriptura de-

ira et iusticia diuina ostendit tunc
teplu[m] dei. loc. ubi predicat impie-
tum et obscuritate sicut habetur
Psaye vi. ubi dicit Et domus reple-
ta est humor: quod libet fit feruidus
et turbidus de statu proprio quoniam au-
dit predicationem et dei vindictaz et
ira imminet. quod sibi in fiala propinat quod
nescit homo utrum amore vel odio di-
gnatur. sicut dicit Eccles. ix. Im-
pleta ergo domo dei fumo et hoc
a maiestate dei considerata et annun-
ciata nemo potest intrare templu[m] dei.
quod tunc non estimat se posse nec de-
bere intrare templu[m] padysi propter ira
dei et rigorem sue iusticie que sibi
predicatur. sic enim homo timidus
et fumidus necesse habet recurre-
re ad deum. requiriere salutem non
ex proprijs meritis sed ex dei lar-
gitate. **R**oma. xi. Si autem gratia
non ex operibus. alioquin gratia
non est gratia. **C** **V**dic quod isti angeli signant balios
et officiales. qui in templo. i. in
domibus principum conuersati.
tales enim hodie sunt induiti ves-
tibus mundis et candidis. et ad
litteram lapidibus et margari-
tis sunt ornati. et zoni aureis
circuncti. Tales habent plagas
nouissimas. quia usque ad ultimum
ipsi per rapinas vulnerant subdi-
tos quibus presunt. **I**sti habent
falias plenas irae dei. **F**hiala que
est vas plenum liquore signat
conscientias et voluntates talium
iniquorum. que pro certo sunt
plene veneno malicie et iracun-
die. quia per rapinam omnes in
uenenant. **E**t ideo templu[m] impletum
fumo. quia vere templum domus

I in

ira: undie. qz per rapinam oēs in
uenenant. Et ideo templum implet
sum. qz vere tepla domus princi
pum et prelatorū sūt hodie plena
fumo. i. infama ppter istorū neqz
as et rapias. **H**aruth. vi. Nigre
sūt facies eorum a fumo qui in do
mo fit. Nemo aut̄ poterat intrare
templum donec consumarent̄ plage
istorū angelorū. quia vere nullus
potest intrare domum principuz
nec fieri de fama sua. nisi relit
esse talis angelus. s. qui consumet
et perficiat et vulneret per rapinaz
To. **V**el dic qz isti sunt de
mones qui habet plagas tibulati
onum. et falam et pocula temp
tationum. quibus mediantibus
sumus obscuritatis. et error igno
rante et peccati generatur in tem
plo conscientie. et sic impediuuntur
homines ne intrent in templum
padysi. **E** **V**el dic qz te
plum est ecclesia. que pro certo
hodie plena est fumo. i. oida va
nicate infamia vel ignorantie ob
scunitate. Vl fumo qui lacrimas
inducit. i. tribulationū amaritudi
ne et dolore. Angelī isti sunt ma
li ecclesiastici qui habent phialas
plenas ire dei. i. conscientias ple
nas vitis et peccatis. habent etiā
plagas nouissimas et grauissimas
qz isti suis malis exēplis plagat
et vulnerant totum mundum.
Hec uerū ergo sic fit hodie. qz nul
lus potest intrare templum ecclē
ad beneficia obtinēda. donec consum
mentur super eum plage multe.
qz nullus hodie promouetur qui
tibulationes plurimas etiā ab ip
sis malis ecclasticis paciatur. **N**ō

etiā hodie vix ingreditur nisi pla
ga simonie adulatioñis v̄l violē
tie erga eū consumetur. **Z**a. xiiij.
Quid sūt plague iste in medio ma
nuū tuarū. et dicit h̄ns plagatus
sum in domo eo cum q̄ diligebat
me.

Caplm. decimū sextū. **A**

Drimus angel⁹ effudit
falam suā in terra. et
factū est vulnus seuqz
et pessimū hoib⁹. q̄ ha
bebant characterem bestie. et i eos
qui adorauerunt imaginē eius.
Apo. xvi. **M**or. **I**ste angel⁹
est xp̄s q̄ dicit ḥgel⁹ testamēti. et
dicit p̄m⁹ et p̄mo genit⁹ m̄l̄tis
fratribus. **a** **H**oma. viii. Phiala
eius sententia et iusticia. Bestia ē
dyabol⁹. Character quē ipse imp
mit ē peccatum. **I**mago eius ē mū
di gloria. q̄ nō ē realis sed fictio
et imaginaria. **V**l. **I**mago est pul
chritudo mulier⁹. Bestia aut̄ pec
catum luxurie qd̄ facit hoīem bes
tiale. Character et gestus signa
et dicta insolentie et levitatis cā
tus et saltus. q̄ om̄ia a bestia. i. a
luxuria ipramunē. **O**n̄ ergo p̄m⁹
angelus xp̄s effuderit phialaz. ire
sue. sententie iudicarie super ter
ram ipios terre condemnando.
tunc vere siet vulnus seuqz et pes
simum. i. vulnus eterne dampna
tionis illis q̄ bestiā. i. dyabolū ei o
bediendo adorauerunt. q̄ caracte
rē pccātū et ip̄ssioñez sue suggestiōis
recipiūt. a q̄ imaginē ei⁹. i. mūdi

gloriā dilexerūt. **V**el vuln⁹ etne
dāpnacōis fiet hys qui caractere
i. ipsione b̄ stie. i. peccati luxurie
recepit et q̄ imaginem hui⁹ bes
tie. i. mulies luxuriosas adoraue
runt et honorauerunt. **B**¶

Vel dic q̄ qñ p̄mus aduocatus v̄l
consiliarius effundit fialā suām. i.
accusationem et venenū accusati
onum et malorum consiliouz su
per terram. i. cōtra subditos tunc
sequit̄ vulnus seuū et pessimum.
i. seūcia extoriationis et rapīe
subditorum. **V**el dic q̄ angelus ē
dyabol⁹. qui dicitur p̄mus q̄ ipē
est p̄incipium viarum dei. **J**ob.
xl. Iste em̄ effūd̄ it phialam i te
ra. i. venēnum temptationum. et
sic sequit̄ vulnus seuum. i. diuer
sa via et peccata. maxime su per
illos q̄ caractetem bestie. i. carm̄
suggestionez acceptant et h̄nt et
q̄ ymagines mūdi. i. mulieres v̄l
res delectabiles amplectuntur.

Sapie. vñj. diliḡ mortue yma
gīmis effigiem sine aia. **V**el dic q̄
fiala est prosperitas que vulnus
discordie itroducit. **V**el dic q̄ iste
est predicator vel detractor. per
quorum malicias sequuntur lites
et vulnera. **C**¶

Seundus āgelus effudit fia
lā suam supra mare. et fac
tus ē sāguis tanq̄ mortui. et ois
aia viuens mortua est in mari. **M**oz.
¶ Mare fluctuoſu amaz
a turbidū ē mund⁹ vbi fluct⁹ tēp
tationis. obscuritas ignorātie ru
bor̄ ēsticie et desolatiois et amari
tudo ēbulationis viget. **O**n ergo
sc̄s āgel⁹. i. dyabol⁹ effudit fialā
suā. i. suam venenosā tēptationez

supra mare huius mundi tunc ve
re efficitur sanguineus et carnal'
quia suggestio dyaboli facit in
mundo generati sanguinem luxu
rie et carnalitatis que more san
gumis quicquid tangit ificit et
corrumpit. Ideo illi qui in isto
mari. i. in mundo viuunt vita car
nali moriuntur morte spirituali
et peccato luxurie corrumputur
Psaye. nono. Vestimentum mix
tum sanguine est in combustione
et abus ignis. **D**¶

Vel dic q̄ mare est religio que
debet esse amara per penitentiam
et contritionem. quando ergo an
gelus effundit in tali mari phi
alam suam id est quando dyabo
lus amministrat in religione bo
na temporalia et prosperitatem
huius vite tunc vere ista religio
fit sanguinea et carnalis. et san
guine voluptatis et luxurie tota
plena. Ideo anime que in isto ma
ri. i. in religione versantur. quasi
omnes hodie sunt mortue scilicet
propter luxuriam et ifecte prop
ter carnalitatem. **P**s. Conuertit
aquas eorum in sanguinem. **C**¶

Vel dic q̄ iste secundus angelus
signat p̄incipem l' consilia cum q̄
est sc̄s in domo l' curia alciuus
p̄incipis vel prelati. Nam quān
do talis effundit phialam suam. i.
venenū fuoz malor̄ osilioz i au
re mgri sui. tunc vere mare fit sā
guis. q̄ in mari. i. in patria sub
iecta sanguis. i. crudelitas genera
tur. et ideo qui viuunt in hoc ma
ri. i. simplices subditii occiduntur
per exoriationes et rapīmas. **C**o
stat enim q̄ per osiliū malorum.

principes faciunt crudelēs exactōes
et quicq; sanguineam occisionem
et rapmam.

Tercius angelus effudit fialā
suā super fontes et flumi-
na. et factus est sanguis. et au-
ditus est aliis angelus dicens.
Justus domine qui hoc iudicasti
quod sanguinem sanctorū tuorum
effuderūt et sanguinem dedit eis
bibere. **I**ste angelus est tristis
qui dicitur secundus. quod ipse est se-
cunda persona in trinitate. **I**ste e-
ním effundet in die iudicii fialam
suam id est sententiam et maledi-
ctionem suam super fontes et flu-
mina. scilicet super delicias et volupta-
tes. et tunc conuertentur in pe-
nam et damnationem que per
sanguinem designatur. Et ideo
dicitur deum iuste iudicare illis qui
effuderunt sanguinem sanctorū
id est substancialē simplicium sub-
ditorum. talibus dico datur san-
guis bibere id est eterna dampna-
tio seu pena eterna. ps. Conuer-
tet aquas eorum in sanguinem.
Vnde dic quod quartus angelus. scilicet dyabolus
effundit fialam suam temptatio-
num. tunc fontes et flumina id ē
mundi diuīcie et delice in sanguinem
scilicet in peccatum luxurie conuertū-
tur. Facile enim est ut homo dedi-
citus et delictus ad luxurias dilabatur.
Vnde sapientie. xi. Pro fo-
to sempiterne humus humanus
sanguinem dedit iniustis.

Quartus angelus effudit fialā
suā in sole et datū ē ei af-
fligere homines estū et igne. et
estuauerunt estū magno. et blas-
phemauerunt nomen dei habentes

potestatem super has plagas. et
nō egrent penitentiam ut dare ē
illi gloriam. **M**or. **I**ste
angelus est dyabolus qui fialam
venenose suggestio mis effudit in
solem. scilicet in papam vel regem. et
in alios principes vel prelatos.

Vl iste angelus signat eorum co-
filiarios. officiales. aduocatos se-
nacallos. qui fialam. scilicet venum-
malorum consiliorum actionum
suggestio ipsi soli. scilicet ipsis pri-
cipibus et prelatis appinat. et
tunc iste sol. scilicet princeps vel prelatus
fulgens autētica maiestate et mu-
dana claritate eorum consilij et
instigationibus concitatus affli-
git homines sibi subditos estū et
igne. scilicet ardore auaricie et igne ra-
pme et excoriationis. ita quod ipsi
quicq; blasphemāt et vilificant no-
men dei per tristia et dolore.

Judith. viii. Cecidit sol super ca-
put eius et mortuus est.

Vnde dic quod angelus iste est dyabo-
lus. qui fialas sue suggestionis ad-
miserit soli. scilicet splendor glorie mu-
dane. ideo iste sol. scilicet prosperi-
tas mundi affligit et cruciat homi-
nes qui ipsam diligunt igne et ar-
dore cupiditatis et estū luxurie et
carnalitatis. et quādoq; cogit eos
nomen dei per diversa vita blas-
phemare. ps. In ignem deices
eos et in imiseris nō subsistet. **V**nde
dic quod hoīes obstinati dato quod a sole
xpō affligāt ardore ebulationuz
iphi tamē nō agut penitentiā. sed deū
blasphemātes potius in peccatis obdu-
rāt. Job. xl. Cor eius idurabit q
si lapis.

Quintus angelus effudit fialas

super sedem bestie. et factum est
regnum eius tenebrosum. et ma-
ducauerunt linguas suas pre do-
lore et blasphemauerunt deum et
pre doloribus et vulneribus suis a
non egerunt penitentiam ex opi-
bus suis. **I** Mor **C** Bestia
est crudelis princeps vel prelat⁹.
qui dissipat terram suam. quia
bestia sedz ysdorum dicitur quasi
vasta. a vastando. **S**edes ipsius
est index vel balui sui v'l ipsoeum
potestas iudicaria. **A**ngelus er-
go. dyabolus effundit quandoqz
phialam auaricie acceptioñis qz p-
sonarum super sedem bestie. i. sup
illos qui regem vel iurisdictionē
principis vel prelati tenent. i. sup
iudices et baluos. a tunc totum
regnum. i. tota patria fit turbata
et tenebrosa. qz sicut dicitur **P**ro-
uer. xxvij. Regnibus impns
tūma hūm. Nam tot dolores et
vulnera rapine et vetera paupe-
ribus et subditis inferūti r. qz ip-
si coguntur per tristiciā. linguas
et labia masticare. et deum et
li blasphemare et de se desperare
et sine penitentia contra deū mu-
turare. **P**rouer. xxix. Cum im-
pn supserint principatum gemet
populus. **I** **C** Vl dic qz a-
gelus est heretic⁹. cuius fiala est
corrupta et venenosa doctrina.
quam vt effudit sup sedē bestie. i.
sup illos qui sedent in prelatione
et iudicatura hui⁹ mudi. statim to-
tū regnū et oēs subditū fiunt ob-
scuri et tenebrosi pignoratiæ et
errorem. Ideo sepe accidit qz p-
desperatione isti frēdunt contra
deum linguis et dentib⁹ blasphe-

mando. non dicant amplius pem-
tere. **A**poca. in. Dedi illi tempus
vt penitentiam ageret. et ipsa n̄
vult penitere a fornicatione sua.

Vel dic qz sedes est iudei vel pre-
latus. inq̄ptum pro certo cū ange-
lus. adulator effundit phialam
adulationis. statim facit tūz re-
gnum seu collegium tenebrofūz
seu turbatum. qz ad vōcē adulato-
rum mali prelati turbat et destru-
unt terram suam. et ideo hoies
pre dolore et murmuratione man-
ducant et de uorāt linguas de eo
obloquendo. **R** **C**

Vel angelus est Christus i iudicio
qui fialam sue sententie super sedē
i. damnationis sentenciam sup
presidentes in trono et dignita-
te huius seculi fulminabit. a tūc
totum regnum bestie. i. totum col-
legium reproborum. in quibus
bestia. dyabolus et antixps reg-
nauerit sicut tenebrosum. quia in
fernali bus tenebris recludentur
ubi predolore et desperatione lin-
guas ppas masticabūt. deū a sac-
tos blasphemabūt. a p̄ obstatōe
nūqz de mal omisis peitebūt **L**

Sext⁹ āgel⁹ effudit fialā fuaz
i flumē illō mag nū eufrate
a siccauit aqz ei⁹. vt pparet via
regib⁹ ab ortu sol⁹. Et tūc vidit io-
hānes exire de ore draconis et be-
stie. et de ore pseudo prophete spūs
immundos tres ad modū tana-
rū qui sūt spūs demōnorū facien-
tes signa. et isti spūs p̄cedūt ad
reges toti⁹ tre congregāt eos ad p̄-
liū ad dīē magnū dei. Et gregā-
ti sūt i mōte qz dicit h̄ermagedō. i.
mōs sup tē dicit **H**tūsq vigilat

et qui custodit vestimenta sua ne
nudus ambulet et videantur turpi
tudine eius. // **O**r **F** iste
angelus est dyabolus. Eustates
frugifer est religio q̄ solebat feu
ges et fructus bonorum opum a
virtutum facere. Dyabolus ergo
cum fala sue temptationis siccatur
hodie a flumine religionis aquas
eius. i. aquam compunctionis et
compassionis. Ideo reges qui sunt
ab ortu solis. i. perfecti viri. qui i
ortu gratiaeum et virtutum alios
regunt et docent in plenum cōgre
gantur. qua reuera reges et plati
maiores et prouecti. qui sunt in
ecclia vel religione sunt hodie pre
hantes ad iniucem. i. discordes et
diuini. q̄ quilibet vult appetere ma
gis q̄ locus suus. Ideo quilibet
facit sectam suam. qd totum acci
dit propter fictionem et defectum
aquatum compunctionis et deuo
tions. si enim iste aque semper du
rarent semper filii ecclie concorda
rent et nunq̄ discepant. ps.
Abierunt in sicco flumina. Sed
quomodo sit ista briga seu conter
tio ecclie. nam dracones. i. detrac
tores maliciosi. bestie. i. rudes vi
les et monstruosi. pseudo prophete
te. i. ypocrite ficti et superstitiosi.
tales dico emittunt hodie de ore
suo multos spiritus immundos.
. i. multa verba iniusta et prava i
modum canarum. quia ista ver
ba videntur esse canarum per cla
morem improbe loquacitatis. nā
maliciofus emittet verbum detrac
tions bestialis. propheta falsus
hereticus v̄l ypocrita verbum de
ceptionis et fictionis. et sic sit q̄

iste vanus. i. ista malorum mala ver
ba curunt hodie usq; ad ortum so
lis. i. circumquaesq;. Et ideo fit q̄ p
verba istorum adulatorum detrac
torum et duplicitum ypocitarum
reges terre. i. multe bone persone
que alios deborent regere diuidi
tur et preliantur et sibi iniucem
publice et secrete aduersantur.
Eccl. xxviii **S**usurro a bilinguis
maledictus et cetera. Et ideo vis
tot tribulationibus beatus est q̄
non magis adheret vni parti q̄
alteri. sed custodit vestimenta sua
ne nudus ambulet. i. tenet se clau
sum et iniolutum. ne appareat
turpitudo suarum malorum affec
tionum v̄l aliorum viciorū. Quia
in omni casu maxima beatitudo ē
quando homo se tenet ita clausus
vestitum et celatum q̄ nudus et
manifestus non appareat. et q̄ ē
pitudo suorum actuum et viciorū
et nuditas. i. paupertas operum
bonorum nemini se ostendat. Ac
tuum. duodecimo. Circunda tū
bi vestimentum tuum et sequere
me. // **O** **F** v̄l dic
q̄ eustates est homo qui fruges
gratiarum et virtutum dicitur
querere. iste ergo per falam dyab
olice temptationis siccatur ab
humore deuotionis et compassio
nis. et ideo vere consumptis a
quis deuotionis et lacrimarum
statim preparatur via regibus
terre. id est capitalibus viens et
peccatis. que in eius conscientia
congregantur. v̄bi per diuersos
motus affectus et cogitatus con
trarios preliantur. **P**salmista.
Reges terre congregati sunt. et

conuenient aduersus dominū et
aduersus cristum eius. Beatus
ergo qui vigilat id est sollicitus ē
de virtute. et qui vestimenta vir-
tutum custodit. ne post mortem
nudus appareat coram deo.

Vel dic quod vestimentum est vir-
tus honestatis que omnia coope-
rit et celat. quam bonum et mali de-
bent custodire. ne turpitudo sua
cum concupiscentiarum appareat
circumquaque. deus putridus dici-
t. Proverbii. xxxv. Qui sperat super iñ-
deli die agustie. et amittit pallium
i die frigoris.

Sicut primus angelus effudit
fialam suam in aere. et
exiuit vox magna de tem-
plo et facta sunt fulgura tonitu-
rum voces. et terremotus factus
est magnus. qualis antea non fu-
it. et tunc facta est ciuitas mag-
norum trenta pates. et ciuitates ge-
niuum ceciderunt.

Mora
liter. Aer clarus et lim-
pidus signat statum clericorum
litteratorum. qui sunt clari per
subtilitatem scientiarum et discre-
tionum. In istis ergo effudit an-
gelus sathanam phialam venena-
tarum temptationum. et fialam. i.
vocabulum prosperitatis tempora-
lis et voluptatis. Et tunc procer-
to vox de templo audita est. quia
ad litteram dicitur quod quando pro-
curante dyabolo primo fuerunt
dati redditus ecclesie audita est
vox in aere dicens. hodie effusum
est venenum in ecclesia sancta dei.
et quare venenum. quia tunc ve-
re in statu clericorum et religioso-
rum audiunt et videunt ful-

gurā quē ledunt oculos malorum
exemplorum. et tonitus alium
perturbationum. voces infamiarum
et contentionum. terremotus tri-
bulacionum rapinārum invasionsum.
Et breuiē tota ciuitas magna et
sancta. scilicet eccl̄ia diuisa fuit in tres
partes. quod ibi est una pars que se
queat superbiam et vanitatem. alia
luxuriam et carnalitatem. alia
auariciam et cupiditatem. Iste
funt tres lancee infixa in corde ab
soloni. i. peccatoris. et ideo sequi-
tur tertium. quod ciuitates gentium ce-
ciderunt. Est enim consequens quod
clericis delinquentibus ciuitas
gentium. i. status secularium per-
sonarum. per eorum mala exem-
pla et vicia corruptantur. et fa-
ciliter cadant in peccatum. ideo
dicitur. Temporū primo. Quo-
modo sedet sola ciuitas plena po-
pulo. et cetera.

O **V**el dic quod aetū est prelatus ecclesie vel
religionis. altus et clarus exel-
lentia vel dignitate. Quando er-
go talis est potatus fiala dyaboli
ca. malitia et iniquitate. tunc in
templo religionis vel ecclesie au-
diuntur voces magne litium vel
contentionum detractionum ap-
pellationum. Videntur etiam ibi
fulgura id est mala exempla.
quod ab ipso et malis subditis ostenduntur.

Item tonitrua iactā-
tie. et verba blasphemie et com-
minatiōnis quantū ad subditos
et ultra hec terremotus tribu-
lationum et oppressionum.
quia tales verbis cōminatores
et oppressionibus grauant subdoi-
tos et innocentes. et maxime

illos qui non sunt de parte sua.
Ideo ciuitas ecclie vel religiomis
diuiditur in plures partes per p-
calitatē et in plures sectas. et ex
hoc sequitur casus ciuitatis genitū
id est destructio secularium popu-
lorū. qui per exempla eorum de-
cipiuntur et corruunt in profun-
dum. **M**ath. xii. Omne regnum
in se diuisuꝝ desolabitur et dom⁹
super a do nūm cadet. **V**el dic qꝫ
angelus cum sua phiala est detra-
ctor vſ adulator cum sua locatio-
ne venenosa. a quo scilicet aer so-
cietas inficitur. et his discordia
et dimisio generat. **P**

Hactum est autem qꝫ babilō
illa ciuitas magna vent ad
memoriam ante dominum. ut da-
ret illi calix vini indignationis i-
re eius. tunc enim omnis insula
figit et montes non sunt mueti.
et sequitur qꝫ grandis magna si-
cuit talentum descendit de celo su-
per homines. et blasphemauerit
deum propter plagas grandis
quia magna facta est vehementē.

Mos. **C** Babilon que
interpretatur cōfusio signat mū-
dum. vbi omnia sunt confusa et
male ordinata. qꝫ peiores sūt me-
liorū promoti melioribus. **I**ste e-
mī venit in memoriam ante de-
ū. qꝫ hodie propter peccata mū-
di necesse est qꝫ deus poter̄ hoies
vino indignationis sic. **I**llud ar-
vīnum est dampnatio vſ tribula-
tio. **N**odie enim non muemitur i-
nsula. i. status perfectus religiomis
quā scilicet manū sicut insula. i. pe-
nitentia et amaritudine circumā-
gat. Non muemitur mons. i. vir-

alte cōtemplationis. **Q**uid ergo!
pro certo grando rapme et exac-
tionis q̄tū ad supiores. blasphem-
mia et iuratio desperationis et tē-
tis desolationis q̄tū ad inferno-
res. vnde **A**po. vi. Oes mōtes et
insule de locis suis mote sunt. **¶**

Q **V**l' dic qꝫ grādo signat pa-
nā īferm et etnā dāpnationeꝝ.
que īferm homibꝫ ppter peccatuꝝ.
Mento hec patimur qꝫ peccauꝝ
in fratrem nostrum ideo venit su-
per nos tribulatio. **G**ene. xlviij.
Sed ista grādo est sicut talentum
qđ est podus et mēsura. **C**irca qđ
notandum qꝫ tribulatio que nūc
īnfertur vſ in futuro ponderata
est a deo. mensurata et limitata
secundum demerita personatum
ideo dicitur talentum a talis. qꝫ
qualis culpa talis pena. **D**eute.
xxv. Secundum mensuram deliq-
ti erit et plagatuꝝ modus. **I**lla ve-
nit de celo super homines. i. a fur-
sum a dei ordinatione bona et iusta.
qꝫ nobis ignota. qā non est
malum ī ciuitate qđ non fecerit
dominus. **A**mos. in. **S**ed se-
quitur vnum terribile. qꝫ scilicet
homines blasphemauerunt deum
propter grandes. quia dato qꝫ
peccatoꝝ videant se iuste pati
propter peccata sua. et videat de-
um sibi iuste offendit. ipsi tamē
non emendantur. nec ad deum
revertuntur. sed magis deum
suis factis et verbis irritant et
blasphemant. **Q**uod maxime
erit verum de dampnatis qui e-
runt ī suis maliciis obstinati.
Thereme. v. **D**omine vulnera-
ti eos et non doluerunt. p̄cussisti

eos et tū a vñs suis non sunt re
uersi. Vñ exponē de die iudicij. v
bi babilon. i. mundus a deo cōdēp
nabitur et grādīne. i. eterna dāp
natione punitur. et vbi mons
et insula ad leām non inueniuntur
qz tota terra erit plana.

¶ Caplū decimū septimū // 2

Iohannes sublatus in
desertum vidit mulie
rem meretricē cū qua
fornicati fūt omnes re
ges terre. et omnes habitātes i
terra biberūt de vīno prostitutio
nis sue. que sedebat super aquas
mītas. et vidit qz mulier sedebat
super vnam bestiam coccineā ple
nam noimib⁹ blasphemie hñte
septem capita. et cornua de cem.
Et erat mulier circundata cocco
purpureo. auro et lapide protio
so et margaritis. et habebat in ma
nu sua vas aureum plenuz abho
minatione et imundicia fornicatio
nis sue. et in fronte eius erat sc̄p
tum. babilon magna. mater for
nicationū et abominationū t̄re.
Et vidit mulierem ebriam de san
guine martirū ihesu. et miratus
est de muliere. et de bestia que por
tabat eam. Et consequēt dī. qz
ista bestia ascendit de abisso et i
nteritum vadit. hec habent. Apo
xvii. De muliere aut̄ dicē mīta se
quēti caplo. qz optum glorificauit
se in deliciis suis tātum datum ē
ei tormentum et luctus. qz una
hora venerunt plage eius. scilicet
mors luctus fames et ignis. qz

magnus inq̄t domin⁹ qz iudicabit
eam. ¶ **Moz** ¶ Desertū ē mū
dus iste. vbi paucā bona crescūt.
Marci. vi. Desertus locus est hic
Mulier ista signat aduocatos. et
sapientes ceteros hui⁹ mūdi. qui
dicūtur mulier. quasi mollis aer
qz in deliciis mollicie fūt nutrita.
Et dicunt meretrax. qz tales mo
re meretricis semper diligūt nō
psōnā meliorem & largiorez dona
torem. **Ezech. xv.** Omnibus mē
tricibus dantur mercedes. Cū iſ
ta ergo muliere. i. mūdi sapientib⁹
fornicat̄ reges terre. qz vere oēs
reges terre et p̄ncipes habēt cū
istis sua colloquia et cōclia et cū
eis assitantur. oēs etiam habita
tores terre mīdgent vīno prosti
tutonis corū. i. sua fallaci sapiētia
discretionē astutia. ¶ **Iher.**
Calix aure⁹ babilō i mahu domi
ni mebrians oēm terrea⁹. de vīno
eius bibent gentes et ideo com
mote fūt. Et sequitur qz ista mu
lier. i. sapientes sedēt et p̄ncipant̄
super aquas multas. i. super popu
los multos. quia aque sup quas
meretrax sedet populi fūt et tri
bus et lingue sicut infra eodē di
citur. **Vic** etiam dicitur qz ista mu
lier p̄ncipalit̄ sedebat sup vna⁹
bestiam coccineam qz t̄les sep̄ ha
bēt vnam bestiam. i. vnum magis
trum vñ prelatum cui p̄ncipali
ter inuituntur. qz p̄ncipalit̄ ip
sos fouet et fustim. et cui isti p̄n
cipalit̄ famulant̄ et cui p̄ncipalit̄
cōfūlūt atqz regūt. Et p̄erto iſ
ta bestia. i. ipi mali p̄ncipes & fau
tores talium iniquorum. dicunt̄
ē coccinei tubi et iſlāmati. Dicūt̄

R i

etiam bestia q̄ vere quasi oēs sūt
bestiales luxuriosi hebetati et ig-
norantes. **D**icit etiam plura capi-
ta. i. plura castra predia et homa-
gia. **P**lura etiam h̄nt cornua idē
plures balios et collaterales si-
bi in diuersis officiis adharentes
quibus medianib⁹ multos s̄b-
ditos s̄uos cornu peccant atq; le-
dunt. **Z**ach. pmo. **V**ecl fuit cor-
nua que ventilauerunt iudam. et
tales bestia. i. tales pr̄cipes et fau-
tores malorum sūt pleni nomini-
b⁹ blasphemie. q̄ vere isti habet
plura nomina. ifamia et blasphem-
ia plena. q̄ dicuntur luxuriosi
raptores a malorum fautores su-
perbi et pomposi z̄. **P**rouer. x.
Nomen impiorum putrefactet. **S**u-
per tales ergo inmituntur a sedet
mulier. i. fallaces aduocati. qua
istos isti domi bestiales sustinet
et tales ad litteram sūt hodie re-
stti ornat⁹ ditati purpura coeco au-
ro lapidibus et margaritis. a tūc-
tis diuith⁹ pretiosis. ps. **E**cce ip-
si peccatores habundantes in secu-
lo obtinuerunt diuitias. **I**sti em⁹
habent vas aureum. i. intellect⁹
subtilissimum clarum et splendi-
dum quasi aurum. sed illud ē ple-
num malo liquore scilicet immundi-
ca a abominatione fornicationis
sue. hoc est dictu imunda corrup-
ta et venenosa seculari scientia et
copia cautelarum. que ē abomina-
tio coram deo. q̄ sicut dicitur. i.
Cor. in. **S**apientia huius mundi
stulticia est apud dñm. **I**sta mul-
er. i. aduocati et sapientes huius
mundi. in fronte. i. publica fama
nomine et apparenzia sua. habent

scriptū vnu nomē cōe. q̄ dicuntur
babylon. i. pleni confusione et pec-
cato. mater fornicationū tre et ab
hominitō. q̄ vere ab istis ma-
gisteris et aduocatis. quasi a ma-
tribus principalibus prouenerūt
mūdi fornicationes. ab hominitōes
falsa cōsilia praeue consuetudines
cautele et malicie. quas isti semi-
nant circunquaç. omnia fuit ab
hominitua apud deum. **P**saye.
Ixvi. **A**mīna eorum in abhomina-
tōibus suis delectata ē. **E**t isti p-
certo fuit ebri sanguine martiriz
ihesu. **M**artires ihesu fuit paupe-
res qui in hoc mūdo sustinet mul-
ta mala. **I**storū ergo sanguine. i.
istorum substancialiter furent
tales ebri et repleti quia istū con-
tinue bibūt et hauriunt p exortati-
ones fraudes malicias et rapi-
nas. i. **T**essal. v. **Q**ui ebri fuit no-
ste ebri fuit. et maxime apparēt
ebri. i. sine sensu. q̄ coiter in mor-
te deficit talibus sensus. ps. **T**ue-
bati fuit et moti fūnt sicut ebrius
et oīs sapiētia eoz devorata est.
Ista mulier. i. iste persone pollet
hodie tanta gloria temporali. q̄ oī-
nes hōes de eorum prospectatibus
admirātur. **S**ed vere doloro-
sus sequitur sibi finis. q̄ dicitur
q̄ bestia que eos forfabit. i. malit
principes talium fautores. de abisso
venient. et tū in inferū vadūt.
de abisso. i. de dyabolica inspiratōe
v̄l symoniacā promotōe v̄l violē-
tie oppressiōe. facti fūnt p̄ n̄cipes l̄
platī. iuxta illud. **O**see. viij. **I**sti
regnaueit sed nō ex me. p̄ n̄cipes
extiterunt sed non per spiritū me-
um. et ideo in int̄itū mortis

Et erne necesse est eos ire. **M**uli
er etiam i. iniquus iude x balliuus
vñ officialis vñ malus superior v
surarius vñ diues q̄tum m vita
sua se glorificauit a i. delicens fuit.
tm̄ dabitur sibi in inferno tormento
tum et luctus. **O**see. nij. **G**loria eis
eius in ignominiam mutab. **N**az
in una hora sc̄z in punto mortis
corporalis venient plage eius. i. e
terna damnatio fames sine sati
ratione. luctus sine consolatione.
mors sine curatione. ignis sine ex
tinctione. **F**uerunt enim in hac
vita famelici per avariciam. lugu
bres per malā tristiciā. mortui p
igriacā. igniti et inflamati p ira
cūdiam. ideo mentis eis infligit
perpetuo fames. luctus. mors. et
ignis. et hoc q̄ magnus est dñs
q̄ ipsos iudicat et condemnat.
Ezech. xnn. Quatuor iudicia mea
a pessima. gladium. famem. besti
as malas. pestilentiam. immittat
in iherusalem. **B** **V**ñ dic
ad leā q̄ ista mulier est metrix
luxuriosa quē moratur sup aq̄s
delicarum. que fornicatur cu; re
gibus. i. cum clericis et religiosis
qui habet alios regere. cuius vino
. fallacitate quasi ones habitato
res terre vel prie inebriantur. et
tales sunt induite auro et purpu
ra. et ceteris p̄ciosis vt magis al
licitant intuentes. a in frontibus
talium pro certo scribitur nomine
suum. q̄ vere quilibet p̄ legece i
fronte. i. in apparenzia istarum q̄
ip̄se sunt babilon. i. digne confusi
one. matres et nutrices fornicati
onum et abominationum. **I**be
nij. **F**rons mulieris metetis fac

ta est tibi et noluisti etubescere.
Ista etiam mulier qñiq̄ habet be
stia que portat eam i. aliquam ve
tulam maquerellam. que est eius co
filiatrix. q̄r cōiter tale opus n̄ fit
n̄ mediante aliquo faute. et is
ta p̄erto est plena nomimibz blas
phemie. q̄r tales mediatrixes h̄nt
nomen vile. turpe. et infame.
Finaliter autē bestia et mulier. i.
mediatrix et merec̄x vadūt in īte
ritum mortis. et q̄tum habueit
hic de gloria et delitns. tm̄ h̄ebūt
ibi finalit̄ de tormentis. i. **M**ach.
. **S**c̄dm gloriam eius multiplicata
est ignominia ei⁹. **C**

Idit iohannes mulerez su
per bestiā suā eq̄tate. et illā
bestia h̄ebat de ce cornua. sed dici
tur q̄ ista cornua occiderūt illam
mulierem fornicariā. et desolatā
eam fecerunt. et carnes ipsius co
mederunt. et ipsas ignibus cre
mauerunt. **M**or. **I**sta
mulier est iudex aduocatus forni
carius et variatus. scilz acceptor
munecum et psonaz. qui a besti
a. i. a malo p̄lato sustinet et moue
tur. sed vere accidit q̄ cornua if
tius bestie. filii vel successores
prelati p̄ncipis q̄ ab eo oriun
diūt et psecunt illā mulierem. i.
talem malū pat̄s sui consiliariuz
et iusto dei iudicio opanite ip̄hiq̄
iuxta sua demerita p̄ciēte. qñiq̄
talē de paupant et denudat. a fa
ciūt desolatū. et carnes ei⁹. i. vxo
rēs a filios post ei⁹ decessū cōedūt
p̄ rapinas. a eos cōburūt et p̄ di
uerfas t̄bulatēs trucidat et affli
gunt. **S**epe enim accidit q̄ illo s
quos p̄s dixerat. filii psequūt
R **n**

et carnis sue temporalis substa-
tie faciantur. ¶ **D**icitur
¶ mulier est dyabolus vel atque ipse
ad quem reges. mundi rectores
formantur et iunguntur per pec-
cata. quia iste est qui super aquas.
mundane prosperitatis sedet et
pervertitur. iste equitat bestiarum. i.
hominem peccatum bestiale et
carnalem. qui pro certo fit cornu-
tus per superbiam et elationem.
fit etiam hominis plura capita per ob-
stinationem et cervicis statem. dicitur
etiam coccineus per sanguineam
carnalitatem. **I**ustum ergo equum
dyabolus et ducat eum per loca de-
liciarum et diuinarum iuxta arbi-
trium voluntatis. **I**sta etiam mul-
ier dyabolus vel atque ipse habet in ma-
nu sua poculum aureum sacram
scripturam quam ipse optime ex-
ponit. **V**ecipit amē ipsa tunc erit
plena immundicia et abominatio-
ne peruersa et heretica exposicio-
ne. **V**el poculum est dyabolica tempta-
cio. qua ipse mebeat peccatores.
ideo dicitur babilon mater forni-
cationis et abominationum. quia
dyabolus est mater omnium ma-
lorum. isti sunt et bestie sue. i. pecca-
torum sibi obedienti dabatur mter-
tus. fames ignis luctus. **L**uet
que fecit omnia. nec tamen osuinet
Job. xx.

Capituli de cimūoctauū

a

Dicit iohannes quandoque
angelum descendenter
de celo habente clarita-
te dei. et terra illuminata.

nata est a claritate eius. qui clā-
mavit vox magna. **C**ecidit babilo-
nistae magna. et facta est habitatio
demoniorum et aucto odiā omnis
spiritus immundi. et volucris in
munde. **E**t cum ea fornicati sunt
omnes reges. et dominos mercato-
res terre de virtute diuinarum e-
ius divites facti sunt. **E**t ideo co-
fuit alia vox que venit de celo.
dicens. **E**xite de ea popule meus
ne participes sitis delicatus eius.
et de plagis eius non capiatis. q.
peruenient usque ad celum pecca-
ta eius. et recordatus est dominus
iniquitatum eius. **A**pocalipsis.
xvii. **M**ox **A**ngelus iste signat christum seu perfec-
tos viros predicatorum. qui de ce-
lo. i. celesti ordinacione mittuntur.
isti pleni sunt claritate. i. lucida di-
rectione. vel claritate. i. apparētie
honestate. **I**deo tota terra. i. tota
patria illustratur claritate sicut
exemplorum et documentorum.
Luce. primo. **I**llu minare hys qui
in tenebris et in umbra mortis se-
dent. **I**sti ergo clamant alta vo-
ce quod babilon. i. mundus recedit et
corruerit a statu et rectitudine ve-
ritatis. facta est habitatio demo-
norum id est crudelium auarorum
et raporum. et spiritus immuni-
di id est immundorum et luxuri-
osorum. et omnis volucris in
munde id est sublimum et super-
borum. quia quemadmodum dic-
tur **J**ohannis. secundo capitulo.
Omne quod est in mundo. aut
est concupiscentia carnis. aut
oculorum. aut superbia vite. **N**on
reges terre et mundi principes qui

alios habent regere. vñ etiam clerici et religiosi. cum ista ciuitate cum mundo formicantur. se ei co*m*iscendo et de eius negotijs occupando. Mercatores ergo et opera*r*ij in ista ciuitate. lucris et diuinis fuit ditati per avariciam. et ideo sequitur consilium. Exite de ea se*z* ipsam contempnendo mentaliter. vñ religionem intrando corporaliter. et ne sitis participes deliciarum ei*z*. ne in viens et peccatis maneat*s*. ne plagis ipsius et damnationibus peatis. qm̄ p*c*ata ei*z* ad celum ante dñm astenderūt. ita q*p* necesse habet recordari deus iniquitates eius. et eos rigore iusticie vidicare. ¶ **H**abat quedam mulier mercatorum circundata auro et lapidib*z* preciosis et diuini*s* infinitis. cui*z* qua reges terre formicabantur. et de cuius diuini*s* negotiatores tenebantur. que tanta gloria pollebat q*p* ipsa dicere videbatur sedeo ut regina et vidua non sū. et luctum non videbo. Sz q*p*tum se glorificauit in deliciis tantum datur ei tormentum et luctus. nā una hora veneit iste plage mors luctus fa*s* ignis. et ignibus est succensa. Et dicitur ibi q*p* reges qui cum ea fornicati sunt. et mercatores qui ex ea sunt ditati planixerunt et doluerunt. de longe autem steterunt pretimore videntes sumū incedon eius. Et dixerunt. ve ve ciuitas illa magna que amita erat bisso et purpura et cocco deauata auro et lapide precioso et margaritis. quomō in una hora destruente sunt tante diuicie. ¶ **M**ota

Mulier ista. vel ciuitas signat eccliam vñ religionem. que dicitur mulier quasi mollis aer. ista debet esse mollis per benignitatem. aer etiam per conscientie puritatem. dicitur ciuitas quasi ciui*z* vnitatis per concordie vnitatem. Ista dudum amita erat bisso. et castitatis puritate. purpura. et martirum seu constancie stabilitate. cocco. et ardenti caritate. auro. et sapientie claritate argento. et eloquence venustate. margaritis. et sanctorum virtutum et honorum multiplicitate. lapide precioso. et oīmoda sanctitate. Ideo tunc poterat dicere. sedeo ut regina vidua non sū. q*p* vere ecclia et religio antiquus sedebat. q*p*escerbat. regnabat. et principabat. et hoc q*p* tunc vidua nō eāt. q*p* sep̄ erat sponsata proprio viro suo sc̄ deo et bono prelato. ideo non patiebatur luctum nec desolationem. Sed quid. pro certo hodie potest dicere ecclia vel regio illud. n. Regum. xiiij. Vidua mulier ergo sum. mortuus est enim vir meus. quia viri ecclie id est boni prelati mortui sunt. et ideo ista mulier est formicaria. quia reges terre id est prelati moderni cum ea fornicati sunt. quia non sunt proprii viri sui. q*p* tot sunt viens intenti q*p* digni non sunt ei copulari et coniungi. ¶ Mercatores autem sunt illi qui per symoniam emunt ecclie beneficia ut ditentur. Et breuitate ita fuit q*p* quantum habuit antiquitus ecclia in deliciis honore et gloria tantum habet hodie detulationibus et dolore. Nam in

hodie veneant plage eius scilicet
luctus per recordationem prece-
tate prosperitatis. **F**amēs peni-
tie et paupertatis. quia hodie au-
fecunt sibi prīcipes bona tempo-
ralia. **M**ors quia caret vita gra-
tie et deuotiois **I**gnis. **i.** ardo: tri-
bulations. vel famēs auaricie et
ambitionis. **E**t quia ecclēsia tan-
ta hodie patitur reges formicari.
mali prēlati. et negotiatores. **i.** si
momacē promōti ī ecclēsia hī tī-
ment hodie videntes ecclēsias sue
cumbere. lugent etiam et cōtristā-
tur dum desolationem ecclēsiae
plantur. de longe tamen stant.
quia nullus est qui appropiat
ad pugnandum pro ecclēsia con-
tra prīcipes et tirannos **P**eteus
autem a longe sequebatur ut vi-
deret finem. peteus dico. **i.** cleric⁹
peteus tamen non fuit a longe ī
mensa ī cena. sic nec prēlati nec
cleric⁹ sunt longe quando debent
capere fructus v⁹l prebendas. **p⁹**
Amici m̄ ei alonge steterunt. **H**o-
die potest dici quod seq̄utur de ec-
clēsia. **V**e ve ciuitas magna. ve
dico temporaliter quo ad penam
ve dico spiritualiter quo ad cul-
pam. ve dico ciuitas magna que
bilio puritatē dudum fuit oper-
ta. auro sapientie. argento eloquē-
cie. purpura fieritatis. cocco cari-
tatis. et lapidibus omnimode sa-
ctitatis. **E**t quare ve. quia certe
hodie sunt īstitute tante diuītē
Job. **vicesimo.** diuītias quas de-
uorauit euomet. et de vētre ei⁹
extrahet ea s deus. **¶ C ¶** **V**el
die q̄ ista mulier potest signare
mundi diuītes. qui fulgent auro

lapidibus et diuītis ifimis. glo-
ria. prosperitate etiā corporali. q̄
quādoq̄ spoliantur gloria sua. et
remiue ad magnam paupertatē
famē et luctum tribulationem
īfortūm et tormentum. **E**t
tunc reges. **i.** prīcipes et prēlati
qui prius ipsos sustinebant et fo-
uebant. et se eis commiscebāt ab
eis consilia petendo. vel eos guber-
nando. nēgociatores. **i.** noti et fa-
miliares. qui ab eis et per eos be-
neficia diuītias et officia obtinu-
erunt de lōge stant. nō curantes
amplius de ipsa. vt ipsi adiutori
ū p̄st̄t. lugent tamē et desolant.
et quādoq̄ r̄tēba lugubria dicit
sed illud est totum. quia nullus ē
qui sibi manum porrigit adiutori-
am. sed dicunt. **V**e re ciuitas il-
la magna. magnum dampnum ē
īnquit de isto īfortū. **Vñ treñ**
i. **N**ō ē q̄ cōsoleſ eā ex oib⁹ caris
eius. **¶ D**

Dicitur q̄ mulier meretrix ci-
uitas babylonica qñ cēdit
et corrūt. non habuit amplius
diuītias quas prius habebat. **V**n-
de dicitur q̄ ipsa perdidit aurum
et argentum. lapides preciosos
margaritas. bissum. purpuras.
sericum. coccum. lignum. thus.
ebur. ferrum. es. marmor. cyna-
monum. aronata. vnguentum.
vīnum. oleum. similam. triticūz
copiam armentorum. ouium. e-
quorum. redarum. mancipiorum
et pomorum. et breuiter dicitur
q̄ omnia desideria sua recesserunt
ab ipsa. et ipsa succensa est ig-
ni. et timuerunt omnes qui
navigabant qui videbant locum

incendijs eius. Celum autem et sātti exultaerunt de eius destruc-
tione. q̄ ipso cruciauerat dum
durauerat. ¶ **Moraliter.** ¶
Ista mulier signat mundi sapie-
tes et diuites. qui pro certo quā-
do corrūnit in infernum per mor-
tem. tunc isti perdunt omnia p̄-
p̄era. perdunt enim aurum mūda-
ne sapientie. argentum eloquen-
cie. lapides et margaritas. i. copi-
am amicorum. nam amici carna-
les nō possūt nec volūt eos uiua-
re. spirituales scilicet sancti qui
sunt in gloria ipsos contempnūt
et abhorent. **Trenorū.** Omnes
amici eius sperauerunt eam. et fa-
cti sunt ei imīci. Item ibi nō ē
bissus puritatis. purpura digni-
tatis que est vestis regū. sericū
honestatis de quo fūt pamenta.
occus caritatis. lignum thymum
qđ est imputribile constancie et
firmitatis. Cessabit etiā ibi ebū
exterioris pulchritudinis es tesō
nās misericordiæ celitudinis. fer-
rum crudelitatis. marmor durūz
fortitudinis. cynamomum et aro-
mata populuz famositatis. vñ-
guenta et thus. i. lemitas et suau-
tas laudis et adulatioñis. vñuz
et oleum mūdane consolationis
simila et trāticum. i. abundan-
cia corporalis delectationis. et o-
ues boues equi rede. i. habudacia
temporalis facultatis. Et breue
omnia desideria eorum q̄cqd habe-
bant de bonis gratuitis et fortu-
itis cūcta perdunt. q̄ sic dicit.
Tren. i. **O**manum suaz misit hostis
ad omnia desiderabilia eius. **O**ma-
num suam misit. potestiam et sen-

tēiaz. hostis. i. deus q̄ odio habet
om̄s peccatores ad om̄a deside-
rabilia eius. Et sicut supra in eo
dein caplo. Om̄s persecutores ei⁹
apprehenderunt eam inter angu-
stias. Et plus etiam q̄ ip̄i succē-
si sunt ignis inextinguibili. Celuz
autem et sancti populi. a tota cu-
ria celestis de hoc nō tristatur s̄
letatur. q̄ diuinam sententiam
approbat. et de rigore iusticie de-
um laudant. et maxime letatur
de damnatione illorū q̄ se et ali-
os dum viuerent cruciabāt. **Sap̄**
v. **S**tabunt iusti in magna con-
stātia aduersis eos qui se angu-
stiauerūt. Ideo v̄e nos q̄ nauiga-
mus per hoc mare magnum. de-
bemus timere locum incedij isti-
us sc̄z dampnationem istorum.
fumum. i. inflictionem suorū hor-
ribilium tormentorum. et caue-
ne in simile periculum incidam⁹.
quia pestilente flagellato sapien-
tia erit prouidus. **Sap̄e.** v. Vi-
dentes ergo turbabuntur timore
horabili. **Sap̄e.** v. ¶ **V**l' expo-
ne de ecclēsia que videtur hodie q̄
si dampnata et quasi corruisse et
omnibus supradictis videtur ca-
tere. ¶

Idit iohannes angelum vñū
q̄ habebat vnum lapidez mo-
latem et misit in mare diēs. Doc-
im̄etu mettetur babilō illa mag-
na. et ultra nō inueniet. Et vox
cythareorum et musicorum nō
erit amplius in ea. Vox mole. et
vox spōse nō audientur in ea am-
plius. et lux lucerne nō lucebit
amplius in ea. ¶ **Mor.** ¶
Sic v̄ce quando angelus crastus

R nn

proiecerunt in mare. i. in peccatoēs
amatōs. lapidem molatēm. i. du-
eam sententiam. et pondus eter-
ne dampnatiōnis que ipsos in ī-
ferno moleat a steret in tormentis.
Tunc sc̄z in die iudicij postq̄ fue-
tit fulminata sententia. babilō. i.
reproborum congregatio impetu-
ose et cito mittetur in īfernū.
vbi non est vox cythare. i. leticia
alicuius canoris aut vox mole. i.
pamis deliciātus. i. delectamentum
alicuius saporis aut vox sponsi. i.
coniunctio alicuius amoris. nec
lux lucerne. i. limpitudō alicuius
splendoris. q̄r auferet ab ip̄hs lux
sua. **Iob. xxxviii.**

Capitulum decimum nonū. **¶ 2**

Agnata mulierē mēre-
trice. facta est in celo
leticia magna. et qua-
tuor animalia et vigī-
ni quatuor seniores dixerunt alla.
Et audita est vox quasi aquarium
multarum et tom̄trorum dicēti-
um alsa. Et hoc q̄r iudicauit domi-
nus de mēretrice magna q̄ corru-
pit terrā. et vindicauit sangu-
inem seruorū filiorum de māmb⁹
suis. **E**t dicitur q̄ laudez dice hāc
de o pusilli et magni. q̄ regnabit
deus noster in perpetuum. et ve-
nerūt nuptie et vxor agnī pauit
se. et datum est illi ut coopiat se
bisso candido et splendido q̄ sunt
iustificationes sacerdotum. et procla-
matum est sc̄ptum et edictum il-
lud sc̄z beatī q̄ ad cenam nuptiarū

agni vocati sunt. **A**pocalip. xix. **¶ 1**
Olor. **S**ic vere q̄n mulier
meretrice i. congregatio reprobo-
rum erit dampnata et iudicata i
iudicio tunc animalia quatuor i.
euangeliste. seniores. i. prophete
et patria r̄chē. et sunt in magna le-
ticia et consolatione. tunc enim
nes beatī alta voce dicent alleluia.
et pusilli et magni laudabunt de-
um. de us similiter regnabit in e-
is īfernū. **I**saye. li. **G**audium
inuenitur in ea. gratiarum actio-
vox laudis. **I**psi enim beatī gaude-
bunt de iustitiae impletione. de ma-
lorum dampnatiōe. de sua salua-
tē. et de sanguinis cruciati et pe-
ne bonorum vindicatiōe. **T**unc enī
erunt nuptie agnī. i. consolatio et
festivitas sempiterna. **V**bi agnī^{uxor}. i. ecclīa militans tunc traum-
phans. erit pata et ornata dotib⁹
anīme et corpīs. operta bisso splē-
dido. i. eternā glorie claritate. et
candore puritatis iusticie et sancti-
tatis. **E**t tunc verum erit decte-
tum dei. q̄ beatī erunt qui ad ce-
nam agnī vocati sunt. quia beat⁹
q̄ manducabit panem in regno
dei. **Luce. xiii.** **¶ 2**

Dicit iohānes celum aptum.
et ecce equus albus. et qui
sedebat super eum weabatur fide-
lis et verax. et cum iustitia uidi-
cabat et pugnabat. et oculi eius
sicut flamma ignis. et in capite ē
ius multā diademata. habens no-
mē sc̄ptum quod nemo nouit ni-
si ipse. et vestit⁹ erat veste aspa-
sanguine. et vocabatur nomē ei⁹
verbū dei. et exercitus qui in celo
sunt sequebātur eum in quicq̄ alib⁹

vestiti bisso albo et mūdo et in o
te eius gladius ex vtrāq parte
acutus. et in ipso percutiebat gē
tes. et cegebat eas i virga ferrea
et hēbat scriptum in femore suo
rex regum et dominus dominan
tium. et ipse apprehendit vtrāq
bestiam. et misit eam in stagno
ignis et sulphuris. // **M**oz ¶
Iste qui sedebat super equū albū
signat virtum perfectum et bonū
prelatum. p̄incipem seu regem.
ille enim debet habere equum al
bum. i. corpus mundum et imma
culatum et castum requis em̄ cor
pus signat. **P**saye. xxix. **E**q eo
rum caro et non spūs. **I**ste debet
esse fidelis in commissis. verax in
promissis. iustus in iudicandis.
fortis in dimicando contra malos
et auersarios ecclae et contra dy
abolū resistendo. **p̄s.** **I**uste iudi
cate filii homī. Oculi eius. i. intel
lectus et mens debet esse sicut flā
ma ignis per clauſimam disre
tionem. **I**n capite autem. i. mēte
debet habere multa dyademata. i.
multimodam virtutem et perfec
tionem. quib⁹ anima eius debet
esse coronata et ornata. q̄ in capi
te eius corona stellarum. xij. hi
pra. xij. **N**omen istius. i. sua perfe
ctio. sua fama. suaq̄ bonitas. de
bet esse tantummodo sibi nota q̄
non debet alijs propalare. nec per
fectionem suam p iactātiā et ipo
crasim declarare. sufficit em̄ sibi
q̄ solus sciat. **P**rouer. xxv. **S**e
cretū extraneo nō reueles. et **P**
saye. xxnn. **S**ecretum meum mi
hi. **V**estis tantū. i. exterior appare
ntia debet esse aspersa sanguine q̄

vere sanguinis penalitas et pas
sio xp̄i detet in conuersatione cu
uslibet relucere p penitentia et
maceracionē et passiōnē cōpassio
ne. **V**l sanguis. i. pena labor et
misera aliorū detet p cōpassionē
ipsū m̄tingere. et eius affectū do
loribus colorate. **P**saye. lxij. **A**f
perfus est sanguis eorū super ves
timenta mea. **E**tiam dicit q̄ is
te debet habere bbū dei p septuē
p̄dicatō em̄. q̄ sicut verbū de cla
rat mentem. sic iste p̄dicando de
bet mente et voluntatem dei cui
libet declarare. **E**t si talis fuerit. ra
tionabile est q̄ exercitus celi. i. col
legium. cōuentus. ville. patres
sibi subiecte sequātur eum p obe
diā; et imitationem. **E**t ceterē per
sonē infirme et imperfecte et ma
xime subditū sui. sequantur eum
in equis albīs. i. in corporib⁹ pu
ris et mundis eum imitando et
sibi obediendo sup̄ea. xni. **V**n se
quuntur agnum quoq̄ ierit.
Iste ergo debet habere i ore gla
dium bisacutū. i. auctoritatem
iudicariā verborū. et sētentia iu
diciatiā bis acutam sc̄ vnā ad se
uere pumēdū obstinatos. aliā ab
bemigne castigādū peccates. // **V**el
gladiobiceps ē vtrāq testamētū q̄
plat⁹ deb̄ hē. et ideo talis deb̄ p
cutere et regē virga ferrea. i. du
ra correctō ferre gētes et ipios
sine lege viuentes. **V**nde ipse de
bet calcare torcular vim furoris
domini. hoc est dictu q̄ ipse dēt ef
se minister et executor furoris. i.
iusticie diuine contra malos. **P**
saye. lxij. **T**orcular calcaui solus
et cetera. // **C** ¶ **V**el alit dic

q iste est xp̄s. cuius equus. i. te
ata virgo v̄l propria caro fuit al
ba et immaculata. vestis eius. i.
humamitas fuit sanguine madi
data. exercitus celi. i. angeli et xp̄i
am sequuntur eum honorando v̄l
obediendo. **V**el exercitus. i. iudei
et gentiles fidem eius credendo se
quebantur in eq̄s albis innocentia
am baptismalem acquirendo.

Iste h̄et gladium. i. duram et bi
cipitem sentenciam sc̄z corpus et
animam condempnando. et ipse
calcat et pavit gentes et impios
sine lege viuētes patris iudicaz
ex equēdo. **E**t iste est fidelis verax
iustus et verbuz dei. cuius nomi
nullus prope scit nisi ipse. q̄ h̄et
dyademata. i. dignitates sumitas
et ē rex regū et dñs dñantiū. **D**

Doucēt quodam angelō be
ato iohāni voluit ipsum pro
nus in terra adorare. sed dixit ei
angelus. vide ne feceris. cōseru
enim tu⁹sum et fratu⁹ tu⁹. **r̄c.**
Dicat at. Gene. xviii. Qd abrahā
vidēs tres angelos adorauit.

Mor. **I**n hoc attende
nobilitatem humane conditionis.
nam āgelus vidēs naturam hūa
nam deificatam verbi incarnatōe
et ex hoc totam naturam nobili
tatem tiniuit noluitq; ab homīe
adorari. **E**t tñāte xp̄i aduētum p
mittere videbatur. sicut in abra
ham est ostēsum. quādo tres āge
los adorare voluit. qd ipsi p̄mis
erūt. **E**

Tdit iohānes quēdam āge
lum stantem in sole. q̄ v̄ce
maḡ clamabat cūctis aubus v̄
latibus per medium celi. q̄ cōgre
rūt.

garētur ad cenam agm̄ dei. vt
māducārēt carnes regum tabu
notum et fortium. equorum et
sedētium in ipsis. et carnes hom̄i
liberorum ac seruorum et pusillo
rum ac magni cum. **M**ora
Iste āgelus est xp̄s. q̄ stat in sole
in splēdore glorie eterne. in qua
vemēs ad iudicium. apparet fa
cies eius sicut sol lucz in virtute sua
Iste enim in iudicio clamabit et
aduocabit voluctes celi. i. demōes
vt ibi cōueniat ad cenam dei. i. ad
diem iudicii. vbi carnes que latēt
sub veste id ē animas que latont
sub corpe. fortium et tribunorū
i. impiorum principum et supio
rum. equorum. i. mulieruz corrup
tarum. suorum sessorum luxurio
sorum. seruorum. i. malorum reli
gioz. magnorum. i. diuītum
auatorum. pusillorum. i. malorum
pauperum et mīnorum. perpetuo
etuiuent et manducēt. **D**eutero.
xxxv. Dentes bestiarum mittam
i eis. et deuorabūt eos aues mor
fi amarissimo. **D**entes em et mor
fi auīum. signant immanitatem
dyabolice crudelitatis que damna
tos lacerabit. **F** **V**l d̄ie q̄
āgel⁹ q̄ se debat in sole. i. in mūda
ne glē splēdore. ē magn⁹ p̄ncips
platus. ipius tñ et raptor q̄ sep
secū vult h̄ie aues q̄ volat p celuz
i. vitros suplos. fideles et rapto
res. tales facūt de domo et fami
lia sua. et t̄les iniquos secū facūt
cōuenient ad cenas festa et solatia
dom⁹sue. **S**; ad quem finem. cer
te ut ipsi comedant rapiant exco
rient atq; vastent carnes. i. tem
pales substancias illorū de terra

sua· magna deum sc̄; pusillorū· ser-
uorum· tribunorum i. subditoru-
m̄ vasallorum· et fortium· i. diuitiū
agricolarum· qui ex fortitudine
laborum h̄nt illud quod habent·
Et breuiter tales inqui raptoēs
et superbi non tenentur i. officio
principum et magistrorum· nisi
ut diuitias et munera extorque-
ant pro magistris· sicut nec falco
mittitur nisi rōne prede quam p-
curat magrō suo· Gene. xxvii.
Psaac diligebat esau eo q̄ de re-
nācōe ei⁹ rescebat. ¶ G

¶ Idit iohannes bestia et re-
ges terre et exercitus eoru-
z congregatos ad faciendum bellū
cum illo q̄ sedebat in equo albo et
exercitu eius· et apprehensa ē bes-
tia et pseudo propheta q̄ fecit sig-
na q̄bus seducbat eos q̄ accepe-
rant caracterem bestie· et q̄ ado-
rauerunt imaginem eius· et mis-
hi sunt in stagnum ignis ardētis
et sulphuris· et ceteri occisi sunt
gladio q̄ ex sedentis ore procedit
et omnes aues saturate sunt car-
nibus eorum ¶ Mor. ¶ Ista
bestia est dyabolus· reges terre
et exercitus eorum sunt mundi
diuites et potentes et eoru- fami-
liares iudices q̄ mundum regūt
et regnant· isti pugnant et cōtra-
dicunt contra sedentem i equo al-
bo· i contra crustum· q̄ in equo i.
in corpore albo mundo habitat et
moratur et contra exercitū eius
i. cōtra illos q̄ sunt boni et iusti·
q̄ bonum contra malū est et cōtra
vitam mors et contra virū iustū
peccator. Ecc. xxxiiij. Sed vere fi-
naliter i morte et iudicio bestia et

fui rēges et ei⁹ exercitus i. dyabo-
lus et mundi diuites cū suis imita-
torib⁹ apprehendēntur et i stagno
ignis i. in habundātā ifernaliuz
tormentorum ubi est ardoz et ig-
nis inextinguibilis· sulphur et fe-
tor intolerabilis intētentur· ec-
gladio sue dute sententie ferient
et ab auībus teli i. a demonib⁹
vorabuntur· vel auībus i. ab an-
gelis dei sententie executoribus
damnabuntur· et maxime pseu-
do prophete i. illi q̄ bestiam diabo-
lum faciunt adorari scilicet illi q̄ ali-
os incitant ad peccatum· q̄ sicut
dicitur· Roma. pmo. Non solū q̄
talia agunt digni sunt morte· sed
etiam h̄n q̄ consentiunt facientib⁹
¶ Vl dic q̄ bestia est atixps
propheta signat suos apostolos·
reges et exercitus sunt fui se-
quaces et eum recipientes· q̄ omnes
igne sulphure ardore fetō et gla-
dio· et diuīne sententie rigōē dāp-
nabuntur· et auībus id est demo-
nibus deuorandi ppetuo exponē-
tur.

¶ Capl'm vicesimum ¶ A

¶ Idit iohānes quedam
angelum descendēntē
de celo habētem clauē
abissi· et habebat cathe-
nam magnam i manu sua · et
apprehendit draconem serpente;
antiquum qui est dyabolus· et
ligauit eum i abissum per mille
annos· et signauit super illuz ne
seducat ampli⁹ gētes ¶ oportet

ipsum modicum solui. Et vidit iohannes sedes et sederunt super eas et iudicium datum est illis. **Apo.**
xx. // **O**r **S**erpens iste est fraudulentus usurarius ad uocatus. ut aliquis avarus et diues. qui est serpentinus tortuosus maliciosus venenosus dyabolus et satanas. aduersarius omnibus cibibus et vicinis quod manus eius contra oes. **Gene. xvi.** Qui etiam benedicitur antiquus. quia tales iniqui ut communiter dui vivunt. Angelus autem testamenti est christus qui de celo descendet ad iudicium in valle iosaphat. et iste pro certo habebit clauem abissi. potestatem claudendi et aperiendi infernum. qui dicitur abyssus. sine bisso et sine candore lucis et puritatis. illud enim claudit bonis et apertus malis. s. in. **V**abet clauem mortis et inferni. qui claudit et nemo apertus. **I**ste etiam habet cathe naem. potestatem ligandi et carcerandi et eternis vinculis condempnandi. **I**ste finaliter apprehendet istos dracones et serpentes. auaros et cupiditate inflammatos. tortuosos. et maliciosos. pauperum aduersarios et nocios. ligabitque eos in carcere infernali per mille annos. per temporaliora usque ad iudicium. et signabit super eos sigillum scilicet eterne damnationis ipsorumque includet. ubi nullus poterit aptere. et hoc quid facit deus ut non educat amplius pauperes vicinos. quos suis falsis consilii fraudibus maliciis usurpis rapimis dum uiuerent seducebant. **Ps. xiii.** Corruisti in terram. quod vulne

easbas gentes. unde deinde per nos non relinquat deus uirgam peccatorum super sortem iustorum ut non regnaret. **M**in tamen iudiciorum venient et sedes in troni positi fuerint tunc recte tales modico tempore soluent et dum corpus resumperent et iudex iudicauerit. tunc statim in corpore et anima tales iterum ad supplicium rapientur et in eternis tenebris includentur. si inclusi hominem nullus est qui aperiet. **Job. xiiij.** // **B** **C** Vel dic quando christus descendit de celo per incarnationem tunc attulit secum claves et catenam. potestatem includendi et ligandi demonem. dracones antiquum. luciferum. quod etiam fecit in passione ut non seducat homines sicut prius. iste tamen iterum soluetur scilicet tempore atque Christi secundum aliquos. sed illud erit modicum scilicet quod per tempus et temporae et dimidium temporis. et tunc usque iudicium durabit. sed statim factio iudicio perpetuo reclusus erit.

O **C** Iatur hic quod postquam sedes posita fuerit et iudicium factum fuerit illi qui de collati sunt propter testimonia iste sunt. et qui non adorauerunt bestiam. nec receperunt imaginem eius. vel eius caractorem in frontibus suis et in manibus regnabunt cum christo per mille annos.

// **M**oraliter **C** Sic vere factio iudicio decollati propter ihesum. id est martyres. qui non adorant bestiam. id est qui non obediunt carni proprio. id est virgines et continetes qui imaginem

mundane prosperitatis nec cara
ctem dyabolice suggestionis re
cipiunt ut omnes sancti confessio
res. o mnes tales pro certo sunt
a uxpo regnatur.

Quoniam tunc soluetur sathanas
de carcere suo et exhibet et seducet
gentes que sunt super quatuor agu
los terre gog et magog et congrega
bit eos in prelium. et ascendet
super latitudinem terre et circui
bit castra sanctorum et ciuitates
dilectam. Et descendet ignis de ce
lo et devorabit eos et diabolus se
ducto mittetur cum bestia in sta
gnu ignis et sulphuris. die et no
cte cruciatus. **M**or **G**og et magog qui sunt duo montes vel
sedm aliquos duo castra in Syria
orientali ultra montes rifeos. sig
nant duos status scz cleruz et te
ligionem. Et qui sunt super angu
los terce signat tercenos cupidos
et auaros. qui terrenis operibus
semper vacant. Sathanas qui ad
terram quinq; exit de inferno et veit
temptare fideles. iste dico exit ho
die et seducit illos qui sunt super a
gulos quatuor tre gog et magog
vel illos qui in mundo et in claustro
habitant. et illos qui inhabitant
per ambitionem et auariciam diui
tis et terrem. Nam tales
faciliter congregantur ad plius
qui faciliter tpaia surgunt prelia
lites. iugia. discordie et applica
tiones. Nam hodie tales auari qui
sunt quasi innumerabiles intelli
gunt ascendere super latitudinem e
re. et super lata et alta officia digni
tates beneficia claustralicia. secu

laria. **I**ste inuidit castra sancto
rum. bona simplicium et paupi
et iustorum. ciuitatem etiam dilectam
sacram religionem ecciam et a
liorum status circueunt et contur
bat ipsam tocludere volentes ver
bis. et iniurijs multis bonos gra
uant. **p**ro. **F**amem pacientur ut
canes. circuibut citate. Sed vere
finaliter ignis eternus infligetur
eis. de celo. et a celesti sententia et
divina. et de ceptor eorum. et dyabolus
in stagno ignis cum bestia
cum peccatoribus ponetur dire
perpetuo eradicandus.

Vel dic quod sathanas et aduersari
usest bilinguis verborum relator.
quo seducere et obloquere. tam
in gog quod in magog. et in mundo et
religione multi iniicem perh
erunt detrahunt et obloquuntur. **I**sti
encastra sanctorum. status bo
norum circueunt et explorando
insidiantur. et ciuitatem religio
nis ecclesie detractio ne lacerant
et pondantur. Sed vere finaliter sup
tales rebelles. detractores et litigiosos.
et super sathanam. et super
huiusmodi relatiorem ignis. et e
na dampnac de celo rem et et eos
domini dampnabit et eternis in cendis
fulminabit. **L**uke. xiiij. Ignem ve
mittere in terram. **V**el dic
int cetera quod talis sathanas sit
maliciosos baliuos. qui non cessat
contra ecciam principes conatare
qua propter iustum est eos in in
ferno igne finaliter interrare. **T**
Vel dic quod illi qui in claustro vel
religione vacant circa tpaia nego
cia. faciliter perit per discordias
et ignis per auariciam. terram volunt

ascendere per ambitoꝝ· castra circu-
eunt per sui ostētacem. ¶ **I**dit iohannes tronum can-
didum et magnum· et sedē
te super eum· a cuius conspectu
fugit celum et terra· et māre et
mors a infernus derunt mortui
os suos et steterūt mortui· et li-
bri apti sunt et iudicati sunt secū-
dum ea que scripta erant i libris
et secundum opa eocundem· et
allatus est alius liber vite· et qui
non est mūetus in libro vite sc̄p-
tus· missus est in stagnum ignis
et sulphuris. ¶ **M**or **T**ronus iste signat celsitudinē maiestatis
in qua xp̄s se debet qn̄ in iu-
dicio apparet· ita enim magnificē
remet q̄ a conspectu suo celus
et terra fugient· inq̄tū a statu et
forma p̄stina mutabūt· et transi-
būt ad sp̄m pulchritudinem Et tūc
māre· infernus· mors· et terra
dabant mortuos suos· quia mor-
tui resurgent ubiuncq̄ fuerint· et
stabūt in valle iofaphat in conspe-
ctu tromi· i conspectu iudicis no-
strī xp̄i. **V**nde apostolus. Nos o-
nes oportet manifestari ante tra-
bunal cristi· Et tunc libri· singu-
lorū conscientie apientur ita q̄ alē
in alterius conscientia intuebitur
q̄cqd lōm v̄l mali fecerit in hac
vita· et quicquid alij fecerūt dū
vixerunt· et sic sedz huius scrip-
turam et opa· merita et demerita
recipient iudicium omiuersi. **L**ib-
etiam vite· i secretum mentis di-
uine tūc erit aptus· et q̄ per p̄des-
tinacionem et p̄eacceptationem
m̄scriptus nō ē ab eterno necesse
habebit dāpnari et in stagno· i m-

habūdantia ignis perpetuis mē-
dys conflageari. **E**rod. xxxii. Qui
peccauerit michi delebo eum de li-
bro meo. ¶ **V**el dic a
conspectu iudicis· i. a consideratiōe
iudicii mors· i. fetidus et luxurio-
sus· mac̄· i. tumēs et fluctuos̄ fu-
perbus· infernus· i. insaciabilis a-
uatus debent dare vomere et con-
fiteri mortuos suos· i. vicia et pec-
cata· et libros conscientiarum api-
re· et a sacerdote iudicari· et pe-
nali condignam acceptare·
alioquā in libro vite· i. eterne ḡ-
tie non scribentur· et sic ignis per-
petuo cremabuntur. ¶ **I**Vel dic q̄ quando iudex habet a
te tronum mortuos suos· i. perso-
nas accusatas· tunc vere debet
facere q̄ libri aperiatur id est q̄
singulorum merita eluescant· et
secundum ea debet eos iudicare
Verumptamen quicquid appaēt
in libris id est in libellis et accusa-
tionibus seu p̄cessibz singulorum
ipse tamen a pte sua semp̄ debet
habere librum vite· i. conscientiaz
bene regulatam· equitatē· i. iusti-
ciam cum pietate et clemētia mo-
deratam· ut sic secundum merita
iudicet equaliter. **E**t nota q̄ istū
iudicem celum et terra fugit a co-
spetu eius· q̄a vere totū mūdū
solet tremere in conspectu iudi-
cis iniusticiam iudicantis. **J**u-
dex enim debet esse rigidus et au-
sterus in apparentia· mitis et be-
nignus in conscientia· ¶ **V**el dic q̄ liber est voluntas et amor
iudicis in quo omnis iudicand⁹
qui scriptus non fuerit per accep-
tionem et recommendationem

et munitum p̄sentacēm. necesse
habet m̄tū ī ignē. i. miseriā et
tribulaēm. et sine remedio cō
dempnati. quia si q̄s nō dederit ī
ore eoz q̄ppiam fuscitant sup eū
plūm.

Cap̄lū vīcesimūp̄mūm. // **A**

Adi inquit iohānes ce
lum nouum et terraē
nouam. primum enim
celuz et p̄ma ēra abijt
a māē iā no ē. **Apo. xxii.** // **M**or
Celū altū signat superiores. Ter
ra īfīma subditos inferiores. Ce
lum et ellatum signat ecclēsiā l̄
religiōem vbi stelle. i. clāce honest
te et discrete persone debent luce
re per doctrinā et exempla. Ter
ra autem signat seculares. Celū
ergo et terra sunt hodie noua. q̄z
omnes mundi status sunt hodie
innovati. et a bonis primis con
suetudinib⁹ immutati. q̄z vere
moderī status non videtur ēē il
li qui p̄mī. Primum enī celū et p̄
ma terra abijt. sed p̄certo mate
iā non est. i. q̄uis facta est talis
mutatio tamen amaritudo p̄mē iā
cessauit ī seculo et ī claustro.
p̄s. Quid est tibi mate q̄ fugisti
z̄. nunc enim mate. i. p̄ma. iorda
nis. i. deuocō cōfigerūt et defecēt
z̄. // **B**

Iohānes sublat⁹ ī spiritu
ī monsē magnū et altū
vidit quādam nobilem ciuitatē
ornatam cui lapide p̄cioso ita mē

sublatam q̄ lōgitudo latitudo et
altitudo erāt equales. Et erat ci
uitas aux munduz. deus erat lu
cerna. et templū ī ea non erat.
nec sol nec luna illi lucebat. qui a
lucerna eius est agnus. et porte
eius non claudebantur die ac no
cte. et nichil cōquīnatū itea
bat ī illam. // **M**or **C**iuitas
ista moraliter est vir pfect⁹ vel be
ata virgo. ista videtur ī mōte al
to. i. ī emīmētia sanctitatis. orna
ta est omni lapide p̄cioso. i. omni
gratia et virtute. Omnis lapis p̄
ciosus op̄mentum tuum. **Ezech.**
xxvii. Iste ergo plāt⁹ debet esse
mensuratus et adequat⁹ tempe
ratus et moderatus ī tabub⁹ di
mensionib⁹. sc̄z lōgitudine fidei
et ī altitudine spei. et ī latitu
dine caritatis. Est enim ī fide ne
cessaria mensura q̄z nō plus debz
sapere p̄sportet sape. **Roma. xii.**
In spe etiam ne forte spes dege
net ī presumptionem. Et ī carita
te ne amor forte exeat terminos
ad corruptionem. Et ideo tota ciui
tas. i. totus homo debet esse auāz
mundum. Et lucerna eius erit ag
nus. quia vere clara s. agnus et
scientia dei debet hōiem illuminare
et illustrare per spiritualem dis
cretionem. Debet habere cor mun
dum. et ideo nichil cōquīnatuz
id est nullum vicium vel pecca
tum debet m̄trare meum per ma
la opera vel consenſum. Deus eti
am debet esse templum suum.
quia nichil debet adorare vel cre
dere. nisi deum. Porte etiam e
ius sc̄licet voluntas et sensus de
bet ēē aperta ad recipiendū bonā

doctrinam et bona exempla. Aperte libane portas tuas. **Zach. xi.** ¶ Vel dic ad leam quod porta eius debet esse apta omnibus per hospitalitatem. **Job. xxxi.** Fons non mansit peregrinus. hospitiu[m] meus viatori patuit. Illud maxime habuit beata virgo. quia semper est aperta ad recipiendum ad misericordiam peccatores. ¶ C

¶ Vnde dic quod ciuitas ista est ecclesia vel religio. ubi debet esse ciuium unitas. que reuera debet esse ornata virtutibus. debet esse munda castitate. aurea caritate. mensurata discretione. et diuinis gratiis illustrata. cuius templum et lux detinet esse deus quia nullius alterius fidem vel sapientiam detinet recipere. cuius tamen contrarium faciunt moderni ecclesiastici audiendo leges. Etiam semper debet esse apta ad recipiendum fidem et patientiam peccatorum. Vnde est illud predictum. **Job. xxxi.** Fons non mansit peregrinus. Nullus enim qui natus vel symoniacus debet in eaz iterate nec ad eius officia promoueri. sed hodie per dolor venificatur illud. **Trenor. nn.** Vidi gentes ingressas sanctuarium tuum de quibus preceperas ne intraret ecciam tuam. dilata sicut vis ut cetera in precedenti. ¶ Vnde exponere de gloria eterna. ubi non in trax aliquis conquisitus ubi est claritas indefectibilis. ¶ D

¶ Ciuitas noua iherusalē quam vidit iohannes habebat munum magnum et altum. in quo duodecim erant porte. Porta quilibet duodecim habebat angulos

et nomina duodecim tribuum filiorum israhel in portis singulis erant scripta. et erat ciuitas in quadrato posita. et longitudo eius tanta erat qualitas et latitudo. Latera enim ciuitatis erant equales sicut dicitur. hic dicitur etiam quod duodecim porte. xii. margarite sunt per singulas singule porte erant ex singulis marginis. Illam enim quodam angelus cum arundine aurea mensurauerat et in suis portibus adequauerat. ¶

Mor. ¶ Per istam ciuitatem. id est ciuium unitatem ecciam intelligimus de qua. **Ps.** Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. Murus isti us ciuitatis signat fidem que est murus inexpugnabilis ciuitatis. **Luc. xxv.** Ego rogavi pro te ut non deficiat fides tua. Per duodecim portas intelliguntur. xii. apostoli et qui cum eis boni predicatorum et prelati. quod per eos portae dicte sunt quod per eos fideles nuntiari et abiutum ciuitatis. id est fidem ecciae intrauerunt. **Isay. xxvi.** Aperte portas et in gloriam iatur gens iusta custodiens veritatem. Margarite etiam quod sunt candidae et splendide confessores dicti sunt. per eos quod per castissimam et immortaciam caduerunt et per sapientiam splendiduerunt. vnde Christus dicit similis homini paternis querenti bonas margaritas. Per duodecim angulos intelligo duodecim articulos fidei. quia quilibet porta. id est quilibet bonus predicatorum vel prelator duodecim angulos habet. id est duodecim articulos fidei credit. Articuli vero fidei anguli dicuntur. per eos quod ipsis sicut lapidibus angulib[us] totius fidei igit[ur] sustinet

Iohue. nij. Elegit luit de medio al-
uei duodecim lapides durissimos
Per duodecim filios israhel et
per eorum nominā intelligo fidē;
veteris testamenti et omnīz pa-
triarchatū. q̄ pro certo et duo-
decim anguli et duodecim patrā-
chārum nomina m̄ portis sunt.
ad denotandum q̄. xii. apostoli.
et. xii. patrarche cum eorum se-
quacib⁹. xii. articulos fidei credi-
derunt. simulq; m̄ eandem fidem
et apostoli et patrarche conuene-
runt. Ideo tam apostoli q̄ patrā-
arche duodecim esse dicuntur pro-
eo q̄ eadem fides. xii. articulorū
ab ipsis creditur et habetur. **G**e-
Ne. xli. Duodecim frates vnius
patris filii sumus. Ista enim ciui-
tas ecclesie dicitur quadrata per
quatuor virtutum cardinālium qua-
deatūam. mensurata per debiti
regimini prēlaturez. dicitur ad
equata p̄ debitam iusticiam et cō-
fūram. q̄ pro certo latera istius
ciuitatis i. persone de be n̄t int̄ se
equalitatē habere. inq̄tu; pro
portionālit̄ debent sc̄dm menta a
m̄ gradu et m̄ statu inuicem con-
uenire. Dico ergo q̄ ciuitas eccl̄e
est muro fidei circuituca. p̄ q̄
tudor cardinales virtutes q̄drata
et ab ipso āgelo testamenti arun-
dine sue oculite dispōnis mensu-
rata. m̄ suis personis proportiona-
liter adeq̄ta. duodecim portas. i.
duodecim apostolos cum duodecim
āgulis. i. duodecim articulis fidei
habuit. m̄ quibus etiā nomina fili-
orum israhel. i. antiquorū patrum
fidem continuuit. et sic strāg fidei
noue et veteris testamenti simul

cōuenire monstrauerunt. Et sic
etiam xp̄s est iste paterfamilias
qui p̄fert de th̄zaro suo noua
et vetera. **E** **V**l dic q̄
ista ciuitas ē anima m̄ qua sc̄m
tellectus est rex et voluntas regi-
na. p̄p̄ls potētie sensitue. que mu-
rum diuine gratie et protectōis
continet. et. xii. portas. i. duo
decim apostolorū doctinas tenz.
duodecim āngulos. i. duodecim ar-
ticulos credit. et nomina duo
decim patrarchatum. i. sanctoru; z
patrum exempla per imitationem
ostendit. que per quatuor virtu-
tes est quadrata. per iusticiā ad e-
quata. per temperantiam debite
mensurata. **P**saye. xxxiiij. Exte-
detur super eum mensura. **V**l
dic q̄ āgelus qui mēsurat ciuita-
tem est bonus prelatus qui cum
mensura aurea. i. mendiane ius-
ticia et prudēcia debet habere eccl̄e-
siam sibi cōmissiam. et etiam s̄b
ditos mensurare et quātum pro-
ficiāt cogitare. vt sic possit eos
sc̄bz merita in officijs l̄ bñficijs p̄
mouere. **F**

Quietas noua ierlm̄ h̄ebat i
suis p̄tibus sc̄z orientali aq̄
lonati occidētali et australi duode-
ci portas. q̄ sc̄z ab oriente erant
tres porse. tres ab occidēte. et. **T**.
Mor. **S**ic v̄ere perfectus h̄o-
moralit̄ quatuor habet partes. i.
quatuor virtutes cardinales. sc̄z ori-
entalem que est ps lucida et hec
est prudēcia. aqlonarē que ē ps cō-
stricta et solidata hec ē fortitudo seu
constātia. occidentalem q̄ est ps
frigida et humida hec ē t̄pātia.
meridionalez que est ps feruida

L. i

hee est iustitia. Quia procereto ho
mo iustus seu ciuitas anime. seu
cordis religio. vñ ecclia debet habe
re prudentiam ad illuminanduz
tanq̄ orientem. fortitudinem ad
mala sustinendum tanq̄ aquilo
nem. temperantia; ad prosperis
bene vtendum tanq̄ occidentem.
iusticia; ad mala pumiendū tanq̄
meridionalem partem feruidam
et vrentem. Ezech. i. Apparuit
rota vna super terram habens q̄
tuor facies. i. quatuor virtutes car
dinales. Sed quilibet illatum p
tium seu virtutum habet tres por
tas. i. tres particulates virtutes
Quia orientalis prudentia habet
portam sapientie per quam intrat
noticia supiorum. portam sciencie
per quam intrat noticia rerum in
teriorum. portam consilij per quam
intrat noticia actuum et agibilium
exteriorum. Vnde prima Johā. v.
Tres sunt qui test monum dant
i celo. i. tres sunt virtutes que ex
lesti subministrant prudentie. vñ
de viro prudenti dicatur illud. n.
Negū. xxin. David sedet in ca
thēda sapientissimus inter tres.
Item aquilonaris fortitu do tres
finaliter habet portas. i. tres alias
particulares virtutes per quas in
greditur grā ciuitatem mentis.
et iste sunt spes humilitas et orō
spes enim attendit ad p̄nium.
orō procurat adiutorium. humili
tas debilitat aduersarium. t̄kis
enim ēbus virtutibus roboratur
fortitudo mentis. et per istas sicut
per tres portas intrant dona gra
tie et virtutes domuz cordis. Vñ
de istis ēbus partibz fortitudinis

potest dici illud. n. Negū. xxin.
Inruperū tres fortis castra phili
scion. Itē occidentalis epanova
hēt tres portas sc̄; tres alias p̄ti
culares virtutes. sc̄; timor ē quo
epantur cordis vanitates. absti
nentiam q̄ epant carnis volupta
tes. paup̄itate voluntaria q̄ epā
tur eē supfluitates. et sic de
perancia p̄t dia illud. Isaye. xl.
Op ipsa appendit ēbus digitis mo
lem terre. Itē meridionalis iusti
cia hēt finalē tres portas. i. tres
spāles virtutes. sc̄; liberalitatem
que premat lo nos. seueritatem
q̄ sententiat malos. eq̄tatem que
iudicat inter vniuersos. Vnde iu
sticia p̄t dici illud atrium maius
rotundum qd hēbat tres ordies
de lapidibz sectis. in. Negū. viii.
Justicia enim maior dicitur. q̄a
maior et vñlior ceteris virtutibz
phibetur. Dicitur etiam rotunda
q̄ ista debet esse plana et vera. et
nunq̄ per fallaciam obliqua aut
per dissimulatiōnem variam āgu
losa. Tres etiam ordines dicit ha
bere iōtū tres p̄tes seu virtutes
p̄dictē semp dñt iusticiam comita
ri. Iste ergo sūt duodecim partes
et portæ per q̄s intrat ad aīaz sp̄us
sanctus. gratie. et virtutes. q̄ p
certo per portas prudentie intrat
deus ad nos erudiēdū. p̄ portas
fortitudinis intrat ad nos robora
dum. p̄ portas epante ad nos
modificandum. per portas iustici
e ad nos iustificandum. Vnde da
uid m. ps. Iperite mil i portas ui
sticie. vñde de tali eplicitate dicit
Eccū. xxv. In tribus bene plac
tum est spiritui meo. T G

Vnde q̄ ciuitas est eccl̄a · porte
xii · signant fidem que duodecim
articulos habet · sed iste porte in
quatuor partibus scilicet orientali ·
et in tres distinguuntur pro eo
q̄ i quatuor plagiis tr̄ce circuquaqz
in ecclesia seu fideles ut trinitatis
misterium credatur · et fides ipsius
teneatur. **V**nde dic q̄ ciuitas est h̄o
q̄ i oriente puerice · i aquilonē adole-
scētie · i meridie iuuentutis · in occi-
dēte senectutis · nec ē q̄ tres por-
tas habeat · i. q̄ sc̄ē trinitatis fidem
credat. **V**nde tres portas · tres vir-
tutes theologicas sc̄ē fidē spem et
caritatem. **V**nde tres portas · mūdici
a cordis onis et opis gerat · ut di-
cat illud predictum. Ecclesiastici.
xxv. In tribz beneplacituqz est spi-
ritus meo. **V**

Noua ciuitas iherusalem duo
denaria continebat · contine-
nebat enim duodecim stadia · xii.
portas · xii · angulos · xii · nomina fi-
liorum israhel. **M**or. **C**um di-
ctū sit q̄ ista ciuitas aīaz s̄igt sciē
dū est q̄ p stadia q̄ dicuntur a stan-
do intelligit sue pseuerat̄e sta-
bilitas. Per fundamenta q̄ habet i
telligit virtutū cardinaliuqz firmi-
tas. Per portas ei⁹ intelligit sacra
metr̄a utilitas. Per lapides p̄cio-
sos intelligit suarū virtutū morali-
um nobilitas. Per apostolorū no-
mia doctrinē apostolorū auctoritas
Per noia filiorū isrl̄ scōr patrum
exemplorū sanctitas seu bonitas. **I**ste
fuit p̄tes ciuitatis moralis · i. aīme
sine q̄bz nō diceret neq̄ iherusalē
neq̄ noua · q̄ dum sp̄ualit̄ cōtinet
iherusalē · pacifica · a noua · i. gra-
tiosa et placida dici dēt. sup. **xxi.**

Vidi ciuitate sanctaz iherusalem
nouaz at. **S**ed quid: in omnibus
istis perfecte animē p̄tibz dēt nūe
tus duodenari⁹ p̄ quē fides catho-
lica intelligitur telucere. **S**umer⁹
duodenarius · xii · articulos signifi-
cat · quos p̄ certo i oībus actibus
aīa scā portare debet. **Q**uia reueā
nulla ps ipsius sufficiēs esset · nisi
ibi fidei veritas reluceret · q̄ nec
porte s̄esū: nec fundamenta virtu-
tū cardinaliuqz nec lapides p̄ciosi
virtutū moraliū: nec porte sacra
metr̄ū: nec nomina seu doctrina
apostolorū: nec exempla sanctorū
patrum p̄ficūt · nisi duodenarius
fidei s̄ep̄ assit. **V**nde. **H**ebreorū. **xi.**
Sime fide em̄ impossibile est quēq̄
placere deo. **V**nde. **I** **Q** **V**
dic q̄ ista ciuitas est ecclesia cui⁹
stadia que ipsam mensurauerunt
fuerunt angeli · fundamenta fue-
runt patriarche: porte fuerunt apo-
stoli · anguli fuerunt martyres · la-
pides preciosi fuerunt virgines et
confessores · apostoli sunt prelati
et predicatorēs · filii israhel sunt ò-
nes fideles. **I**n istis autē omnib⁹
duodenari⁹ numerus id est fides
catholica resplenduit et in ipsis fi-
dei veritas semper fuit. **V**nde dic q̄
iste duodenarius est nobis stadi-
um ad currendum · fundamentū
ad sustinendum · porta ad intran-
dū · angulus ad fortificandum · la-
pis p̄ciosus ad nos ditandū ·
apostolus ad nos docendum · pa-
chā ad nos sp̄ualit̄ generadū. **R**

Tdit iohānes ciuitate nouaz
cuīus platee erāt de auro pu-
rissimo pluicidē tāq̄ vitru. cuī⁹ fu-
damētū erat ornatū lapi de p̄ciso.

L **n**

Ibi enim nominat. xij. lapides
preciosos quibus erat ornatum
fundamentum ipsius ciuitatis.
primus lapis fuit iaspis. secundus
saphirus tertius calcedonius. que
tus smaragdus. quintus sardonius.
sextus sardius. septimus eroso
litus. octauus berillus. nonus to
pazius. decimus crisopecessus un
decimus iacintus. duodecimus a
metistus. **M**or. **I**sta ciuitas
est anima vñ quilibet vir perfectus
eius platee conscientie debet esse
auree per sanctitatem. vitreae seu
lucide per sapientie claritatem.
Fundamentum enim cordis sui de
bet habere duodecim ornamenta.
xiiij. virtutes figuratas in istis
duodecim lapidibus preciosis ut sic
prope illud fundamentum sicut
vas aurum solidum ornatum sit cui
lapide pretioso. **E**ccl. l. **E**s ergo p
mus lapis iaspis. qui fantasma
ta fugat. et incantatoribus resili
tit. fortes oculorum purgat. et visum
acuit. hec est fides. que est prima
ianua aliarum virtutum. quod secundum
Ap. **S**ime fide impossibile est pla
tere deo. ad **D**ebe. xi. **I**sta enim
fantasma. et demona fugat. et
incantatoribus. et hereticis obuiat
oculum cordis et visum discretio
nis acuit atque purgat unde. **P**la
ye. Inj. **P**onam iaspide propug
nacula tua. **S**ecundus lapis est sa
phirus quod celestem habet colorem. et
secundum dyascordem. virtutem
letificiam habet per quem signatur
spes; que tota est lucida et celestis. in
quae etiam desolatos letificat. et ideo
de hoc dicit dominus anime vel ec

elestie. **P**saye. Inj. **F**undabo te in
saphiris. **T**ertius lapis est calce
domus quod secundum dyascordem
facit vincere causas. et calefactus
attrahit paleas. per quem inter
caritas que altiarum virtutum est
seruatrix. que causas. et septatio
nes vincit. que paleas. et infirmos
ad salutem trahit. **C**orint. xm.
Cantas omnia suffert re. **Q**uar
tus lapis est smaragdus. qui est
viridis coloris confortans oculos quod
visum conseruat. et portati dat
persuasiora verba. et diuina
volentibus valet secundum lapi
darium. et per istum intelligi pru
dentia. que oculos aliorum confortat
inquitur delectabile est videre
hominem prudentem. visum intellectus
seruat. verba persuasoria et eloquentia
dat. et diuina et predicta
volentes super omnia uiuat.
Ista ergo secunda prudentia est prima
cardinalium virtutum quam homo
summe debet appetere et hoc quod si
ne ista cetere pars noscum valere
Vnde bene dicitur. **S**apie. vii. **D**ic
sapientie soror mea es. et prud
entiam amicam meam recavi. **Q**uartus
lapis est sardonius qui luxuri
am repellit. et hominem humilem
et pudicum facit. Et signat trans
tam. que luxuriam. et omnem su
perfluitatem tollit. humilitatem
et pudicitiam semper gignit. De
qua prosper. m. li. de vita cotem
plativa ait. temperantia facit ho
minem pacem sobrium moderatum
pudicum. hec enim libidinis affectus
temperat. desideria sancta multi
plicat viciosa castigat. in nos co
fusa omnia ordinat. et prauas

cogitationes remouet· sanctas i-
serit· voluptates extinguit· et to-
tum hominem temperat et com-
posit. **Sextus lapis** est sardius qui
sanguinei est coloris in cuius pñ-
cia omix lapis maleficus non pñ
nocere timorem pellit· et auda-
cem facit. **Iste signat fortitudinem**
qr pro certo iste coloris sanguinei
debet esse. in pñptum proprium san-
guinem fundere nō solet timete·
quoniam iste solet timorem pel-
lere· et hominem audacem facere
et nocumentum omnis. i. temptati-
onem dyabolica resistendo trefre-
nare. vnde. **Ambrosius. li.** pmo
de officiis de fortitudine dicit. q
fortitudo viertutes custodit. iusti-
ciam frenat. contra vicia ē imimi-
cia. ad laborem fortis ad pericula
rigida et aduersa. **Septimus la-**
pis est crisolitus. ignem velocissi-
me rapiens. qui de mones fugat
et terret nec nō timores noctur-
nos pellit et iste signat misti-
ciam · que ignem zeli et seue-
ritatis faciliter concipit. demōes
.i. maleficos hōies pellit. et timo-
re malorum sublato pñia; securaz;
reddit. vñ de isto lapide sc̄ de ius-
ticia et hominē iusto dicitur. **Dan-**
.x. Qd ipse vidit filium hominis
cuius corpus erat quasi crisolit.
Octauus lapis est berillus · cuius
virtus sc̄dm dyascoridem contra
picula hostium. et contra lites in
uictū facit. Et inter berillos ille
qui est pallidior est melior pñ que
intelligitur pacientia: que inter
lites et picula summe valet. qr si
cū dicit seneca cuiuslibz doloris
remedium est patientia. **Non** la-

pis est topasius seu topasiō inde
clinabile. lapis clarissimus. q se
eundū lapidarum ad sanguinez
stringendum. et aq̄ bullire nō p
mittendum valet. omix lapiduz
supat claritatem. **Et iste signat**
castitatem. que est procedubio
rara virtus et rara auis in terra
nra que sanguine luxurie restri-
git et se uorem concupiscentie co-
pescit. et alias virtutuz pulchri-
tudinem aredit **Sapie. in.** O q̄
pulchra est generatio casta cum
claritate. **Decimus lapis** est criso
prassus quē lux celat. et pdit ob-
scuritas. i obscurō em̄ splendet
et subdiuo positus ipsī claritas
absconditur at pallet. **Et iste est**
humilitas. que subdiuo. i. in homi-
nis apparentia nō querit splende-
re. sed in obscurō. i. in abscondito
et secreto. Quia p certo humili-
tas obscuritatem querit. et ñonez
homini pñciā. omnemqz famam
et gloriā semper fugit. **Math. vi**
Intra in cubiculum tuum et ora
p̄m̄ tuuz qui in celis est qui vi-
det in abscondito. **Vnde** cimus la-
pis est iacinctus. qui est lapis se-
cundum tempora conditio nē mu-
tans. quia secundum q tempus
est turbidum vñ serenum lapis is-
te fit serenus et turbidus. et sig-
nat virtutem discretionis. que
secundum tempora et personas
se solet mutare. et vnam cum v-
no aliam cū alio ostendere. nūc
clara. i. affabilis. nūc obscura. i.
tristabilis debet esse. **Vel** dic q
ista est compassio quē nouit cum
flētibus flere. et cum gaudenti-
bus gaudere. exemplo apostoli
L. in

qui dicebat. *i. Corint. ix.* Omnis
omnia factus sum. *Quodcumus*
lapis est amethystus lapis violace
us in colore. qui secundum dyascoridem
valet contra ebetatem. bonum co
fert intellectum. et huius facit vi
gilem. Et iste signat sobrietatem
que ad trahendam ebetatem huius
vigilem et diligentiam efficit. ma
nas et immundas cogitationes re
pellit. et intellectum acuit. *Vñ*
leopap. de abstinentia pudent
caste cogitationes. rationabiles vo
luntates salubria consilia. per hac
enim caro concupiscentia moritur
et spiritus virtutibus innovatur.
Ista sunt duodecim hominis funda
menta seu duodecim fundameta
nostrae conscientie vel gratie. vel e
tiam ecclesie ornamenta et duodecim
lapidum preciosorum. i. virtutum
spiritualia pamenta. ita quod cuius
libet homini sic fundato. Christi
ecclesie a deo stabilitate. vel etiam cui
libet prelato qui est subditorum
seu ecclesie fundamentum. potest
dici illud. *Ezech. xxvii.* Omnis
lapis pretiosus experimentum tu
um. sardius et ceteri. ut de talibus fun
damentis dicatur illud. *ps.* Fun
damenta eius in montibus sanctis.
L

*Q*uitas noua non habebat
templum. nec sole nec luna
egrebat. quia ipsam dominus illu
minabat. et lucernam ipsius agnus
erat. *Ista* enim nullam profus
habebat noctem. porte eius nulla
tenus claudebantur et nullus co
quimatus aut ab hominatibus aut
mendacium faciens illuc ingredi

ebatur immo canes venefica impu
dici. hoicide timidi ydol seruantes.
et maledicta facientes omnes constituebant
quod ibi erat sedes dei et agni. et solu
modo seruum eius ad seruendum
ei et ad videndum faciem eius.
admittebantur. *Apocalypsis.*

vicesimo secundo. *Mores*
liter.

Ista possunt allegorice dici de ecclesia vel reli
gione. quia pro certo ista non de
bet habere vel querere templum
id est cuiuscumque ypotaxis vani
tatem. solem id est mundane glo
rie claritatem. lunam. i. prosperi
tatis mundane mutabilitatem et
eclipsibiles facultatem quia pro
erto solum deum debet habere p
lumine. et solam agni id est xp*i*
gratiam debet appetere pro luce
ria. Quia ecclesia vel religio a
deo debet illuminatioem recipere
mundi lumen auf gloriam non
querere. sed lucem que christus est
solummodo affectare. *Psalmus.*
Lucerna pedibus meis verbum tu
um. et lumen semitis meis.

Porte illius debent esse aperte ad
recipiendum peccatores ad fidem
et ad penitentiam. quia ista non
debet claudere gremium peniten
ti. *Psalmus.* *vicesimo sexto.*

*A*perite portas ingredietur gens
iusta. *Porte* ipsius materiales
patebunt ad mendicos et pere
grinos recipiendum. ad paupe
tes sustentandum et hospitalita
tem indigentibus faciendum.
ut sic dicatur illud. *Job.* *traces*
mo primo capi. *Foris non man*
sit peregrinus. hostium meum

gatorum patiunt. unde versificator
ait. porta patet esto nulli clauder
vis honesto. ¶ **O** **V**l port
te ei⁹ debet esse apte. qz te uera ser
ui de i et agni. vici iusti dñt in
sea portas ecclē p promotōem ad
mitti et ut digni ad officia vel be
neficia admittantur aperte. vt ibi
possint deo seruire et eius facē co
teplari. ps. Aperte mihi portas u
sticæ et ingressus in eas cōfitebor
dño. Null⁹ tñ imūd⁹ a peccor ibidē
debet intrare quīmō canes. i. in
faciabiles auari. venefici. i. pestife
ri. imūdi. luxuriosi. homicide. i. de
tractores et maledicti a idolatre
i. supsticiosi et heretici. et sortile
gi. debet foris extra ecclām in p
moti celiq. Nō em⁹ dignū ē qz ta
les ad sedē dei et agni. i. ad statuz
ecclāstice dignitatis ascēdant. v.
qz portas ecclē introeant. ps.
Quibz iuraui in ira mea si introi
but zc. Cui⁹ tñ prochdolor fit ho
die oppositum. qz malis per portas
ecclē duocuntur boni vero serui do
mini ab ecclē beneficis repellunt
Treno. pmo. Vidi getes ingres
sas sanctuarium tuum. de quibz
præceperas ne intraret ecclā tua
¶ **N** **V**l die qz ista ciuitas ē pa
dysus ubi non ē templū manufa
ctum. nec sol nec luna. qz specu
lum eius eternū est deus qui est
ipsis luminarium et lucerna. Il
ta ciuitas usq; ad finem seculi ap
tas hēt ianuas. solos tamen ser
uos dei recipit. cōm̄natos et pec
catores alios nō imimitur. qz scđ
augustinū sicut nulli digno nega
bitur ita nulli indigno cōseretur
¶ **O** **V**l die qz in malo signi

cato talis ciuitas est anima pecca
trix. l' ecclā moderna in qz iam nō
ē tēplū deuotionis. ubi deficit sol
discretionis. cessat luna recte co
passionis. ubi nō claudunt porte
señiū delectabiluz. nec porte be
neficiorū claudunt ambitiosis.
seu munera aportatibz. ¶ **V**l dic
qz ista ciuitas est iustus. in quo ē
sedes dei et agni p gratiam. qui
a deo illuminatur p fidem et sapi
entiam. ita qz nō habet noctez. i.
errorem aut ignorantiam. nec
quænt templum. i. mundane sciē
tie claritatē facultatem. portas
cordis et sensuum hēt apertas ad
rēcipiendum res que ad salutem
sunt necessarie. reuīn tamen nī
hil cōquinatum. i. nulla mala co
gitatio vel affectio debet ibi recipi
per alicuius male complacentie
voluptatem. **M**ath. xiiij. Elegeit
bonos in vasa sua malos at foras
miserrū.

Capitulum vice secundū ¶ 2

Idit iohannes fluui
um aque vite. splendi
dum tanq; cristallum
in medio platee ciuita
tis. procedente de sede dei viu i et
agni. Et ex utraq; parte flumi
nis lignum vite afferens fructus
duodecim. per menses singulos
reddens fructum suum et folia
sua ad sanitatem gentium.
Apocalypsis. xxii. **M**or. Per
istū fluuium intelligit voluptas
L. nn

glorie eternae. que faciat potat et
refrigeat beatos. et que in ciuitate
paradisi de ipsa sede maiestatis
dum me immediate influat. ps.
— **T**orrente voluptatis tue potabis
eos. quoniam apud te est fons
vite. **I**ste ergo fluius vite eterne
vel glorie duas principaliter
habet partes. scilicet xp̄i diuini
fatem. et crux humilitatez. q̄
in istis duobus pendet tota contem
platio beatorum. si ex utraq p̄to
istius fluminis inuenitur lignum
vite. i. una natura vitalis perpe
tua et eterna. videlicet natura angelica
ex parte diuinitatis. et na
tura humana ex parte humamita
nis. **H**omo enim et angelus sunt
duo ligna vite. que papient vi
sionem beatam. et potantur flu
mine voluptatis eternae. **V**nde de
quolibet beato dicitur in ps. q̄
ipse est tanq̄ lignuq̄ qd plantatum
est secus decursus aquarum. et
folium eius. i. decor eius nō deflu
ct. ideo quecunq̄ faciet prospera
buntur. **S**ed pro certo ista ligna
scilicet beati profertur per menses
singulos fructus. xii. **M**ensis em
dicitur a mene qd est defectus. eo
q̄ in quolibet mense luna deficit.
et signat defectus huius mortal
vite. **F**ructus vero ligni vite sig
nat premia et gaudia paradisi.
Oportet enim ostendere quō per
menses singulos. i. contra. xii. defec
tus quo patitur ista vita. ille ar
bores paradisi sc̄ beati. habeant
duo decim fructū. i. xii. gaudia sc̄
premia. ita ut singuli fructus sin
gulis mensibus. et singula p̄mia
seu gaudia singulis huius vite de

fectibus applicentur. **M**enses er
go. i. defectus nostri in hac vita sūt
sex p̄tum ad animam sc̄ obliuio
in memoria. intellectu ignorātiā
in affectu cōcupiscētia. dolor p̄sen
tium malorum. timor futurorum
languor virtutum naturalium.
Quantū ad corpus sunt alij sex
passibilitas sine sanitate. graui
tas sine agilitate. obscuritas si
ne claritate plena rectitate. cōden
sitas sine subtilitate. labor sine q
uite. mors cum necessitate. **S**ed p̄
certo contra istos. xii. menses seu
defectus beati habent. xii. fructū
. i. xii. gaudia. scilicet p̄tum ad ani
mam in memoria firmitatem si
ne obliuionis fluore. in intellectu
veritatem sine ignorantie er
rore. in affectu sufficientiam sine
cupiditatis ardore. in animo vo
luptatem sine tristitia vel dolore.
in statu securitatem sine dubio l
timore. in natura prosperitatē
sine desidia vel languore. **I**tem
q̄ tū ad corpus habebunt san
itatem sine passibilitate. et agili
tatem sine ponderositate. clari
tatem sine obscuritate. subtilitatē
sine densitate. quietem sine turba
tione. vitam sine mortis termina
tione. **E**t sic beati qui sunt ligna
vite per singulos menses habent
singulos fructus remēdia v̄l pro
fectus. ita q̄ quelibet beata ani
ma potest dīci illa mulier. de qua
dicitur sup̄a. **S**ignum magnum
appariuit in celo. m̄ler amicta sole
et luna sub pedibus eius. et in ca
pite eius corona stellarum duode
cim. // **B** **G** **V**el dic
q̄ signum vite qd sedet super orā

fluminis de sede dei prope de nis
est vir iustus qui super flumum
deuotionis compassionis et copiae
eternis sedet. qui fluius a sede dei
tō agni inspiratione et influentia
xpi prouemit. qua pro certo ille
duodecim fructus solet portare
. duodecim pietatis opera facere
et inde alios revertere. qui fecerit?
. pietatis opera sunt duodecim.
scilicet sex spiritualia. et sex corpo
ralia que in istis duobus verbis
continentur. **I**nstrue castiga solac
remitte fer ora. **V**estio cito po
to tectum do vissito condio. **v**t sic
de homine pio et fructuoso dicatur
illud. in. **N**egum. xi. q̄ ahyas di
uisit pallium suum in duodecim
partes. Pallium enim honorum
nostrorum tam spūahū q̄ corpo
ralium in duodecim partes diui
ditur. quando duodecim pietatis
opera a nob̄ in alios diffunduntur
Et proculdubio folia istius ligni
. verba viri iusti ad sanitatem
aliorum proficiunt. inquit ver
bis talium alii boni sunt. **C**

Vel dic q̄ illud lignum signat
trucem cum suo crucifixo. quod in
medio ciuitatis ecclesie super flu
um deuotionis est situm. quia
pererto q̄ menses singulos. i. contra
singulos vitiorum defectus. ibi
inueniuntur duodecim gratiarum
virtutum et exemplorum fructus.
Mensis enim dictus est a mene
qđ est defectus et signat mundi de
fectus l' vicia. **F**est enim primus
mensis in anno peccati ianuarius
qui dicitur q̄i anni ianua. signans
superbiā. que est inicium et ia
nua peccatorum. **E**cclastici. x.

Inicium omnis peccati est super
bia. et ille pingitur cum tribus
faciebus. eo q̄ trplex est super
bia scilicet preferre se maiorib⁹
paribus. et in moribus. **V**el eo
q̄ superbia nascit ex tribus causis
scilicet ex eminentiis diuitiis et
ex naturalibus gratiis. **F** **V**l is
tas tres facies habere dicitur. p
eo q̄ superbus homo super plures
homines se valeat opmat. **E**zech
. **Q**uartus facies vni. aideo sol
tutus in aquatio dicitur. qui scilicet
pincerna deorum dicitur fuisse.
ad denotandum q̄ superbiā summe
gaudent in magnatis officiis esse.
F **S**econdus mensis est februari
us. dictus a febre: qui pingitur
se calefacere ad ignem. et signat
defectum luxurie. que facit eum
per mala desideria calefacere et se
briccare et semper in igne concu
piscientie estuare. **E**cclastici. triquinto
octauo. Vapor ignis vret carnes
euis. Et tunc autem sol in piscibus
esse dicitur. quia scilicet sol i. ra
tio luxuriosorum in piscibus. i. car
nalibus voluptatisibus implicat. **F**
Tercius mensis ē marcas. dictus
a marte de obelli q̄ pingitur scides
vmeam et in ipso est sol i. arête. **E**t
figit iracundia q̄ contra hostes per
paciam mouet bella. et q̄ vmeas
. simplices scandit et ledit. a mo
te arantis ipsos litibus et conten
tionibus percutit et iuadit. verbis
et verbis. accusatione inordia
ta eos fert. **E**cclastici. xxvij. **D**omini
in seruat irā. **Q**uartus mensis est
aprilis ubi terra meipit aperiens
qui pingitur homo armatus va
dens ad bella super equum. et tunc

est sol in thauro. Et signat peccatum crudelitatis et seuicie. quod est semper armatum ad vindictam de aduersariis sumendum. et more tauri semper seuiciose incedit et terram seu patriam suam rapiens et exactiobus aliorum diuinis vicescere facit. Contra quos Eccl. vi. Non te extollas in cogitatione anime tue sicut thaurus. Et eccl. viii. Noli esse sicut leo in domo tua euertens domesticos tuos. qd sicut dicitur. Eccl. xxviii. Qui vindicari vult a deo muem et vindictam. ¶ Quintus mensis est maius. a madificatione pluvia rum dictus. qui pinguit iuuemis floribus circunsept. signans peccatum lascivie. quo fatui iuuenes floribus. i. cu roris vestib; et monibus se adornant. et nichil aliis qd flores mundane glorie optat et deliciis carnalibus precesteris se madidat et humectant. dicentes illud. Sapie. ii. Vino et vngentis preciosis impleamus nos. et non precesterat nos flos tuis corone nos roris anteq; marcescat. Ideo sol tunc videtur esse in geminis qd isti leticiam suam gemit et duplicat. ¶ Sextus mensis est iunius in quo iam terra calecit et sicatur. et ideo per tunc temporis defalcatur. qd iste cum fale secando herbam de pinguit. et sol in cancro eius medio subinfertur. Et signat peccatum pietatis et auaricie qd est in male seruando qd sit facit terram nostram cordis cupiditatem calefieri. et ita compunctione fiscari. et herbas. i. diuinas falcate et amplecti. et sibi per-

petratem detine curat et nihil ex pendere. omnia autem seruat et solem. i. animum in caco quod est animal retrogradum intrare facit. inquit ipsu a celestibus a tertena retrogredi procurat unde. Innocentius. de miseria humana dicit. qd uarus nec pacientibus compaciatur nec miseriis inseceretur. iste est qui deo preferit aeuus. paradyso preponit argenteum. ¶ Septimus mensis est iulius. i. quo ortur stella que dicitur cais ubi sol intrat in leonem. in quo maximus regnat calor. et iste pinguit quasi segetes secans. qd tunc solent arua segetibus expoliari. signans detractionem et inuidiam. quam comeduntur camis mordet leo ore fetens. i. mordax oblocutio. et fetida infamatio. quia detractor et inuidus solent segetes et virtutes et sufficientias aliorum falce sue lingue trucidare. et ipsos homines suis et honoribus spoliare. Job. xiii. Agem non habet deme tunt. ¶ Octauus mensis est augustinus. qui dicitur ab augendo. tunc enim segetes tritucantur. et gna segetum augmentur. et ideo iste blada tritucans et excutiens pinguit et sol in signum virginis intras tunc mouetur. signans vicium rapinae et auaricie. quod est in male acqredo. qd auaricia non cessat gna segetum. i. diuicias pauperum per rapinam et usuram excutere. et diuicias diuinitatis adaugere. et ipsos paupes libulationibus etiurate. Et ideo sol. i. amit taliu solet virginem. i. sterilitate virtutum tunc epis fibriate. Osee. x. Estraym vitula

docta diligere tritum. Et si am interpretatur augmentum. et de signat illos qui diuitias suas augere non cessant. Prover. xxii.
Calumniatur pauperes ut diuitias suas augeat. **N**onus mensis est september in quo vina colliguntur et ideo vendemans seu in dolibus vina fundens depingitur et significat ebrietatem seu delitiam voluptatem que de vinis et deliciis curam gerit. de quo Isaie. v. **V**e qui potentes estis ad bibendum vinum. et viri fortes ad miscendam ebrietatem. et ideo tunc tempore sol intrare libram dicitur. quia isti ad nihil aliud vacant nisi ad bibendum et potandum et ad vina libandum domino ventri suo.
Decimus mensis est october in quo semina in terram proiciuntur ideo in forma hominis seminatis pingitur. quia tunc primos fructus consumit et per semina noua alios recuperare conatur. Et signat vicum inconstanter que fructus virtutum suorum non custodit. immo cotidie per peccatum perdit illos. et cotidie semina bonorum positione recuperare contendit. **I**deo sol tunc in scorpio dicitur esse propter sol. et mens talium; more scorponis in cauda. et in fine a facie. et a principio diversificari dicitur. ita quod talibus seminatibus potest illud. Deuteronomio. xxviii. Frustra habetis semen quoniam ab aliis devorabitur. **I**ste enim mensis nunquam comedit illud quod seminatur nec homo inconstans fructum capit de bono quod inchoat. Luce. xxiij. **I**ste homo cepit edificare et

non potuit conservare. **V**nde cum mensis est november. in quo tempore frigus viget quod per terrae et animalium clauduntur. labor exterior impeditur. ideo tunc quietus sunt aures. et amplius si cibum habent impinguantur. **I**deo in forma hominis pastantis et impinguantis suos portos et excutientis gladios depingitur. **S**ol etiam signum sagittarum pageat. signans carnalem affectum. que mente hominis trahigit et frigore ideationis portos cordis et auris claudit. et vices anime taliter stringit. quod laborare per bona opera non permititur. immo iste facit possessores suos quod etiam et ocio vacare. et portos. et filios vel nepotes et consanguineos carnales diuitibus impinguare ita quod solent pro ipsis gladiis. et pro terrae bonis suis acquirendis quam plurimum laborare. **V**nde sol et animus talium sagittarum more dicitur peccatum quod constat quod isti malice ecclesiastici et usurpari ratione sue carnal affectum. per filios suis ditatis et neptibus solent alios sagittare. et quoniam rapinis et exacti operandi molestiae. ut possint sic glandes tempalius bonorum excutore et habere. unde Iherominus. Quanta mala nos coepit facere carnalis affectus. **O**nodecimus mensis est decolor quod corda frigo per fortitudine ledit. quod in figura hominis portum occidentis pingitur propter tunc tempore porti et alia que impinguata fuerant occiduntur. **S**ol etiam tunc tempore per signum capricorni vagatur. **I**ste igitur mensis dulcia et seueritate signat que solet alios frigore et

tribulatōe patere. et quo scūq
porēs. i. homines peccatores et in
firmos sine misericordia occidere
. i. corrige. **Sicut** ad litteram pa
tet in crudelibus iudicibus et pre
latis. qui sine compassione crude
liter puniunt delinquentes. nec
quacūq; occasione homo delique
rit eidem miserentur. de quibz di
cit seneca libro de clementia. **Cru**
deles vocabo qui puniendi causaz
hūt. **Isti** propterea caprōm
dicūtur. qz dato qz quandoqz pre
cēteris virtus feteāt. alios tamē
peccatores corripere et cornu
vent ille nimis austere noscunt
Dan. viij. **Eccē** hircus caprarum
veniebat impetu fortissimis sue
Isti sunt duodecim mali mensis. i.
duodecim defectus humani. alia
quos pro certo sicut iam supradi
ctum est. lignum vite. i. crux cum
crucifijo portat. xij. fructus. i. xij
virtutes spāles et duodecim bona
exempla. vt singuli menses per
fructus singulos. i. singula vicia
per virtutes singulas tempent.
Dico ergo qz de isto lig
no vite. i. cruce et crucifijo tu po
tes colligere contra ianuarij su
perbie humilitatem xpī i capitibz
inclinatione. qz inclinato capite e
misit spiritum. **Contra** februa
rium luxurie. timorem in cutis
spinea perforatione et in oculorū
ad terram depressione. quia pū
ture timoris dñi. et consideratio
nes terre. i. mortis camis concu
piscentiam frenat ne cadat. **Pro**
uer. xv. **Per** timorem dominū de
clinat omnis a malo. **Contra** mar
tem iracundie. patientiam in au

dis auscultatione qz dato qz im p
pena m̄ta audisset. tam cū male
dicere ē nō male dicebat. **Psaye.**
liij. Dicens illud. ps. **Ego** tanq;
furios non audiebam. **Contra** a
prilem vindictę et seuicię. collige
misericordiam in lingue benigna
locutione. in hoc scz qz crucifijo
ribus misericorditer iudicat. das
exemplum de hoc qz ipē docuit di
cens. **Dimitte** et dimittetur vob
Luc. vi. **Contra** maum lascivie
et mānis leticie. contratiō nem et
dolorem. m̄ ons fellea et amara
potatione dicens. **Psaye.** xxvij
Hec agitabo tibi omnes annos me
os in amaritudine. zc. **Contra** iū
mūm pitatis collige liberalitatez
in manuum perforatione et extē
sione. **Manus** ēm perforata ma
le continet qz immittitur. extesa
alterū porrigit quod appetit. da
idcirco liberaliter iuxta verbum.
Eccū. in. Non sit porrecta manus
tua ad accipendum et ad dādūz
collecta. **Contra** iūliū detractōis
et iūdīe. collige caritatem i cor
de et lateris aptiōne. quia cor
fium videtur tibi velle dars dum
latus tenet apertum. **Vnde** bñ
har. **Hespice** vulnera pendētis la
tera mortentis. zc. Nam vt ipse
ait. **Joh.** xv. Maiorem caritatem
nemo habet vt animam suam po
nat quis pro amicis suis. **Co**
ntra augustū. rapine et auaricie
collige paupertatem in corporis
denudatione. **Nudus** enim in ceu
ce remansit et iuditatem et pau
pertatem in hoc diligere nos in
struxit. iuxta illud. **Gregō.** Nu
di post nudum currām. **Contra**

septembrem deliciarum et volup-
tati. collige aspera peccata.
in corpore flagellatio. caro enim ei⁹
non fuit ibi in delicto sed in peccatis
et supplicijs. dans exemplum q̄
magis diligenda sunt aspera q̄
aspera. Job xxix. Consupta ē
caro eius a supplicijs. Contra oce-
tobrem. inconstācie. collige perse-
uerātiā in pedū conclauacōe et
confixione. ita enim fuit conclauat⁹
q̄ nec iudeorum insultacōibus.
nec aicorum temptacōe crucē dimis-
tere voluit. dans exemplū pseue-
randi inerit. i. cruciatu et latoē
assumpto. vñ seneca. Vtē officio
qđ semel sup̄fisti. turpe ē enī ho-
norū cedere. Contra nouēbrez
carnalis affectōem. collige cōtemp-
tūm cuiuscūq; amoris superflui.
in discipulorū fugā et desertione
et in totius corporis atra eleuacōe
in duō nob̄ dat exemplum q̄ ar-
ca nos p carnis affectōem nō de-
bemus amicos et notos tenē. p̄
Notī mei de longe sterunt qui
immo debemus sursum per cōtem-
plationem suspēdi atra. et a ter-
renis eleuati esse. Job. xix. Ele-
git suspēdium aia mea. Contra
decebrem mīni e seueritatis et
duriet. collige cōpassionem delin-
quētiū. i. crucifixi corporis dispōne.
Quia iste fuit crucifixus. facie ad
occidentē. dorso ad orientez. dext-
era ad aquilonem. sinistra ad me-
ridiē. In quo dat intelligi q̄ ip-
se pie per cōpassionē respicit occi-
dentes i. cōgelatos peccatores.
Dorsi vero vertit ad orientales. i.
ad sup̄bos de suis p̄fumentes vir-
tutib; Dexterā etiā etē libera

lētatis porrigit aquilonaribus. i.
pauperib; Simbraz etē aduersi-
tatis minatur meridionalib; i. di-
uitib; quia iste est qui esutiētes
mpleuit bonis et diuites dimisit
inanis. Luce. i. Dat ergo nob̄ exē-
pliū. q̄ peccatores et delinquen-
tes non debemus contēpñē. nec
per austera seueritatē ledere. et
eos extensis brachis p misericor-
diā et penitentiam āplecti et rea-
perē. q̄ sicut ipse dicit. Luce. xv.
Gaudium ē angelis dei sup̄ uno
peccatore. Et sic dico q̄ lignum
vite. i. crux vel xp̄s contra duode-
cim menses duodecim vitiōrū. no-
bis profert duodecim fruct⁹ duo
decim honorū exemplorū. scilicet hu-
militatē contra sup̄biam. timorez
contra carnis concupiscentiaz. pa-
cientiam contra iracundiam. misere-
ricordiam contra vindictam etu-
delitatem et seūciā. contrati-
onem cōtra lasciuā. libertatē cō-
tra paritatem. caritatē contra
inuidiam. et paupertatem cōtra
auariciā. disciplinamq; contra
voluptatem. perseuerātiā con-
tra vagabilitatē. contemplati-
onem contra carnalem amorem.
compassionem cōtra mīni seue-
ritatis ardorem. Lignum igitur
vite protulit nob̄ duodecim fruc-
tus per menses singulos. Sapie.
xiii. Benedictum est enim lignū
per quod fit iusticia.

A M E R

Explicit Apocalipsis. libe e tracti
inusquintus et ultimus reducto
en moralis figuratum biblie. sup
ertrumq; testamentum. a venera
bili domino Petro bertron pote
sancti elij parisiensis ordinis sa
cti benedicti: de picta uie partib;
orundo. auimone factus. daue
tue diligenti correctione emenda
tus punctuatus et tabulatus atq;
impressus Anno incarnationis domini
Millesimo quadrigentesimo sep
tuagesimo septimo per richardum
pastorem de Colonia. cuiem daue
tue knesez. pro ornati munitione et
edificatione universalis ecclesie. et
sponsi eiusdem honore. domini nostri
Ihesu Christi qui est benedictus in se
cula. A M E R

LIBER
PROMPTUAR
PARISIENSIS
ORDINIS S.
BENEDICTI

A M E R

leeres Schlußblatt fehlt

